

Основна школа „Бранислав Петровић“

Слатина

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОД ПРВОГ ДО
ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА**

ОД ШКОЛСКЕ 2022/23. ГОДИНЕ

Садржај

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД	5
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	5
ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:	8
СРПСКИ ЈЕЗИК	9
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	20
МАТЕМАТИКА	33
СВЕТ ОКО НАС	39
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	47
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	53
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ.....	62
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	72
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	85
ВЕРСКА НАСТАВА	91
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	104
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ.....	109
ДРАМСКО- РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА.....	109
СРПСКИ ЈЕЗИК, 1. РАЗРЕД- ДОПУНСКА НАСТАВА	110
МАТЕМАТИКА, 1. РАЗРЕД – ДОПУНСКА НАСТАВА	111
ДРУГИ РАЗРЕД.....	113
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ И ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД	113
СРПСКИ ЈЕЗИК	115

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	128
МАТЕМАТИКА	133
СВЕТ ОКО НАС	149
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	170
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	179
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ.....	189
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	210
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	219
ВЕРСКА НАСТАВА	231
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНОГ НАСТАВНОГ РАДА.....	240
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	240
ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	245
ДРАМСКА СЕКЦИЈА.....	245
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	249
1. УВОД	249
2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД	251
3. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	252
4. ЛИСТА ПРЕДМЕТА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	254
5. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	255
6. ЦИЉЕВИ, САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ ПО ПРЕДМЕТИМА	256
СРПСКИ ЈЕЗИК	256
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	272

МАТЕМАТИКА	287
ПРИРОДА И ДРУШТВО.....	292
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	297
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	302
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	306
ДИГИТАЛНИ СВЕТ	310
ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС.....	317
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	321
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	337
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	340
СРПСКИ ЈЕЗИК.....	342
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	363
МАТЕМАТИКА	368
ПРИРОДА И ДРУШТВО.....	391
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	413
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	418
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ.....	422
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	434
ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)	441
ПРОЈЕКТНА НАСТАВА.....	459
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	477
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ.....	478

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

- 1. Ката Винић наставник разреднаставе**
- 2. Милена Бошковић, проф. разреднаставе**
- 3. Весна Марковић, проф. енглеског језика**
- 4. Видан Заграђанин, вероучитељ**

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редни број	А: ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	недељно	годишње
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
УКУПНО: А		20	720
Редни	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		

број			
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
УКУПНО: Б		1	36
Редни број	ОБЛИЦИ ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНОГ РАДА	недељно	годишње
1.	Редовна настава	20	720
2.	Допунска настава	20 1	720 36
3.	Настава у природи	7 – 10 дана годишње	
УКУПНО: А + Б			
Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНОГ РАДА	недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1 – 2	36 – 72
3.	Екскурзија	1 – 3 дана годишње	

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

СРПСКИ ЈЕЗИК

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД
СРПСКИ ЈЕЗИК	ПРВИ	5	180
ЦИЉ	Овладати основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабрана књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.		
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; влада основном техником читања и писања ћириличног текста;	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама

<p>разуме оно што прочита;</p>		<p>обрађују / текстови предвиђени за глобално читање.</p> <p>Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима.</p> <p>Језичке игре.</p> <p>Аналитичко- синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе.</p> <p>Писање (преписивање, самостално писање и диктат) .</p> <p>Читање (шчитавање / глобално читање, гласно и тихо читање) ; питања којима се проверава разумевање прочитаног.</p> <p>Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ћ, ђ; ц, ч; ј, љ) .</p>	<p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>
--------------------------------	--	--	--

<p>активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита;</p> <p>препозна песму, причу и драмски текст;</p> <p>одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом;</p> <p>уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;</p> <p>изрази својемисли о понашању ликова у књижевном делу;</p> <p>препозна загонетку и разуме њено значење;</p> <p>препозна басну и разуме њено значење;</p>	<p>КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Поезија</p> <p>Народна песма, Ја сам чудо видео</p> <p>Јован Јовановић Змај, Зимска песма</p> <p>Војислав Илић, Пролетња зора/ Воја Царић, Пролеће/ Мира Алечковић, Ветар сејач</p> <p>Десанка Максимовић, Првак; Хвалисави зечеви / У гостима / Ливадско звонце</p> <p>Гвидо Тартаља, Китова беба / Мрави / Постоља за зеку</p> <p>Бранко Ћопић, Жежева кућица (читање у наставцима)</p> <p>Душан Радовић, Јесења песма / Срећна Нова година</p> <p>Љубивоје Ршумовић, Ау што је школа згодна; Дете / Деца су украс света</p> <p>Стеван Раичковић, Цртанка / Бранислав</p>	
--	-------------------	--	--

		<p>Лазаревић, Сликари</p> <p>Перо Зубац, Добар друг ти вреди више</p> <p>Драгомир Ђорђевић, Није лако бити дете</p> <p>Проза</p> <p>Народна прича, Свети Сава и ђаци</p> <p>Народна прича, Деда и репа / Голуб и пчела</p> <p>Народна басна, Лисица и гавран</p> <p>Доситеј Обрадовић, Два јарца; Две козе</p> <p>Лав Николајевич Толстој, Два друга</p> <p>Драган Лукић, Јоца вози тролејбус / Игор Коларов, Дум- дум Оливер и његов бубањ</p> <p>Ђуро Дамјановић, Дан кад је јутро било слово / Весна Ђоровић Бутрић, Ноћни ћошак</p> <p>Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, Загонетке лаке за ђаке, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића)</p>	
--	--	---	--

		<p>Драмски текстови</p> <p>Гвидо Тартаља, Зна он унапред</p> <p>Душан Радовић, Тужибаба</p> <p>Александар Поповић, Неће увек да буде први</p> <p>Бора Ољачић, Први дан у школи</p> <p>Популарни и информативни текстови</p> <p>Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.) ; Милан Шипка: Буквар</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>Јован Јовановић Змај, Песме за децу (избор)</p> <p>Избор из басни и сликовница за децу</p> <p>Књижевни појмови:</p> <p>песма;</p>	
--	--	--	--

		<p>прича;</p> <p>догађај; место и време збивања;</p> <p>књижевни лик – изглед, основне особине и поступци;</p> <p>драмски текст за децу;</p> <p>шаљива песма;</p> <p>басна;</p> <p>загонетка.</p>	
<p>разликује слово, реч и реченицу;</p> <p>правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом односно интерпункцијским знаком на крају;</p>	<p>ЈЕЗИК</p> <p>Граматика, правописи ортоеџија</p>	<p>Реченица; реч; слово.</p> <p>Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи.</p> <p>Реченице као обавештење, питање и заповест.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p>

<p>правилно употреби велико слово;</p>		<p>Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа.</p> <p>Правилно потписивање (име, па презиме) .</p> <p>Тачка на крају реченице; место и функција упитникаи узвичника у реченици.</p>	<p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>
<p>учтиво учествује у вођеном и слободном разговору;</p> <p>обликује усмену поруку служећи се</p>	<p>ЈЕЗИЧКА</p> <p>КУЛТУРА</p>	<p>Говорење</p>	<p>Компетенција за</p>

<p>одговарајућим речима;</p> <p>усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;</p> <p>усмено описује ствари из непосредног окружења;</p> <p>бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору;</p> <p>напамет говори краће књижевне текстове;</p> <p>- учествује у сценском извођењу текста;</p>		<p>Вођени и слободни разговор.</p> <p>Говорни предлошци.</p> <p>Усмена порука.</p> <p>Причање и описивање.</p> <p>Казивање књижевног текста.</p> <p>Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација.</p> <p>Сценско извођење текста (драмско и луткарско) .</p> <p>Богађење речника: лексичке и синтаксичке вежбе.</p> <p>Разговорне, ситуационе и језичке игре.</p>	<p>учење</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p>
<p>пажљиво и културно слуша саговорнике;</p>		<p>Слушање</p>	

<p>слуша, разуме и парафразира поруку;</p> <p>слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;</p>		<p>Стварне и симулиране ситуације.</p> <p>Слушна порука.</p> <p>Аудио- визуелни записи.</p> <p>Игре за развијање слушне пажње.</p>	
<p>примењује основна правописна правила;</p> <p>пише читко и уредно;</p> <p>писмено одговара на постављена питања;</p> <p>спаја више реченица у краћу целину;</p> <p>пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила;</p>		<p>Писање</p> <p>Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту.</p> <p>Писана порука.</p> <p>Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста.</p> <p>Реченице/кратак текст погодан за диктирање.</p>	
<p>гласно чита, правилно и са разумевањем;</p>		<p>Читање</p>	

<p>тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног;</p> <p>пронађе информације експлицитно изнете у тексту.</p>		<p>Књижевни текстови.</p> <p>Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др.</p> <p>Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др.</p> <p>Информативни текстови:</p> <p>1. уџбенички: Милан Шипка, Буквар; текстови о знаменитим личностима српске културе;</p> <p>2. вануџбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон) ; о месту у којем ученици живе; о животињама итд.</p>	
---	--	---	--

СРПСКИ ЈЕЗИК		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	

<ul style="list-style-type: none"> * слуша * уочава * открива *манипулише словима и сликама * упоређује * именује и чита * описује *смишља и слаже речи и реченице од слова и слика *смишља причу на основу слике * допуњава речи и реченице *решава ребусе и укрштенице *записује, доцртава, сече, лепи * примењује правописна и грматичка правила 	<ul style="list-style-type: none"> * испитује дечја предзнања * одабира садржаје *уознаје интелектуалне могућности ученика * повезује теме и садржаје * организује наставу *креира * мотивише * охрабрује * упућује * разговара и анализира * прати рад *вреднује * информише 	<ul style="list-style-type: none"> *контролне вежбе *усмена провера *израда домаћих задатака *активност на часу *однос према раду *полугодишње и годишње понављање *континуирано праћење напредовања ученика
--	--	---

Корелација са другим предметима :

Предмет	Садржај
Српски језик / Ликовна култура	Од куће до школе / Испред–иза; Више–ниже; Између; Моја школа

Српски језик / Музичка култура	Јесен у воћњаку / Песма Јесен
Српски језик / Свет око нас	На излету / Место у коме живиш
Српски језик / Лепо писање	Гласови и штампана слова / Вежбе у лепом писању
Српски језик / Свет око нас	Сусрет, осећања / Твоје потребе и осећања
Српски језик / Свет око нас	Мамина деца / Породични дом
Српски језик / Свет око нас	Зец и вук / Зашто постоје правила
Српски језик / Музичка култура	Свети Сава и ђаци / Светосавска химна
Српски језик / Ликовна култура	Писање честитке / Новогодишња честитка
Српски језик / Математика	Песма, стих / Разиграна математика, задаци у стиху
Српски језик / Физичко васпитање ; Музичка култура	Ен ден доре / Говоримо покретима; Тапшалице

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
(први страни језик) , 72 часа годишње

2. ОДРЕЂЕЊЕ ПРЕДМЕТНОГ ПРОГРАМА

Основни елементи наставе страних језика су учење језика и стицање знања о језику, па је и суштина наставе енглеског језика: - оспособљавање ученика за успешну усмену и писмену комуникацију на енглеском језику и - стварање добре лингвистичке основе за даље изучавање језика.

3. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТНОГ ПРОГРАМА

Циљеви и задаци учења енглеског језика у основној школи се заснивају на уважавању потреба ученика и друштва, и на компетенцијама које омогућавају да се те потребе задовоље. Настава енглеског језика по овом програму има за циљ да:

- омогући ученику да прошири своју способност споразумевања изван граница матерњег језика, - створи добру лингвистичку основу за даље изучавање језика, - оспособи ученике да преузимају одговорност за властито учење и знање, односно да почну да изграђују своје захтеве као корисници језика и обликују личне циљеве учења, вреднују своја достигнућа и труде се да их поправе, припремајући их тако за самостално и перманентно учење, - подстиче правилан развој личности ученика у интелектуалном, емоционалном и моралном смислу, и његову креативност и осећај за лепо, - допринесе формирању аутономне, демократске, емпатичне личности која ће, ширећи своја знања о другим народима и културама и истовремено развијајући свест о властитим културним вредностима, бити способна да на примерен начин делује у интеркултуралном и плурилингвалном окружењу.

За реализацију наведених циљева *ученици* стичу језичка и **друга знања и вештине** :

Лингвистичка компетенција: - упознају страни језик на нивоу фонетике, морфологије, синтаксе, семантике, лексике и на текстуалном нивоу и оспособљавају се за усмено и писмено споразумевање.

Социолингвистичка компетенција: - развијају способност разумевања текстова у погледу њихове намене и извантекстуалних околности споразумевања, - овладавају примереним начинима усменог споразумевања и невербалног реаговања.

Дискурсна компетенција : - развијају стратегије које им омогућавају да створе примерен усмени и писани текст (организују, структурирају и прилагођавају поруку) .

Познавање стратегија решавања проблема у комуникацији: - развијају стратегије решавања неспоразума и савладавања препрека у споразумевању.

Социокултуролошко знање: - упознају важне аспекте друштва и културе земаља енглеског говорног подручја и постају свеснији сличности и разлика између света у којем живе и оног који упознају кроз учење енглеског језика.

Познавање стратегија самосталног учења : - упознају и развијају стратегије самосталног учења (активности које користе при стицању, чувању и употреби знања) , чиме се оспособљавају за перманентно учење.

4. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

Разумевање живог и снимљеног говора:

Ученик треба да научи да: разуме и извршава кратка и једноставна упутства; разуме и одговара на кратка и једноставна питања; уочава главну мисао и одређене детаље/тражену информацију у тексту који слуша (кратка песма или рецитација, дијалог, прича, разбрајалица) .

Усмено изражавање:

Ученик треба да научи да: изговара гласове којих нема у матерњем језику и имитира интонацију онога што чује; рецитије и пева песмице, вербално реагује на питања и захтеве наставника; даје једноставна упутства и наредбе; поставља питања; користи утврђене фразе за одређене намене; учествује у краћем разговору по моделу.

Језичке функције: . и даје информације (везане за делове тела, одећу, просторије, опрему стана, способности и вештине, саобраћајна средства) , кратко описује (особе, предмете и животиње) .

4. САДРЖАЈИ ПРЕДМЕТНОГ ПРОГРАМА

Литература: Family and Friends, Susan Iannuzzi- Нови Логос, 2018.

Nastavne teme:	Појмови/садржаји	По завршетку првог разреда ученик ће бити у стању да: (ИСХОДИ) :
Friends	Glagoli–Verbs Present Simple: be (There is/are) ,	– Поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства – представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих.
School	Brojevi – Numbers Cardinal numbers	– разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; – даје кратка и једноставна упутства и налоге;

Му хоусе	Предлози– Препоситионс	– препозна и именује жива бића, предмете и места из непосредног окружења. – разуме једноставне описе живих бића, предмета и места. – опише жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;
Му Фамилу	Глаголи- И хаве гот	препозна и именује жива бића, предмете и места из непосредног окружења.
Анималс	Цан/ цан’т	разуме једноставне описе живих бића, предмета и места. – опише жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства
Фоод	И лике/ дон’т лике	– изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих
Му боду	Везници– Цоџунцтионс Анд, бут	– - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих
Традиционал холидаус	Цхристмас, Еастер	- разуме једноставано исказане честитке и одговара на њих

		– упути једноставне честитке
--	--	------------------------------

5. СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА

Наставне теме:	СТАНДАРДИ
Фриендс	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 15. 1. 2. 1. 1. 2. 4. 1. 3. 1.
Сцхоол	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 15. 1. 2. 1. 1. 2. 4. 1. 3. 1.
Му хоусе	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 5. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 15. 1. 1. 21. 1. 1. 22. 1. 2. 1. 1. 2. 3. 1. 2. 4. 1. 3. 1. 2. 1. 1.
Му Фамилу	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 5. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 12. 1. 1. 13. 1. 1. 15. 1. 1. 21. 1. 1. 22. 1. 2. 1. 1. 2. 4. 1. 3. 1. 2. 1. 1.
Анималс	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 5. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 12. 1. 1. 13. 1. 1. 15. 1. 1. 20. 1. 1. 21. 1. 1. 22. 1. 2. 1. 1. 2. 3. 1. 2. 4. 1. 3. 1. 1. 3. 2. 2. 1. 1. 2. 1. 2. 2. 1. 3.
Фоод	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 5. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 12. 1. 1. 13. 1. 1. 15. 1. 1. 21. 1. 1. 22. 1. 2. 1. 1. 2. 4. 1. 3. 1. 2. 1. 1.
Му боду	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 5. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 12. 1. 1. 13. 1. 1. 15. 1. 120. 1. 1. 21. 1. 1. 22. 1. 2. 1. 1. 2. 4. 1. 3. 1. 2. 1. 1. 2. 1. 2. 2. 1. 3. 2. 1. 12.

Традиционал холидаус	1. 1. 1. 1. 1. 2. 1. 1. 3. 1. 1. 4. 1. 1. 5. 1. 1. 10. 1. 1. 11. 1. 1. 12. 1. 1. 13. 1. 1. 15. 1. 1. 21. 1. 1. 22. 1. 2. 1. 1. 2. 4. 1. 3. 1. 2. 1. 1. 2. 1. 2. 2. 1. 3. 2. 1. 12.
----------------------	--

6. АКТИВНОСТИ

УЧЕНИЦИ: - слушају текст и реагују углавном невербално (цртањем, бојењем, разврставањем слика, покретом, обликовањем и израдом предмета од различитих материјала - играју језичке игре, - рецитиују и певају песме, - дају и извршавају једноставна упутства и наредбе, - играју улоге, - учествују у драматизацијама, - учествују у разговору са ученицима или наставником, - постављају питања на матерњем језику о значењу појединих речи и реченица, - описују предмете и животиње, симулирају споразумевање у једноставним ситуацијама. - читају краће текстове наглас, - одговарају на питања која се односе на смисао текста користећи матерњи језик, - постављају питања на матерњем језику о значењу речи и реченица, - траже одређене детаље или информације у тексту и реагују углавном невербално (цртањем, бојењем, разврставањем слика) и измешане речи склапају у смисаоне целине. - пишу честитке и раде на једноставним пројектним задацима.

НАСТАВНИК: - презентује наставне садржаје, усмерава активности ученика, подстиче ученика на размишљање, корелира наставне садржаје са другим предметима.

7. НАЧИНИ ПРОВЕРЕ ОПЕРАТИВНИХ ЦИЉЕВА И ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА:

Проверавање је саставни део наставе и обавља се на сваком часу.

- ИНИЦИЈАЛНО СКЕНИРАЊЕ,
- РЕДОВНО ПРОВЕРАВАЊЕ (15 минутна провера, усмени одговори, контролне вежбе, наставни листови- штампани материјал, практични радови, активност на часу, однос према раду, самостални рад ученика, примена и употреба стеченог знања, домаћи задаци, белешке, ТПР)
- ЗАВРШНИ ТЕСТ У ЈУНУ

8. КОРЕЛАЦИЈЕ:

Српски језик: граматички и фонолошки систем језика, елементи драматизације.

Математика: бројеви до 6.

Свет око нас: "ја" у школи и породици, породични празници и свечаности.

Физичко васпитање: игре и гестови, кретање уз музичку пратњу.

Музичка култура: песме, развијање музикалности и осећаја за ритам.

Ликовна култура: цртање и израда постера различитим техникама

Корелација
СОН- Моја права. Други и ја
Грађанско- Пријатељство
Грађанско- Да се представим
СОН- Школа
Српски- Моја школа Математика- Природни бројеви
Српски језик- Моја играчка
СОН- Моја породица
СОН- Животиње о којима брине човек
СОН- Култура живљења
СОН- Чувајмо своје здравље- храна, вода
Музичка култура- Летња регата
СОН- Празници и обичаји.

Српски језик- Божић и Нг

Први страни језик

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме **на основном** нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО- ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ. 1. 1. 1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору.

ПСТ. 1. 1. 2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење.

ПСТ. 1. 1. 3. Разуме кратка, једноставна, развојно и споро изговорена упутства.

ПСТ. 1. 1. 4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме.

ПСТ. 1. 1. 5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и развојно.

ПСТ. 1. 1. 6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ. 1. 1. 7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.) .

ПСТ. 1. 1. 8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе.

ПСТ. 1. 1. 9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ. 1. 1. 10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.) .

ПСТ. 1. 1. 11. Уз дуге паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе.

ПСТ. 1. 1. 12. Уз дуге паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства.

ПСТ. 1. 1. 13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.

ПСТ. 1. 1. 14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства.

ПСТ. 1. 1. 15. Формулише молбе и извињења.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ. 1. 1. 16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.

ПСТ. 1. 1. 17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.

ПСТ. 1. 1. 18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима.

ПСТ. 1. 1. 19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита.

ПСТ. 1. 1. 20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ. 1. 1. 21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника. . .) .

ПСТ. 1. 1. 22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.

ПСТ. 1. 1. 23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ. 1. 2. 1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну) .

ПСТ. 1. 2. 2. Правилно записује познату лексику.

ПСТ. 1. 2. 3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава.

ПСТ. 1. 2. 4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ. 1. 3. 1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода) .

ПСТ. 1. 3. 2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ. 1. 3. 3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура.

ПСТ. 1. 3. 4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.

ПСТ. 1. 3. 5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме **на средњем** нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО- ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ. 2. 1. 1. Разуме краће низове (2- 3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања.

ПСТ. 2. 1. 2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

ПСТ. 2. 1. 3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања.

ПСТ. 2. 1. 4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно.

ПСТ. 2. 1. 5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ. 2. 1. 6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама.

ПСТ. 2. 1. 7. Разуме краће низове (2- 3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.) , праћених визуелним елементима.

ПСТ. 2. 1. 8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама.

ПСТ. 2. 1. 9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима.

ПСТ. 2. 1. 10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике.

ПСТ. 2. 1. 11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ. 2. 1. 12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме.

ПСТ. 2. 1. 13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.

ПСТ. 2. 1. 14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства.

ПСТ. 2. 1. 15. Поставља и одговара на 2- 3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање.

ПСТ. 2. 1. 16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење.

ПСТ. 2. 1. 17. Размењује основне информације о плановима и обавезама.

ПСТ. 2. 1. 18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве.

ПСТ. 2. 1. 19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

- ПСТ. 2. 1. 20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима.
- ПСТ. 2. 1. 21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања.
- ПСТ. 2. 1. 22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу.
- ПСТ. 2. 1. 23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.

МЕДИЈАЦИЈА

- ПСТ. 2. 1. 24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе.
- ПСТ. 2. 1. 25. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа.
- ПСТ. 2. 1. 26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.
- ПСТ. 2. 1. 27. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену) .

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

- ПСТ. 2. 2. 1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина) .
- ПСТ. 2. 2. 2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.
- ПСТ. 2. 2. 3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције.
- ПСТ. 2. 2. 4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

- ПСТ. 2. 3. 1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода) .
- ПСТ. 2. 3. 2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.) .
- ПСТ. 2. 3. 3. Препознаје најкритичније обрасце понашања који су непримерени/неприкладни у контексту циљних култура.
- ПСТ. 2. 3. 4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама.
- ПСТ. 2. 3. 5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински.
- ПСТ. 2. 3. 6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик.
- ПСТ. 2. 3. 7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.
- ПСТ. 2. 3. 8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме **на напредном** нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО- ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

- ПСТ. 3. 1. 1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања.
- ПСТ. 3. 1. 2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са) говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом.
- ПСТ. 3. 1. 3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку.
- ПСТ. 3. 1. 4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно- популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама.
- ПСТ. 3. 1. 5. Разуме општи смисао и већину фраза и израза сложенијих разговетних текстосавремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

- ПСТ. 3. 1. 6. Разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама.
- ПСТ. 3. 1. 7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.) .
- ПСТ. 3. 1. 8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика.
- ПСТ. 3. 1. 9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информације адаптираних верзија белетристике за младе.
- ПСТ. 3. 1. 10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција.
- ПСТ. 3. 1. 11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења.
- ПСТ. 3. 1. 12. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима из савремене музике.
- ПСТ. 3. 1. 13. Разуме смисао једноставних рекламних порука.
- ПСТ. 3. 1. 14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама.
- ПСТ. 3. 1. 15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикона, информатора и сл.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

- ПСТ. 3. 1. 16. Течно и са лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност.
- ПСТ. 3. 1. 17. Учествује у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.) , поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање.
- ПСТ. 3. 1. 18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљење.
- ПСТ. 3. 1. 19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима.
- ПСТ. 3. 1. 20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу.
- ПСТ. 3. 1. 21. Описује и тумачи податке из табела, графикона, информатора и сл.
- ПСТ. 3. 1. 22. Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ. 3. 1. 23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме.

ПСТ. 3. 1. 24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота) .

ПСТ. 3. 1. 25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику.

ПСТ. 3. 1. 26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме.

ПСТ. 3. 1. 27. Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују.

ПСТ. 3. 1. 28. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ. 3. 1. 29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима.

ПСТ. 3. 1. 30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних) , примерених узрасту и интересовањима.

ПСТ. 3. 1. 31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама.

ПСТ. 3. 1. 32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ. 3. 2. 1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско- интонацијских правила или уз мање неправилности које не угрожавају разумевање поруке коју жели да саопшти.

ПСТ. 3. 2. 2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила.

ПСТ. 3. 2. 3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

ПСТ. 3. 2. 4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ. 3. 3. 1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.

ПСТ. 3. 3. 2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања) .

- ПСТ. 3. 3. 3. Разуме и избегава основне облике непримереног/неприкладног понашања у контексту циљних култура.
- ПСТ. 3. 3. 4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању.
- ПСТ. 3. 3. 5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик.
- ПСТ. 3. 3. 6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас.
- ПСТ. 3. 3. 7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема.
- ПСТ. 3. 3. 8. Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и општеисторије.
- ПСТ. 3. 3. 9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.

МАТЕМАТИКА

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД	
МАТЕМАТИКА	ПРВИ	5	180	
ЦИЉ	Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.			
	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
	- одреди међусобни положај	ГЕОМЕТРИЈА	ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И	- Компетенција за

<p>предмета и бића и њихов положај у односу на тло;</p> <ul style="list-style-type: none"> - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира; - броји унапред и уназад и са прескоком; - прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и 		ОБЛИК ПРЕДМЕТА	<p>Просторне релације.</p> <p>Величина предмета и бића.</p> <p>Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа.</p> <p>Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао.</p>	<p>учење</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција
		ЛИНИЈЕ	<p>Права, крива и изломљена линија.</p> <p>Затворена и отворена</p>	

<p>прикаже их на бројевној правој;</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; 			<p>линија.</p> <p>Тачка и линија.</p> <p>Дуж.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; - растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - реши текстуални задатак са једном операцијом; - разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову 	<p>БРОЈЕВИ</p>		<p>Бројање, писање и читање бројева.</p> <p>Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој.</p> <p>Упоредивање бројева.</p> <p>Редни бројеви.</p> <p>Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој.</p> <p>Сабирање и одузимање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција

<p>вредност;</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; - прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; - измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства. 		<p>бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој.</p> <p>Својства сабирања.</p> <p>Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом.</p> <p>Динар, кованице и новчанице до 100 динара.</p>	
	<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>Мерење дужине нестандартним јединицама мере.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација

МАТЕМАТИКА		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	
<ul style="list-style-type: none"> * посматра * уочава * именује * препознаје * групише * разликује * броји * сабира и одузима * црта * бележи * запажа 	<ul style="list-style-type: none"> * испитује дечја предзнања * упознаје интелектуалне могућности ученика * планира * информише * организује * храбри и подржава * подстиче * прати рад * бележи * исправља * даје упутства * даје повратну информацију * оспособљава ученике да самостално решавају 	<ul style="list-style-type: none"> * контролне вежбе * усмена провера, разговор * израда домаћих задатака * активност на часу * однос према раду * полугодишња провера * годишња провера * континуирано праћење напредовања

*упоређује	задатке	
*мери, сече, лепи	*преноси теоријска и практична знања	
*разликује и користи новчане апоене	*самовреднује	
*примењује стечена знања	*вреднује	

Корелација са другим предметима :

Предмет	Садржај
Математика / Музичка култура	Упознавање с програмом и уџбеницима за математику / слушањем песме Математика, Бранка Милићевића Коцкице
Математика / Физичко васпитање	Горе- доле / игре Дан – ноћ и Горе - доле)
Математика / Физичко васпитање	Праве, криве и изломљене линије / Прескакање вијаче
Математика / Свет око нас	Дугачко, дуже, најдуже. Високо, више, највише/ Особине живих бића
Математика / Ликовна култура	Геометријске фигуре / Предмети у простору
Математика / Свет око нас	Скуп. Члан (елемент) скупа / Свет у коме се крећеш

Математика / Српски језик	Подскуп /Слово, реч, реченица
Математика / Свет око нас	Бројеви 6, 7 / Дани у недељи
Математика / Свет око нас	Редни бројеви / Дан, ноћ, седмица и месец
Математика / Српски језик	Сабирање и одузимање до 10 / Математичка прича
Математика / Физичко васпитање	Мерење дужине / Скок у даљ
Математика / Физичко васпитање	Прни и непарни бројеви, претходник, следбеник /Игре брзине са разбрајањем
Математика / Музичка култура	Сабирање и одузимање у првој десетици/Бројалице

СВЕТ ОКО НАС

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД
СВЕТ ОКО НАС	ПРВИ	2	72
ЦИЉ	Циљ наставе и учења предмета СВЕТ ОКО НАС јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.		

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге;</p> <p>правовремено и примерено ситуацији исказе своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет;</p> <p>се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;</p> <p>придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши;</p> <p>сарађује са вршњацима у заједничким активностима;</p> <p>одржава личну хигијену и адекватно</p>	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ	Ја и други	<p>Основна осећања (радост, страх, туга и бес) .</p> <p>Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом) .</p> <p>Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција
Породични дом, школа		<p>Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи.</p> <p>Права и обавезе чланова група.</p> <p>Правила понашања појединаца и групе.</p> <p>Празници: породични, школски.</p>		

<p>се одева у циљу очувања здравља; чува своју, школску и имовину других;</p> <p>прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, зрмљотрес, пожар;</p> <p>својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења;</p> <p>примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;</p> <p>снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево- десно, горе- доле и карактеристичних објеката;</p> <p>одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче,</p>		Здравље и безбедност	<p>Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор.</p> <p>Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру) .</p> <p>Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода) .</p>	
		Оријентација у простору и времену	<p>Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред- назад, лево- десно, горе- доле и карактеристичне објекте.</p> <p>Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња

<p>данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p> <p>посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо- меко, провидно- непровидно, храпаво- глатко;</p> <p>учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;</p> <p>разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;</p>	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ	Човек ствара	<p>Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада) .</p> <p>Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо- меко, провидно- непровидно, храпаво- глатко) .</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња
---	---------------------	--------------	---	--

<p>препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;</p> <p>препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;</p> <p>идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;</p> <p>уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа;</p> <p>препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу;</p> <p>препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења;</p> <p>штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места;</p> <p>се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;</p> <p>повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.</p>		<p>Разноврсност природе</p>	<p>Сунчева светлост и топлота.</p> <p>Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање.</p> <p>Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег.</p> <p>Облици појављивања воде у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале.</p> <p>Изглед земљишта: равница, брдо, планина.</p> <p>Изглед земљишта у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност;</p> <p>Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу.</p> <p>Изглед и делови тела биљака.</p> <p>Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката.</p> <p>43Човеково тело - делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира) .</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција
---	--	-----------------------------	--	---

СВЕТ ОКО НАС		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	
<ul style="list-style-type: none"> * слуша * уочава * открива *манипулише словима и сликама * упоређује * именује и чита * описује *смишља и слаже речи и реченице од слова и слика *смишља причу на основу слике * допуњава речи и реченице *решава ребусе и укрштенице 	<ul style="list-style-type: none"> * испитује дечја предзнања * одабира садржаје *упознаје интелектуалне могућности ученика * повезује теме и садржаје * организује наставу *креира * мотивише * охрабрује * упућује * разговара и анализира * прати рад *вреднује 	<ul style="list-style-type: none"> *контролне вежбе *усмена провера *израда домаћих задатака *активност на часу *однос према раду *полугодишње и годишње понављање *континуирано праћење напредовања ученика

<p>*записује, доцртава, сече, лепи</p> <p>* примењује правописна и грматичка правила</p>	<p>* информише</p>	
--	--------------------	--

Корелација са другим предметима :

Предмет	Садржај
Свет око нас / Српски језик	Школа / Ау што је школа згодна
Свет око нас / Српски језик	Ово сам ја / Ала је леп овај свет
Свет око нас / Музичка култура	Од куће до школе / Шапутање
Свет око нас / Физичко васпитање	Мој дом / Игра- Куће од тела
Свет око нас / Српски језик	Породица / Песма Породица
Свет око нас / Српски језик	Седмица- дани у седмици / Песма Седмица
Свет око нас / Физичко васпитање	Кретање / Разни облици кретања
Свет око нас / Музичка култура	Пролеће / Песма Пролеће
Свет око нас / Ликовна култура	Птице / Цртање живих бића
Свет око нас / Српски језик	Биљке и животиње (систематизација) / Исправка текста

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД
ЛИКОВНА КУЛТУРА	ПРВИ	1	36
ЦИЉ	Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.		
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у 	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ	<p>Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави.</p> <p>Уметничка занимања и производи. Сликар - слика, вајар - скулптура, фотограф - фотографија. . . Изглед употребних</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција

<p>простору и у равни;</p> <ul style="list-style-type: none"> - црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - обликује једноставне фигуре од меког материјала; 		<p>предмета које су дизајнирали уметници.</p> <p>Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...) .</p> <p>Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; - преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; - повеже одабрану установу 	<p>ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ</p>	<p>Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, хрпаво, обло, рогљасто) .</p> <p>Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно) .</p> <p>Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле) . Безбедност у саобраћају - илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача.</p> <p>Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција

<p>културе са њеном наменом;</p> <p>- поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.</p>		<p>току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.</p>	
	<p>ОБЛИКОВАЊЕ</p>	<p>Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором.</p> <p>Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала.</p> <p>Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, непрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста. . .) . Изражајна својства линија у односу на</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња - Естетичка компетенција

		<p>материјал и прибор.</p> <p>Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор.</p> <p>Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина. . .) .</p> <p>Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела. . .</p>	
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	<p>Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм - традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму) . Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова.</p> <p>Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња - Естетичка компетенција

		, гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.	
--	--	---	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	
*посматра	* испитује дечја предзнања	*естетска анализа
*уочава	*уознаје интелектуалне могућности ученика	*активност на часу
*именује	*планира	*креативност
*препознаје	*информише	*учешће на такмичењима, ликовним конкурсима
*групише	*организује	*однос према раду
*разликује	*храбри и подржава	*одељењска изложба
*црта	*подстиче	*усмена провера и примена
	*прати рад	
	*бележи	

*слика *прати *бележи *запажа *упоређује *сече, лепи, обликује *такмичи се *примењује стечена знања	*исправља *даје упутства *даје повратну информацију *негује позитивну климу у одељењу *преноси теоријска и практична знања *самовреднује *вреднује	знања *континуирано праћење напредовања
--	--	--

Корелација са другим предметима:

Предмет	Садржај
Ликовна култура/ Математика	Предмети у простору/ Геометријске фигуре
Ликовна култура/ Српски језик	Јунак из цртаног филма/ Говорна вежба
Ликовна култура/ Српски језик	Илустрација текста по избору ученика/ Зец и вук
Ликовна култура/ Свет око нас	Зимске чаролије/ Годишња доба

Ликовна култура/ Свет око нас	Моја породица/ Моја породица
-------------------------------	------------------------------

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД
МУЗИЧКА КУЛТУРА	ПРВИ	1	36
ЦИЉ	Циљ наставе музичке културе је развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања, развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.		
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

<p>објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна;</p> <p>разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе;</p> <p>препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу;</p> <p>повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела;</p> <p>поштује договорена правила понашања при слушању музике;</p>	<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори) .</p> <p>Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање. . .) . Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена. . .) .</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти) , трајање (кратак – дуг) , јачина (гласан – тих) , висина (висок – дубок) .</p> <p>Тишина и одсуство звука.</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар) .</p> <p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција
---	---------------------------	---	---

<p>користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;</p> <p>изговара у ритму уз покрет бројалице;</p> <p>пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре;</p>		<p>новогодишње и божићне песме. . .) .</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност) .</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (це- де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар. . .) .</p>	
<p>примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању;</p> <p>свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;</p> <p>повезује почетне тонове песама-модела и једноставних</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ</p> <p>МУЗИКЕ</p>	<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу.</p> <p>Звучне ономатопеје и илустрације.</p> <p>Држање тела и дисање – правилан начин певања.</p> <p>Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема

<p>наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;</p> <p>објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;</p> <p>учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p> <p>направи дечје ритмичке инструменте;</p> <p>ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким ударалкама, једноставну мелодију на краћи задати текст;</p> <p>изабере према литерарном садржају одговарајући музички</p>		<p>Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до- зелено, ре- браон, ми- жуто, фа- плаво и сол- црвено) .</p> <p>Дечји ритмички инструменти и начин свирања на њима.</p> <p>Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Свирање графички представљеног ритма.</p> <p>Музички бонтон.</p>	<p>- Сарадња</p> <p>- Дигитална компетенција</p>
---	--	---	--

садржај.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша.</p> <p>Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука.</p> <p>Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре.</p> <p>Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима.</p> <p>Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу.</p> <p>Стварање једноставне мелодије на краћи текст.</p> <p>Бирање познатих музичких садржаја,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција
----------	-------------------------	---	--

		звучних оноματοпеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.	
--	--	---	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	
<ul style="list-style-type: none"> *слуша *пева *свира * игра *препознаје *уочава *повезује *манипулише дечјим ритмичким инструментима * препознаје и разликује дечје ритмичке инструменте; именује их 	<ul style="list-style-type: none"> * испитује дечја, музичка предзнања * уважава музичке способности ученика * планира и организује час * повезује теме и садржаје * организује наставне активности *креира и израђује средства према потребама ученика * мотивише * охрабрује * упућује 	<ul style="list-style-type: none"> *усмена провера *израда домаћих задатака *извођење музике *активност на часу *однос према раду

<ul style="list-style-type: none"> * изводи бројалице * описује, објашњава * ствара звук * ствара покрете * допуњава музичке реченице * решава ребусе и музичке укрштенице * записује, доцртава, сече, лепи * илуструје музички доживљај * учествује у школским приредбама и манифестацијама * креира 	<ul style="list-style-type: none"> * разговара и анализира * прати рад * вреднује * информише * даје повратну информацију 	<ul style="list-style-type: none"> * полугодишње и годишње понављање * континуирано праћење напредовања ученика
---	--	---

Корелација са другим предметима:

Предмет	Садржај
Музичка култура/Свет око нас	Семафор; Како се прелази улица / Саобраћај
Музичка култура/Свет око нас	Јесења песма/Годишња доба
Музичка култура/Ликовна култура	Орфов инструментаријум / Прављење музичких инструмената

Музичка култура/Верска настава	Породичне и празничне песме, химна Светом Сави/Свети Сава
Музичка култура/Српски језик	Опонашање звукова/Сликовница
Музичка култура/Физичко васпитање	Музичке игре/Извођење покрета уз музику
Музичка култура/Свет око нас	Ја посејах лан : Берем, беремгрожђе ; Дуње ранке ; Ал је леп овај свет/ Биљке у непосредном окружењу
Музичка култура/Физичко васпитање	Ја посејах лан : Берем, беремгрожђе ; Дуње ранке /плес
Музичка култура/Свет око нас	Ситна је киша падала: Првиснег; Пада снежак /Временске прилике у крају
Музичка култура/Свет око нас	Божих, Божић благи дан; Ускршња песма / Празници
Музичка култура/Свет око нас	Коњ има чет’ри ноге ; Петлић ; Бубамара / Изглед и делови тела животиња
Музичка култура/Свет око нас	Добро јутро, добар дан; Синоћ кад је пао мрак/ Сналажење у времену
Музичка култура/Српски језик	Музика/ Разумевање прочитаног
Музичка култура/Ликовна култура	Ал је леп овај свет/ Облици из природе

Музичка култура / Математика	Упознавање с програмом и уџбеницима за математику / слушањем песме Математика, Бранка Милићевића Коцкице
Музичка култура / Математика	Сабирање и одузимање у првој десетици/Бројалице

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	ПРВИ	3	108
ЦИЉ	Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.		
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

<ul style="list-style-type: none"> - примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања) ; - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		<p>Вежбе за развој снаге.</p> <p>Вежбе за развој покретљивости.</p> <p>Вежбе за развој издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине.</p> <p>Вежбе за развој координације.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање	<p>Ходање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму, - ходање са реквизитом, - ходање са променом, правца и смера. <p>Техника трчања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - трчање преко препрека, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање 20 м са стартом из различитих почетних положаја, - игре са коришћењем научених облика 	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција

<ul style="list-style-type: none"> - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код 			ходања и трчања.	
		Скакање и прескакање	Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.	
		Бацање и хватање	Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис. Вођење лопте. Додавање лопте.	

<p>себе и других;</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом. 			Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.	
		Пузања, вишења, упори и пењања	Пузања на тлу. Пењања. Провлачења. Вис лежећи опружено. Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном. Упори.	
		Вежбе на тлу	Основни садржаји Основни ставови и положаји. Поваљка на леђима. Став на лопатицама (свећа) . Колут напред из чучња у чучањ. Поваљка на стомаку.	

			<p>Састав од научених елемената.</p> <p>Игре са усвојеним вежбама.</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину.</p> <p>Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>	
		<p>Вежбе равнотеже</p>	<p>Ходање по линији.</p> <p>Ходање по шведској клупи.</p> <p>Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди.</p> <p>Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.</p>	
		<p>Вежбе реквизитима</p>	<p>Вежбе обликовања са реквизитима.</p> <p>Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита.</p> <p>Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине.</p> <p>Елементарне игре са реквизитима.</p>	

			Игре са ластисом.	
		Плес и ритмика	<p>Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу.</p> <p>Галоп напред.</p> <p>Дечији поскок.</p> <p>Њихање и кружење вијачом или траком.</p> <p>Суножни скокови кроз вијачу са обраћањем напред.</p> <p>Народно коло по избору.</p>	
		Полигони	Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби) .	

	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	<p>Основни термини у вежбању.</p> <p>Вежбам безбедно.</p> <p>Чувам своје и туђе ствари.</p> <p>Правила елементарних игара.</p> <p>Некад изгубим, а некада. победим.</p> <p>Навијам фер.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Одговоран однос према околини - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња
		Здравствено васпитање	<p>Упознај своје тело.</p> <p>Растемо.</p> <p>Видим, чујем, осећам.</p> <p>Моје здравље.</p> <p>Ко све брине о мом здрављу.</p> <p>Лична хигијена.</p> <p>Хигијена простора у коме живим.</p> <p>Хигијена простора у коме вежбам.</p> <p>Животне намирнице и правилна исхрана.</p> <p>Заједно за столом.</p>	

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	
*ходање и трчање	* испитује дечја предзнања * одабира садржаје *упознаје физичка могућности ученика	*мерење физичких способности
*скакање и прескакање	*планира	*крос
*бацање и хватање	*организује	*учешће на такмичењима
*пењање	*разговара	*активност на часу
*провлачење, пузање	* демонстрира	*однос према предмету
* игре лоптом	* помаже	*усмена провера и примена знања
* вежбање на тлу и справама		
* дизање и ношење реквизита самостално, у	*бодри	*континуирано праћење

<p>групи или пару</p> <ul style="list-style-type: none"> *изводи основне кораке плесова *поштује правила игре * поштује правила понашања *прихвата пораз и победу *одржава личну хигијену и хигијену простора *демонстрира *презентује * примењује здравствено- хигијенске мере 	<ul style="list-style-type: none"> *посматра * коригује *похваљује * прати *мери *анализира *упоређује *даје повратну информацију 	<p>напредовања</p>
---	---	--------------------

Корелација са другим предметима:

Предмет	Садржај
Физичко васпитање/ Математика	Ходање и трчање у колони по један / Претходник и следбеник
Физичко васпитање/ Математика	Скок удаљ из места/ Мерења и мере
Физичко васпитање/ Музичка култура	Ходање у 2/4 такту и трчање у оквиру задатог ритма/ Бројалица Плива патка преко Саве
Физичко васпитање/ Музичка култура	Ја посејох лан- народна игра/ Ја посејох лан- музичка игра
Физичко васпитање/ Свет око нас	Дизање и ношење предмета различитог облика и тежине/ Гурај, вуци, подигни
Физичко васпитање/ Музичка култура	Хајд на лево –народна игра/ Хајд на лево –музичка игра
Физичко васпитање/ Свет око нас	Трчање у природи на различите начине/ Моје место
Физичко васпитање/ Математика	Прескакање вијаче/ Пправе, криве и изломљене линије

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Разред: **први**

Годишњи фонд часова: **36 часова** Недељни фонд часова: **1 час**

Циљ: Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Предмет Дигитални свет намењен је развијању дигиталне компетенције код ученика првог разреда основне школе. Програм наставе и учења за први разред оријентисан је на процес учења и остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет Дигитални свет. Представљају описинтегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика, који су груписани у три наставне теме: Дигитално друштво, Безбедно коришћење дигиталних уређаја и Алгоритамски начин размишљања.

ОБЛАСТ/ ТЕМА	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; – наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова;	Различит изглед дигиталних уређаја. Дигитални уређаји у различитим занимањима. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих. Комуникација посредством	Наведене исходе могуће је остварити са различитим нивоима расположивости дигиталних уређаја намењених за коришћење од стране ученика, укључујући и могућност

<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</p>	<p>– упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; – упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; – користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника) ; – упореди дигитални и папирни уџбеник; – упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; – наведе неке од</p>	<p>дигиталних уређаја. Дигитални уређај и паметни дигитални уређај. Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке, културе и уметности. Дигитални уређај и наше здравље (вид, положај тела, време пред екраном, дигитални уређај као отпад) . Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја. Помоћ у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које</p>	<p>да само наставник располаже дигиталним уређајем. Уколико наставник има на располагању одговарајуће дигиталне уређаје (рачунаре, таблете, мобилне телефоне, роботе и друге физичке дигиталне уређаје. . .) , ученици треба да их користе на начин који директно доприноси остваривања дефинисаних исхода учења. Обуку ученика за коришћење дигиталних уџбеника наставник</p>
--	--	---	--

	<p>карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја;</p> <p>– наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине;</p> <p>– наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље;</p> <p>– наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја;</p> <p>– доведе у везу начин одлагања електронског</p>	<p>комуницирају на неприхватљив начин.</p> <p>Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке) .</p> <p>Разлагање проблема на мање целине.</p> <p>Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема.</p> <p>Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у алгоритму.</p> <p>Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.</p>	<p>треба да спроводи планирано, у</p> <p>више наврата, у ситуацијама када дигитални уџбеник пружа могућности које премашују традиционални и доприноси разумевању наставног садржаја различитих предмета, те конструкцији и функционализацији знања. На часовима наставник треба да омогући ученицима да искажу своје виђење предности и мана дигиталних уџбеника.</p> <p>Ученици треба да решавају</p>
--	---	---	--

	<p>отпада са загађењем животне средине;</p> <p>– наброји основне податке о личности;</p> <p>– објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја;</p> <p>– именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које</p>		<p>тестове у уџбеницима и играју образовне игре, а све у контексту конструкције конкретних знања и јачања дигиталне компетенције.</p> <p>Наставник треба да демонстрира и, заједно са ученицима примени начине коришћења дигиталних уређаја на безбедан начин по здравље.</p> <p>Дигитални уређаји захтевају пажљиво руковање и одговарајућу заштиту од неовлашћеног</p>
--	--	--	--

	<p>комуницирају на неприхватљив начин;</p> <p>– наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их;</p> <p>– анализира једноставан познати поступак/активности и предлаже кораке за његово спровођење;</p> <p>– протумачи симболе познатог/договореног значења</p>		<p>приступа.</p> <p>Ученике треба упознати са неколико важних принципа физичке заштите дигиталног уређаја (не доводити уређај у контакт са течностима, посебно слатким пићима, штитити га од прашине, излагања прекомерној топлоти, било због вишесатне употребе или остављања на сунцу или пећи и сл.) .</p> <p>Поред физичке заштите, дигитални уређај треба обезбедити од</p>
--	---	--	--

	и спроведе поступак описан њима; – уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму) , провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички) ; – доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.		неовлашћеног приступа. Наставник треба да уведе термин алгоритам и да га ученицима протумачи као упутство за решавање неког проблема или извођење неког поступка.
АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
наставник	ученик		
главни организатор активности, пружа подршку	самостално проналажење	Евалуација се остварује праћењем процедуре, планирања, ангажовања	Садржаји овог предмета ће се реализовати у корелација са

<p>свим ученичким активностима у току активности, често и помоћ, упознаје ученике, њихове јаче и слабије стране и да осмишљавање процеса индивидуализације за оне којима је то потребно.</p>	<p>информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадњу; критички однос према властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности.</p>	<p>ученика, презентовања резултата, коришћење савремене технологије на правилан начин, сарадња у групи тј. тимски рад, вредновање пројекта а све то уз уважавање узраста и њихових вештина и искустава, различитости. У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења вреднују се процес и продукти учења. – самопроцена: програм наставе и учења очекује да ученици објасне нпр. начин функционисања једноставних алгоритама (</p>	<p>садржајима из предмета: српског језика, математике- коришћењем дигиталних уџбеника и учењем помоћу њих, као и алгоритама; свет око нас - област Здравље и безбедност, Дигитални уређаји у различитим занимањима; Музичка култура – песме различитог садржаја и ритма извођене на дигиталним уређајима; Час одељенског старешине (Подаци о личности и њихова заштита при</p>
--	---	--	---

		<p>укључујући и оне које су сами креирали) , тестирају их, а затим откривају и исправљају грешке у њима. Неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика; – вршњачка процена: ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и</p>	<p>комуникацији помоћу дигиталних уређаја. Помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке) . Физичко и здравствено васпитање - Дигитални уређај и наше здравље</p>
--	--	---	--

		<p>имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације.</p> <p>(Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу.) ;</p> <p>– отворена питања: знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени</p>	<p>(вид, положај тела, време пред екраном) Професионална оријентација - Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке, културе и уметности.</p>
--	--	---	---

		<p>постигнућа својих ученика, али и да допринесе</p> <p>продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта. Питања која почињу са „Зашто” или „Како” посебно су корисна: Зашто није добро да</p> <p>чашу са слатким пићем држиш поред дигиталног уређаја? Како ради твој алгоритам? Зашто је</p> <p>потребно да водиш рачуна о дужини времена које проводиш у раду са дигиталним уређајем? итд. ;</p> <p>– Већ знам – Желим да научим – Научио/ла</p> <p>сам: коришћење рубрика за идентификацију онога</p> <p>што већ знају, шта желе да</p>	
--	--	--	--

		<p>науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.</p> <p>Примењујући предложене методе процене постигнућа ученика наставник креира и конзистентно гради персонализовано и подстицајно образовно окружење. Он прати постигнућа ученика из улоге активног посматрача и ментора. Избегнута је формална ситуација процењивања (наставник не прозива и не пропитује</p>	
--	--	--	--

		<p>ученике) , чиме је ниво стреса ученика битно смањен (потенцијално и елиминисан) . Јачање самопоуздања ученика и саморегулације у учењу посебна је добробит која произилази из наведеног.</p> <p>Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација</p>	
--	--	---	--

		<p>треба да буде увременењена, дата током или</p> <p>непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује.</p>	
--	--	--	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	НЕДЕЉНИ ФОНД	ГОДИШЊИ ФОНД
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	ПРВИ	1	36
ЦИЉ	Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.		
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> - наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; - уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; - понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; 	<p>ЉУДСКА ПРАВА</p> <p>Ја и други у одељењу</p>	<p>Идентитет</p> <p>Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо.</p> <p>Таленти и интересовања која поседујемо.</p> <p>Наше сличности и разлике.</p> <p>Основна осећања (радост,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња

<ul style="list-style-type: none"> - препозна код себе и других основна осећања; - препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; - преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; - тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; - разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; - комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; - слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу 		страх, туга, бес) и како се препознају.	
	<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО</p> <p>Одељење/група као заједница</p>	<p>Потребе и права</p> <p>Разлике између жеља и основних животних потреба.</p> <p>Права детета</p> <p>Кршење и заштита права</p> <p>Препознавање кршења права детета.</p> <p>Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета.</p> <p>Одговорност према себи и другима.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција

<p>имати другачије мишљење;</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; - договара се и одлучује у доношењу одељенских правила и да се понаша у складу са њима; - својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; 		<p>праведност, поштење.</p> <p>Уважавање различитости.</p> <p>Правила у одељењу/групи и њихова функција.</p> <p>Одлучивање у одељењу/групи.</p> <p>Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција
<ul style="list-style-type: none"> - препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; - заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; - учествује у изради плана једноставне акције; - са другим ученицима изводи и документује једноставну 	<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</p> <p>Комуникација и сарадња</p>	<p>Комуникација</p> <p>Слушање/неслушање.</p> <p>Кад разговарамо држимо се теме.</p> <p>Изношење мишљења.</p> <p>Уважавање саговорника.</p> <p>Сарадња</p> <p>Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Одговоран однос према околини - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња

<p>акцију;</p> <p>- доприноси промоцији акције; - на једноставан начин вреднује изведену акцију.</p>	<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p> <p>Акција одељења/групе</p>	<p>Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи</p> <p>Кораци у планирању и извођењу акције.</p> <p>Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу.</p> <p>Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити.</p> <p>Одређивање циља и израда плана акције - подела улога, договор о роковима, начину реализације.</p> <p>Извођење и документовање акције - видео, фотографије, текстови и сл.</p> <p>Промоција акције на нивоу школе - приказивање другим одељењима, родитељима и сл. , прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Одговоран однос према околини - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња
--	---	--	---

		<p>Вредновање акције - чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>	
--	--	--	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	
<ul style="list-style-type: none"> * слуша * уочава * открива * прати * закључује * размењује своје утиске * описује * истражује разноврсна решења * игра се * црта * решава ребусе и укрштенице * записује, доцртава, сече, лепи 	<ul style="list-style-type: none"> * испитује дечја предзнања * одабира садржаје * упознаје интелектуалне могућности ученика * повезује теме и садржаје * организује наставу * креира * мотивише * храбри * упућује * разговара и анализира * прати рад * демонстрира 	<ul style="list-style-type: none"> * разговор и примена знања * представљање ситуација, осећања и доживљаја цртежом * однос према групи * сарадња међу ученицима * активност на часу

	* информише	* континуирано праћење напредовања ученика
--	-------------	--

Корелација са другим наставним предметима:

Предмет	Садржај
Грађанско васпитање/ Српски језик	Ала је леп овај свет/ Ала је леп овај свет/
Грађанско васпитање / Свет око нас	Школа какву желим/ Твоја школа

ВЕРСКА НАСТАВА

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци:

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православно погледна свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног) . То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како

наинформативно- сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом.

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;
- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже између заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изгради свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

<p>И – УВОД</p> <p>1. Учимо о нашој вери - уводни час</p>	<p>☐ упознавање ученика и вероучитеља</p> <p>☐ упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада</p> <p>☐ мотивисање ученика за похађање часова верске наставе</p>	<p>Когнитивни аспект: • да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса</p> <p>Афективни аспект: • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе</p>	<p>☐ Упознавање са садржајем програма и начином рада</p>	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p>Врсте наставе</p> <p>Настава се реализује кроз следеће</p>
<p>ИИ - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА</p> <p>2. Моја породица 3. Моја школа и другари 4. Ми смо део Божје породице (Цркве)</p>	<p>• ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице • пружити ученицима елементарно</p>	<p>Когнитивни аспект: • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) •моћи да препозна да не можемо</p>	<p>☐ приче и слике које приказују породицу</p> <p>☐ може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем)</p> <p>☐ садржаји у вези са животом у школи (нова заједница);</p>	

	знање о Богу као бићу заједнице	једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо	односи у заједници,
3 чланови Божје породице (Цркве) Афективни аспект: • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима	правила понашања ☐ Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан. . .)	облике наставе: ☐ теоријска настава (35 часова) ☐ практична настава (1 час) Место реализације наставе ☐ Теоријска настава се реализује у учионици; ☐ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе ☐ Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу	

		<p>међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p> <p>☐ Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p>	
<p>ИИИ - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ</p> <p>5. Послушност</p> <p>2. 6. Даривање – наша љубав</p> <p>7. Цео свет на дар</p> <p>8. Оче наш - зовео нашег Бога</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви • пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога • пружити основ за 	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави •моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо ☐ како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела ☐ садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света ☐ песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј. Ј. Змај ☐ Бог је цео свет створио из љубави

	<p>разумевање да је молитва наш разговор са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин • ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство 	<p>молитве Оче наш • знати да је Бог Отац створио свет из љубави • моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим</p> <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин • бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом 	
ИВ - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ	☐ пружити ученицима неопходно знање о	<p>Когнитивни аспект: • моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу</p>	☐ Новозаветно сведочанство о

<p>4 РОДИ!</p> <p>9. Бог долази у овај свет</p> <p>1. 10. Христос се роди – Божић у мом дому</p> <p>2. 11. Како је Растко постао Св. Сава</p> <p>3. 12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<p>доласку Спаситеља у свет</p> <p>☐ указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет</p> <p>☐ пружити ученицима елементарно знање о Светој Сави</p>	<p>• моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)</p> <p>• моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић)</p> <p>• моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему</p> <p>Афективни аспект:</p> <p>По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог</p>	<p>Христовом Рођењу (препричано и прилагођено)</p> <p>☐ Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“</p> <p>☐ Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава)</p> <p>☐ Химна Светом Сави</p>	<p>☐ Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p> <p>☐ Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.</p> <p>☐ У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.</p> <p>☐ Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и</p>
--	--	--	---	--

		<p>рођења</p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве 		<p>Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.</p> <p>Евалуација наставе</p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и</p>
<p>В - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p> <p>13. Бог ствара свет</p> <p>14. Свет је наш дом</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве 	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> •моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац •моћи да објасни, на 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Библијско казивање о стварању света ☐ Живот првих људи- Божја жеља да свет буде Црква ☐ Човек не прихвата Божје дарове- непослушност и себичност 	

15. Прихватимо дарове Божје		<p>елементарном нивоу, повезаност људи и природе</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да се у Цркви остварује 	
<p>16. Где је љубав ту је Бог</p> <p>17. Христова вечера са ученицима</p> <p>18. Литургија - окупљање Божје породице</p> <p>19. Пост – стаза љубави</p>	<p>јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора)</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица Афективни аспект: • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Прича: “Где је љубав, ту је Бог“, Л. Н. Толстој ☐ Прва Литургија (Христови ученици) ; „Православна читанка“, с. Нина Неранџић и Ана Савковић 	<p>остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;

			<p>☐ посматрање понашања ученика;</p> <p>Оквирни број часова по темама</p> <p>Увод – 1</p> <p>Заједница као основ живота – 4</p> <p>Заједница љубави Бога, човека и природе – 5</p> <p>Неизмерна љубав Божја-Христос се роди! – 6</p> <p>Црква – заједница са Богом – 8</p> <p>Христова љубав према човеку и свету – 4</p> <p>Наша брига о свету – 6</p> <p>Евалуација – 1+1</p>
--	--	--	---

<p>ВИ – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ</p> <p>1. 20. Христова љубав према човеку и свету</p> <p>2.</p> <p>3. 21. Препознајемо Христову љубав</p> <p>4.</p> <p>3. 22. Христос васкрсе!</p>	<p>☐ указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету</p> <p>☐ пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу</p>	<p>Когнитивни аспект: • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима</p> <p>• усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“</p> <p>• бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препознати да је прослава празника догађај целе породице</p>	<p>☐ Јевађељска прича Милостиви Самарјанин</p> <p>☐ Песмица: „Знаш ли ко те љуби силно“</p> <p>☐ Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено)</p> <p>☐ Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн</p>
<p>б кроз који се остварује заједница љубави • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом</p> <p>Афективни аспект: • развијати потребу да делима исказују љубав</p> <p>• развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника</p>			

<p>ВИИ – НАША БРИГА О СВЕТУ</p> <p>1. 23. Човек домаћин у свету</p> <p>(</p> <p>3. 24. Радост служења</p> <p>4. 25. Љубав према људима и природи је љубав према Богу</p> <p>5. 26. Сваки човек је за нас Христос</p> <p>6. 27. Научили смо о нашој вери</p>	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку • подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи • установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса 	<p>Когнитивни аспект: •моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе</p> <p>Афективни</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Разне приче о које говоре о служењу човека човеку ☐ Човекова брига за очување природе, биљака и животиња ☐ Прича Свети Герасим и лав Јордан ☐ Приче и слике о кућним љубимцима
---	---	--	---

		аспект: • развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи	
--	--	--	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА :

1. Српски језик и књижевност , 2. Свет око нас , 3. Ликовна култура , 4. Музичка култура , 5. Народна традиција , 6. Грађанско васпитање

Српски језик:		Верска настава:	
Бр. часа	Садржај	Бр. часа	Садржај
2.	Моја кућа	2.	Моја породица
3.	Моја школа	3.	Моја шлпча и другари
82.	Божји штапом бата	14.	Христос се роди- Божић у мом дому
87.	Свети Сава и ђаци	17.	Свети Сава, славау школи и породици

Музичка култура		Верска настава:	
Бр.	Садржај	Бр. часа	Садржај

часа			
15.	Божих, божих, благи дан	12.	Бог долази у овај свет- Христос се роди
19.	Химна св. Сави	16.	Св. Сава, слава у школи и породици

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ:

- Развијање другарских односа
- Прилагођавање новим условима живота
- Подстицање на културно понашање у различитим животним ситуацијама (у посети, шетњи, игри, у ресторану, купатилу, соби, дискотеци, продавници. . .)
- Развијање осећања припадања у групи
- Развијање толеранције и сарадње

Основна подручја рада и деловања су:

- унапређивање успеха у настави и ваннаставним активностима,
- здравствено васпитање ученика,
- васпитање за хумане међуљудске односе и ненасилну комуникацију,
- заштита човекове средине,
- професионална оријентација ученика,
- активности у слободном времену.

Одељењске старешине сарађују са ученицима у изради плана одељењске заједнице, организују и усмеравају активности ученика

ПРВИ РАЗРЕД

ВРЕМЕ	САДРЖАЈИ	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- септембар	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са ученицима - На путу од куће до школе - Правила понашање у школи - Правила понашања у школи ☐- Упознавање просторија у школи 	<ul style="list-style-type: none"> разговор - дискусија 	<ul style="list-style-type: none"> - одељењски старешина - ученици - стручни сарадн
октобар	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Постаћу члан Дечјег савеза ☐ Распоред дневних активности - Навике у вези са правилном исхраном - Шта је другарство, ко је добар 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор - дискусија 	<ul style="list-style-type: none"> - одељењски старешина - ученици - Дечији савез

	друг		
новембар	<ul style="list-style-type: none"> - Буквар дечјих права - Упознавање својих и туђих потреба - Толеранција према разликама - Укључивање ученика у школске активности 	<p>разговор</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусија 	<ul style="list-style-type: none"> - одељењски старешина - ученици - стручни сарадник
децембар	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са радом школске библиотеке - Однос између дечака и девојчица - Мој први зимски распуст - Прослављамо Нову годину 	<p>разговор</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусија 	<ul style="list-style-type: none"> - одељењски старешина - ученици - библиотекар
јануар	<ul style="list-style-type: none"> - Школска слава- Свети Сава - Прочитао сам на распусту 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор 	<ul style="list-style-type: none"> - одељењски старешина - ученици

фебруар	<ul style="list-style-type: none"> - Шта је солидарност - Правила безбедности на улици, кући, школи - Шта да учинимо да нам успех буде бољи - Психолошка радионица 	<ul style="list-style-type: none"> - едукативне радионице - разговор - дискусија 	<ul style="list-style-type: none"> - ученици - стручни сарадник - сарадници Завода за јавно здравље - одељенски старшина
март	<ul style="list-style-type: none"> - Обележавање 8. марта – Дана жена - Кроз игру сам научио - Развијање пријатељства са другом децом - Сукоби – конструктивно решавање сукоба 	<ul style="list-style-type: none"> - едукативна радионица - разговор 	<ul style="list-style-type: none"> - одељењски старшина - стручни сарадник - ученици
април	<ul style="list-style-type: none"> - Жива бића на Земљи - Дан мајке Земље- 12. 4. 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор - дискусија 	<ul style="list-style-type: none"> - ученици - одељенски старшина

	- Моји родитељи и ја		- стручни сарадник
мај	- Како се понашамо приликом посета, излета. . . - Радионица: Лаж и крађа - Агресивно понашање: претња, уцене, физички обрачуни. . . - Понашање у игри са вршњацима	- едукативна радионица - разговор	- ученици - одељенски старешина
јун	- Сазнао сам о занимању својих родитеља - Дан заштите природе: 05. 06.	- разговор	- ученици - одељенски старешина

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ

Слободне активности ученика доприносе остваривању следећих циљева тако што:

- подстичу и развијају најразноврсније облике стваралаштва,
- развијају интелектуалну радозналост, иновације и проналазаштво ученика у техници и науци,
- пружају услове за заједничку игру, забаву и спортске активности.

У слободне активности су укључени ученици II разреда тако да се организују као повремене интересне активности у оквиру одељењске заједнице.

Евиденција рада слободних активности се води у дневнику рада за свако одељење.

Слободне активности – 1. разред

ДРАМСКО- РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

1. Шта волимо, шта нас интересује
2. Волимо да рецитујемо
3. Волимо да глумимо
4. Волимо да певамо
5. Волимо да играмо
6. Волимо да стварамо и маштамо
7. Шаљиви скечеви
8. Шаљиви скечеви
9. Јесен
10. Здрави били
11. Народне умотворине
12. Како је лепо знати читаит
13. Нова година

14. Зима
15. Љубав, ах љубав!
16. Божић
17. „Лисица и рода“
18. Ау, што је школа згодна!
19. Савиндан
20. Чика Јова Змај
21. Народно благи
22. Најлепша мама на свету
23. Зелена мода
24. Пролеће
25. Народно благо
26. Дан школе
27. Сливовница
28. „Голуб и пчела“
29. Васкрс
30. „Зец и вук“
31. Два јарца; Две козе
32. Медведова женидба
33. Медведова женидба
34. Позоришне чаролије
35. Позоришне чаролије
36. Позоришне чаролије

СРПСКИ ЈЕЗИК, 1. РАЗРЕД- ДОПУНСКА НАСТАВА

Програм допунске наставе из српског језика ће бити организован једанпут седмично (36 часова годишње) , са циљем да се помогне ученицима који спорије напредују у раду, како би што успешније савладали предвиђене наставне садржаје.

За сваког ученика ће се на основу индивидуалног праћења дефинисати циљеви учења, што ће бити видљиво у педагошкој евиденцији наставника.

МАТЕМАТИКА, 1. РАЗРЕД – ДОПУНСКА НАСТАВА

Програм допунске наставе из математике ће бити организован једанпут седмично, односно 36 часова годишње, са циљем да се помогне ученицима који спорије напредују у раду, како би што успешније савладали предвиђене наставне садржаје.

За сваког ученика ће се на основу индивидуалног праћења дефинисати циљеви учења, што ће бити видљиво у педагошкој евиденцији наставника.

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА	3
СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	4
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	
СРПСКИ ЈЕЗИК	5
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	14
МАТЕМАТИКА	25
СВЕТ ОКО НАС	31
ЛИКОВНА КУЛТУРА	38
МУЗИЧКА КУЛТУРА	44

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	51
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	58
ВЕРСКА НАСТАВА	63
ОБЛИЦИ ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА	
ПРОЈКТНА НАСТАВА	73
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	81
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ –	85
ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК	88
ДОПУНСКА НАСТАВА - МАТЕМАТИКА	85

ДРУГИ РАЗРЕД**НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ И ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД**

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
А) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Свет око нас	2	72
Ликовна култура	2	72
Музичка култура	1	36
Физичко васпитање	3	108
Дигитални свет	1	36
Б) ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Верска настава ¹	1	36

Грађанско васпитање I	1	36
В) ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА		
Редовна настава	20–	720–
Допунска настава	1	36
Настава у природи		7–10 дана годишње
В) ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА		
Час одељењског старешине	1	36
Екскурзија и излети		1 дан
Ваннаставне активности	1- 2	36- 72
Г) ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
Рецитаторска секција	1	36

СРПСКИ ЈЕЗИК

Наставни предмет:	Српски језик
Разред:	Други
Циљ учења наставног предмета:	Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности
Годишњи фонд часова:	180
Недељни фонд часова:	5

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
И	По завршетку теме, ученик ће моћи да; – разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни	Назив наставне теме/области: КЊИЖЕВНОСТ Садржај: ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци) , Болесник на три спрата Душан	Читање и разумевање текстова из читанке; - Читање и разумевање информативних и популарних текстова из часописа за децу; - Читање текстова у наставцима; - Увођење у ченика у основне књижевне појмове и уочавање формалне разлике истих: , песма, прича драмски текст; - Уочавање ликова у тексту, хронолошког низа догађаја, места и времена дешавања радње; - Формирају и исказују своје ставове о делу које слушају или читају; - Изводе драмски текст на сцени; - Стичу читалачке навике читањем домаће лектире; - Илуструју одређени мотив из	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор Ученик: слуша, посматра, прича, комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља	Компетенција сарадња Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктивни, аргументовани начин. Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Негује своју националну, културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

	<p>значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;</p>	<p>Радовић: Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарцаног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца) 5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава,</p>	<p>текста. - Богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова. Облик рада: фронтални, групни, индивидуални</p> <p>Методe рада: вербална, демонстративна</p> <p>Наставна средства: Уџбеници, припремљен материјал (листићи. .) , свеске, текстови</p> <p>Корелација: Свет око нас (породични дом, школа) Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски. Музичка култура Уметничка музика у</p>	<p>речи од слова, саставља реченице чита текстове, активно учествује у причању, користи дечју штампу и непознате текстове, саставља причу, решава ребусе, аутодиктат</p>	<p>Компетенција решавање проблема Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Стечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним. Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама.</p>	
--	--	--	---	--	---	--

		<p>Стонога, Вештице су само трик) б. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Бркљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо. Књижевни појмови: – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци) ; – лица у драмском тексту за децу.</p>	<p>цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања. Различити жанрови везани за ситуацијезначајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме. . .) . Ликовна култура (обликовање) Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа инепосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела. . . (споразумевање) Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани илинацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму) . Прича у цртаном ианимираном филму. Изглед места и ликова. Место извођења: Учионица			
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1СЈ. 1. 2. 1.	ОСНОВНИ НИВО					
1СЈ. 1. 2. 2.	влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста					
1СЈ. 1. 2. 3.	одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.)					
1СЈ. 1. 2. 4.	препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза) , садржана у тексту					
1СЈ. 1. 2. 5.	познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)					
1СЈ. 1. 2. 6.	одређује основну тему текста					
1СЈ. 1. 2. 7.	разуме дословно значење текста					
1СЈ. 1. 2. 8.	разликује књижевноуметнички од информативног текста					
1СЈ. 1. 5. 1.	процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате					
1СЈ. 1. 5. 2.	препознаје књижевне врсте (бајку и басну)					
1СЈ. 1. 5. 3.	одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту					
	одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту					

1СЈ. 2. 2. 1.	СРЕДЊИ НИВО
1СЈ. 2. 2. 2.	чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза
1СЈ. 2. 2. 3.	изводи једноставне закључке у вези са текстом
1СЈ. 2. 2. 4.	раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту
1СЈ. 2. 2. 5.	одређује основни смисао текста и његову намену
1СЈ. 2. 2. 6.	препознаје фигуративно значење у тексту
1СЈ. 2. 2. 7.	изводи једноставне закључке на основу текста
1СЈ. 2. 2. 8.	износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив
1СЈ. 2. 5. 1.	издваја делове текста који су му нејасни
1СЈ. 2. 5. 2.	одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице)
1СЈ. 2. 5. 3.	препознаје стих и строфу у лирској песми
1СЈ. 2. 5. 4.	одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова у књижевноуметничком тексту
1СЈ. 2. 5. 5.	уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) разликује приповедање од описивања и дијалога
1СЈ. 3. 2. 1.	НАПРЕДНИ НИВО
1СЈ. 3. 2. 2.	изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста
1СЈ. 3. 2. 3.	повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. Текст, табела, графички приказ)
1СЈ. 3. 2. 4.	изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст
1СЈ. 3. 5. 1.	објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступио на одређен начин,
1СЈ. 3. 5. 2.	или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)
1СЈ. 3. 5. 3.	тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст уочава узрочно- последичне везе међу догађајима у тексту тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области и садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИИИ	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да: разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике;</p> <p>– разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста;</p>	<p>Тема/област: ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија</p> <p>Садржај/кључни појмови: Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке) ; род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни) ; бројеви (основни и редни) . Реченице:</p>	<p>Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару</p> <p>Методе рада: вербална, демонстративна илустративна</p> <p>Корелација: ликовна култура, музичка култура, свет око нас, математика</p> <p>Место извођења: учионица</p>	<p>Наставник: припремање, организовање, разговор, објашњавање, читање, писање, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, процењивање, одлучивање</p>	<p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Рад са подацима и информацијама;</p>	<p>Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.</p>

		<p>обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице.</p> <p>Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива.</p> <p>Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе.</p> <p>Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја) ; две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама.</p> <p>Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр. , итд. , стр. и нпр.) .</p>		<p>Ученик: слушање, памћење, разговор, посматрање, анализирање, упоређивање, тражење информација, истраживање, препознавање, именовање, разликовање, читање, одговарање, писање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, употребљавање, сарађивање, играње.</p>		
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					

	ОСНОВНИ НИВО
1СЈ. 1. 4. 1.	препознаје врсте речи (именице и глаголе)
1СЈ. 1. 4. 2.	препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица)
1СЈ. 1. 4. 3.	препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)
1СЈ. 1. 1. 5.	познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи, и сл.)
1СЈ. 1. 3. 1.	пише писаним словима ћирилице и латинице
1СЈ. 1. 3. 2.	уме да се потпише
1СЈ. 1. 3. 3.	почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком
1СЈ. 1. 3. 4.	употрбљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих) , назива школе
1СЈ. 1. 3. 5.	пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре;
	СРЕДЊИ НИВО
1СЈ. 2. 4. 1.	одређује врсте речи (именице и глаголе)
1СЈ. 2. 4. 2.	препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; основне и редне бројеве)
1СЈ. 2. 4. 3.	препознаје субјекат и предикат
1СЈ. 2. 4. 4.	одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)
1СЈ. 2. 4. 5.	саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику
1СЈ. 2. 4. 6.	познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава
1СЈ. 2. 3. 1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
1СЈ. 2. 3. 2.	употрбљава велико слово приликом писања имена места; правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; употребљава запету при набрајању
1СЈ. 2. 3. 3.	пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице. . .)
1СЈ. 3. 3. 1.	НАПРЕДНИ НИВО
1СЈ. 3. 4. 1.	пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене реченице
1СЈ. 3. 4. 2.	именује врсте речи (властите и заједничке и глаголе)
	уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола

1СЈ. 3. 4. 3.	према роду и броју
1СЈ. 3. 4. 4.	одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени употрбљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области и садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИИИИ	По завршетку теме, ученик ће моћи да: влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном) ; – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;	Тема/област: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Области и садржај: Друго писмо (латиница) : штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања.	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, свет око нас Место извођења: учионица	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор Ученик: слуша, посматра,	Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Естетичка компетенција Препознаје и развија	

	<ul style="list-style-type: none"> – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај) ; – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту 	<p>Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање.</p> <p>Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица.</p> <p>Лексичко- семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текст</p>		<p>прича, комуницира, манипулише сликама,</p> <p>ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља реченице</p> <p>чита текстове, активно</p> <p>учествује у причању,</p> <p>користи дечју штампу и непознате текстове,</p> <p>саставља причу, решава</p> <p>ребусе, аутодиктат</p>	<p>сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.</p>	
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					

1CJ. 0. 1. 1.	познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике;
1CJ. 0. 1. 4.	уме да преприча изабрани наративни текст на основу предходне израде плана текста и издвајања значајних делова;
1CJ. 0. 1. 5.	уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему;
1CJ. 0. 1. 7.	уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју.
1CJ. 1. 3. 6.	издваја наслов, углавном се држи теме;
1CJ. 1. 3. 7.	препричава кратак и једноставан текст;
1CJ. 1. 3. 8.	користи скроман фонд речи (у односу на узраст) и правилно их употребљава;
1CJ. 1. 3. 10.	пише честитку (за Нову годину, рођендан) . језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формално/неформално) ;
1CJ. 2. 3. 5.	саставља кратак наративни текст;
1CJ. 2. 3. 6.	саставља кратак дескриптивни текст.
1CJ. 2. 3. 7.	пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама;
1CJ. 3. 3. 1.	користи богат фонд речи (у односу на узраст)
1CJ. 3. 3. 5.	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК**БРОЈ ЧАСОВА : 72 (обрада – 36 часова; утврђивање 36 часова)**

Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ (начин остваривања пр.)	НАСТАВНА СРЕДСТВА
<p>Комуникативне функције</p> <p>ПОЗДРАВЉАЊЕ – обрада 2 часа/утврђивање 2 часа</p> <p>ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА - обрада 2 часа/утврђивање 2 часа</p> <p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА - обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ - обрада 2</p>	<p>По завршетку другог разреда ученик ће бити у стању да:</p> <p>– поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;</p> <p>– представи себе и другог;</p> <p>– разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;</p> <p>– разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих;</p> <p>– даје кратка и једноставна упутства и налоге;</p> <p>– разуме позив и реагује на њега;</p> <p>– упути позив на заједничку активност;</p>	<p>- Кооперативна</p> <p>- Интерактивна</p> <p>- Перцептивне</p> <p>- Амбијентално учење</p> <p>- Игра</p> <p>- Цртање</p> <p>- Певање</p> <p>- Учење кроз игру</p> <p>- Демонстрација (показивање)</p> <p>- Разговор</p> <p>- Учење по моделу</p>	<p>- Играчке</p> <p>- Фотографије</p> <p>- Сlike</p> <p>- Краћи текстови</p> <p>- Апликације</p> <p>- Дидактички материјали</p>

<p>часа/утврђивање 2 часа</p> <p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА - обрада 2 часа/утврђивање 2 часа</p> <p>ЧЕСТИТАЊЕ - обрада 2 часа/утврђивање 2 часа</p> <p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА - обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА - обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ - обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА - обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/НЕПОСЕДОВАЊА - обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/НЕДОПАДАЊА -</p>	<p>– разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих;</p> <p>– упуту кратке и једноставне молбе;</p> <p>– исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;</p> <p>– разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;</p> <p>– упуту једноставне честитке;</p> <p>– препозна и именује жива бића, предмете и места из непосредног окружења;</p> <p>– разуме једноставне описе живих бића, предмета и места;</p> <p>– опише жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;</p> <p>– разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</p> <p>– изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;</p> <p>– разуме једноставна обавештења о</p>	<p>- Пројектна настава</p>	
---	--	----------------------------	--

<p>обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ - обрада 3 часа/утврђивање 3 часа</p> <p>ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА - обрада 2 часа/утврђивање 2 часа</p>	<p>положају у простору и реагује на њих;</p> <p>– тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору;</p> <p>– разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време</p> <p>– разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</p> <p>– тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;</p> <p>– разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;</p> <p>– тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p> <p>– разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способности;</p> <p>– тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или</p>		
---	--	--	--

	неко други може/не може/уме/не уме да уради; – разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.		
--	---	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Свет око нас - Физичко и здравствено васпитање 	<ul style="list-style-type: none"> - Игре - Слушање и певање различитих песама и игара - Цртање - Рецитовање - Користи изворе информација - Говор - Усмена порука. - Казивање књижевног текста. - Драматизација дијалога Богаћење речника: 	<ul style="list-style-type: none"> - Планира - Ораганизује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Мотивише - Преноси информације - Бира методе и технике - Партнер у учењу - Упознаје индивидуалне способности и карактеристике сваког ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - Двориште - Учионица - Дидактичка средства - Уџбеници - Искуство ученика - ИКТ 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Актив и остали наставници - Родитељи - ПП служба - Друштвена средина

	<p>лексичке и синтаксичке вежбе.</p> <p>Разговорне, ситуационе и језичке игре.</p> <p>Стварне и симулиране ситуације.</p> <p>Слушна порука.</p> <p>Аудио- визуелни записи.</p> <p>Игре за развијање слушне пажње.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Формира групе - Прати ефекте сопственог рада - Прати ефекте рада ученика - Ствара демократску атмосферу - Подстиче, подржава - Обезбеђује да се свако осећа уважено и поштовано иако изражава различито мишљење 		
--	---	--	--	--

МАТЕМАТИКА

Наставни предмет:	Математика
Разред:	Други
Циљ учења наставног предмета:	Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Годишњи фонд часова:	180
Недељни фонд часова:	5

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
-----------------	-------------------------	-------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------	---

И	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да;</p> <ul style="list-style-type: none"> – одреди десетице најближе датом броју; – усмено сабира и одузима бројеве до 100; – користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише 	<p>Назив наставне теме/области:</p> <p>БРОЈЕВИ</p> <p>Садржај:</p> <p>Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања.</p> <p>Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање) .</p> <p>Римске цифре И, В, Х, Л, Ц Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као</p>	<p>Облик рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалошка - илустративна - истраживачка - диференцирана - пројектна - хеуристичка - графички радови - индивидуализована метода - ИКТ метода 	<p>Наставник:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са циљевима и садржајима теме - одређује претходно искуство ученика - прати рад и залагање ученика на часу - подстиче код ученика развој мишљења и разумевања - омогућити ученицима да сами изводе закључке - инсистира на практичној примени стечених знања - мотивише ученике за учење - оцењивањем 	<p>Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене</p> <p>Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања.</p> <p>Сарадња -</p>	<p>Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови.</p> <p>Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем</p> <p>Бележењем постигнућа ученика оценом</p> <p>Усмене и писмене провере степена усвојености знања;</p> <p>Свеске ученика и њихови практични</p>
---	--	---	--	---	---	--

<p>две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – одреди делове (облика) дате величине; – изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; – прикаже мањи број података у табlici и</p>	<p>дељеник. Замена места и здруживање чинилаца. Редослед рачунских операција. Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење) . Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација. Разломци облика , $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање</p>	<p>- метода писаних радова, - интерактивна, - текстуална, - илустративна, - учење путем открића, Наставна средства: - геометријски прибор - модели геометријских тела - квадратна и тачкаста мрежа - предмети из окружења - уџбеник - радна свеска - материјал за</p>	<p>процењује ниво постигнућа ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке. . .) Ученик: - кроз игру посматра и уочава боје и облике - именује предмете и одређује положај - повезује - упоређује, разликује и именује предмете - уочава - упоређује и класификује - закључује - проверава тачност решења и објашњава</p>	<p>Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара, - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, - Планира стратегију решавања проблема, - Решава проблем према планираној</p>	<p>радови.</p>
---	---	---	---	---	----------------

	<p>стубичастим дијаграмом;</p> <p>– уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;</p>		<p>практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери. . .)</p> <p>- маказе</p> <p>- лепак</p> <p>Корелација:</p> <p>Српски језик,</p> <p>ликовна култура, музичка култура, свет око нас</p> <p>Место извођења:</p> <p>учионица</p>	<p>- активано приступаизлагању новог градива и изради задатака на часу</p> <p>- практично примењује стечена знања</p> <p>- активно учествује у раду</p> <p>- самопроцењује напредак</p>	<p>стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством.</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>- Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ- а и да га користи на одговарајући начин.</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>- Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ) , чита,</p>	
--	--	--	---	---	---	--

					тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.	
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
	ОСНОВНИ НИВО					
1МА. 1. 1. 1.	зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве стотине					
1МА. 1. 1. 2.	множи и дели без остатка у оквиру прве стотине					
1МА. 1. 1. 3.	уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом уме да одреди непознат чинилац, дељеник и делилац					
1МА. 1. 1. 4.	уме да израчуна половину и четвртину неке целине					
	СРЕДЊИ НИВО					
1МА. 1. 1. 5.	уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме					

1МА. 1. 3. 1.	декадни бројевни систем уме да одреди десетицу најближу датом броју сабира и одузима, рачуна вредност израза
1МА. 2. 1. 1.	рачуна вредност израза с највише две операције уме да решава задатке са непознатим чиниоцем, дељеником или делилац
1МА. 2. 1. 2.	уме да израчуна половину и четвртину неке целине и обрнуто НАПРЕДНИ НИВО
1МА. 2. 1. 3.	уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени
1МА. 2. 1. 4.	уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет
1МА. 2. 1. 5.	уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми уме да израчуна половину и четвртину неке целине у сложенијим текстуалним задацима
1МА. 2. 3. 1.	
1МА. 3. 1. 1.	
1МА. 3. 1.	

2. 1МА. 3. 1. 3. 1МА. 3. 1. 4. 1МА. 3. 3. 1.						
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
III	По завршетку теме, ученик ће моћи да; – разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије	Назив наставне теме/области: ГЕОМЕТРИЈА	Облик рада: - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	Наставник: - упознаје ученике са циљевима и садржајима теме - одређује претходно искуство ученика	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији,

	<p>(графички и рачунски) ; – одреди обим геометријске фигуре; – нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигуре на датом цртежу; – уочи симетричне фигуре; – допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву</p>	<p>Садржај:</p> <p>Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула.</p> <p>Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно) .</p>	<p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалошка - илустративна - истраживачка - диференцирана - пројектна - хеуристичка - графички радови - индивидуализована метода - ИКТ метода - метода писаних радова, - интерактивна, - текстуална, - илустративна, - учење путем 	<ul style="list-style-type: none"> - прати рад и залагање ученика на часу - подстиче код ученика развој мишљења и разумевања - омогућити ученицима да сами изводе закључке - инсистира на практичној примени стечених знања - мотивише ученике за учење - оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе 	<p>погледу дужине и намене</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања.</p> <p>Сарадња</p> <p>Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара, - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању</p>	<p>самосталан рад, рад у групи, тестови.</p> <p>Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем</p> <p>Бележењем постигнућа ученика оценом</p> <p>Усмене и писмене провере степена усвојености знања;</p> <p>Свеске ученика и њихови практични радови.</p>
--	--	--	---	---	--	---

			открића, Наставна средства: - геометријски прибор - модели геометријских тела - квадратна и тачкаста мрежа - предмети из окружења - уџбеник - радна свеска - материјал за практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери. . .) - маказе	закључке. . .) Ученик: - кроз игру посматра и уочава боје и облике - именује предмете и одређује положај - повезује - упоређује, разликује и именује предмете - уочава - упоређује и класификује - закључује - проверава тачност решења и објашњава - активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу - практично примењује стечена	рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, - Планира стратегију решавања проблема, - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом	
--	--	--	--	---	--	--

			<p>- лепак</p> <p>Корелација:</p> <p>Српски језик,</p> <p>ликовна култура, музичка култура, свет око нас</p> <p>Место извођења:</p> <p>учионица</p>	<p>знања</p> <p>- активно учествује у раду</p> <p>- самопроцењује напредак</p>	<p>решавања проблема уме да одабере средство ИКТ- а и да га користи на одговарајући начин.</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>- Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ) , чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.</p>	
Образовни стандарди						

Шифра стандарда	Текст стандарда
1МА. 1. 2. 1.	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачка)</p> <p>зна јединице за мерење дужине (м, цм , дм) и њихове односе</p>
1МА. 1. 2. 2.	користи поступак мерења дужине линије приказане на слици
1МА. 1. 2. 3.	<p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>уочава међусобне односе геометријских објеката у равни</p> <p>претвара јединице за мерење дужине (м, цм , дм)</p>
1МА. 2. 2. 1.	препознаје мрежу коцке и квадра
1МА. 2. 2. 2.	<p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>претвара јединице за мерење (м, цм , дм) из већих у мање</p>
1МА. 2. 2. 6.	зна да нацрта мрежу коцке и квадра
1МА. 3. 2.	

1. 1МА. 3. 2. 2.	
------------------------	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
-----------------	-------------------------	-------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------	---

ИИИ	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да;</p> <p>– изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине;</p> <p>– измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине</p> <p>– чита и запише време са часовника;</p> <p>– користи јединице за време у једноставним ситуацијама</p>	<p>Назив наставне теме/области:</p> <p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p> <p>Садржај:</p> <p>Мерење дужине стандардним мерним јединицама (м, дм, цм) .</p> <p>Мерење времена (дан, месец, година, час, минут) .</p>	<p>- За упознавање метарског система мера треба користити очигледна средства и давати ученицима да мере предмете из околине (у учионици, школском дворишту, код куће итд.) . Исто тако, неопходно је и да се ученици вежбају да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета, масу и сл.) , па да по завршеном таквом мерењу утврђују израчунавањем колику су грешку учинили.</p> <p>Облик рада:</p>	<p>Наставник:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са циљевима и садржајима теме - одређује претходно искуство ученика - прати рад и залагање ученика на часу - подстиче код ученика развој мишљења и разумевања - омогућити ученицима да сами изводе закључке - инсистира на практичној примени стечених знања - мотивише ученике за учење - оцењивањем 	<p>Компетенција за учење</p> <ul style="list-style-type: none"> - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. <p>Решавање проблема</p> <ul style="list-style-type: none"> - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, - Планира стратегију решавања 	<p>Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови.</p> <p>Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем</p> <p>Бележењем постигнућа ученика оценом</p> <p>Усмене и писмене провере степена усвојености знања;</p> <p>Свеске ученика и њихови практични</p>
-----	---	---	---	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни - рад у пару <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - илустративна - истраживачка - пројектна - хеуристичка - графички радови - ИКТ метода - интерактивна, - текстуална, - илустративна, - учење путем 	<p>процењује ниво постигнућа ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке. . .) <p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кроз игру посматра и уочава боје и облике - именује предмете и одређује положај - повезује - упоређује, разликује и именује предмете - уочава - упоређује и класификује - закључује - проверава тачност решења и објашњава 	<p>проблема,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. <p>Сарадња</p> <ul style="list-style-type: none"> - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. <p>Комуникација</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уме јасно да се изрази усмено и 	радови.
--	--	--	---	---	---	---------

			открића, Наставна средства: Уџбеник Рана свеска Наставни листићи Постери заматематику Нестандардне јединице мере Корелација: - Физичко и здравствено васпитање Различити облици трчања и ходања	- активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу - практично примењује стечена знања - активно учествује у раду - самопроцењује напредак	писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.	
--	--	--	---	--	--	--

			Место извођења: - Учионица - Школско двориште - Сала за физичко - Парк			
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1МА. 1. 4. 1.	ОСНОВНИ НИВО уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама зна да решава једноставне задатке са применом м, цм и дм					
1МА. 1. 4. 2.	уме да чита једноставније графиконе и табеле					
1МА. 1. 4. 3.	СРЕДЊИ НИВО уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама зна јединице за време (, минут и сат) и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама					
1МА. 2. 4.						

1. 1МА. 2. 4. 2. 1МА. 2. 4. 3. 1МА. 3. 4. 1.	уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака НАПРЕДНИ НИВО зна јединице за време (минут и сат) и уме да пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама
--	---

СВЕТ ОКО НАС

Наставни предмет:	Свет око нас
Разред:	Други
Циљ учења наставног предмета:	Циљ наставе и учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
Годишњи фонд часова:	72
Недељни фонд часова:	2

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
И Насеље са околином	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости	Назив наставне теме/области: Други и ја Садржај: Групе људи: родбина (ван) школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседиРазговорПосматрање илустрација у уџбенику и разговор (породица, празници, деџа права. . .) Игра- Разредна телевизија- деца сама праве емисије на различите теме: вести из школе, квизови, загонетне личности (занимања) , дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада- или понекад треба слагати. . .) ; Облик рада: Групни, индивидуални,	Наставник: Усмерава , наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује	Одговорно учешће у демократском друштву- има позитиван став према поштовању људских права и слобода Сарадња- поштује друге као равноправне чланове групе Решавање проблема- самостално или консултује друге у решавању	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем

	<p>других људи; – прихвати последнице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;</p>	<p>жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља.</p>	<p>фронтални, рад у пару, Активна настава</p> <p>Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална</p> <p>Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије</p> <p>Корелација: Музичка култура Песма „ Од куће до школе“</p> <p>Српски језик На селу- говорна вежба У граду-</p>	<p>Ученик: Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се</p>	<p>проблема Рад са подацима и информацијама- користи податке из различитих извора</p>	<p>Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степен усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске</p>
--	---	---	--	--	---	---

			<p>говорна вежбаУпознајте моју кућу- говорна вежбаА ово је моја школа- говорна вежбаГрађанско васпитањеПрава децеДа кажем слободноВеронаука- Божих</p> <p>Место извођења:</p> <p>учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи</p>			белешке
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1ПД. 1. 5. 1.	ОСНОВНИ НИВО зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови					
1ПД. 1. 5. 2.	зна основна правила понашања у породици, школи и насељу					
	СРЕДЊИ НИВО					

ИПД. 2. 5. 1.	зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова
ИПД. 2. 5. 2.	зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним
	НАПРЕДНИ НИВО
ИПД. 3. 5. 1.	разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИИ Насеље са околином	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; –	Назив наставне теме/области: Култура живљења	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада:	Наставник: Усмерава , наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче,	Одговоран однос према здрављу-разуме утицај природних појава и индустријских производа на здравље Препознаје	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања,

	<p>одреди тип насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода;</p>	<p>Садржај:</p> <p>Симболи Републике Србије: грб, застава и химна.</p> <p>Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroка, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства) . Безбедно понашање у саобраћају у</p>	<p>Дијалoшка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална</p> <p>Наставна средства:</p> <p>Уџбеник, слике, пригодни радови, текст</p> <p>Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије</p> <p>Корелација:</p> <p>Српски језикТекст“ Хлеб“, В. АндрићБринемо о здрављу- говорна вежба</p> <p>Место извођења:</p> <p>учионица, часови у</p>	<p>дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује</p> <p>Ученик:</p> <p>Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се,</p>	<p>сигурноснеи здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите, избегава опасне ситуације, промовише здравље и сигурност</p> <p>Одговоран однос према околини- процењује и вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлаганју отпада</p> <p>Компентенција за учење- Користи различите изворе информација и има критички однос према њима;</p>	<p>активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови.</p> <p>Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем</p> <p>Бележењем постигнућа ученика</p> <p>оценом</p> <p>Усмене и писмене провере степена усвојености знања;</p>
--	--	---	---	--	--	---

		<p>насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза. Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз) . Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.</p>	<p>непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи) ; час у кабинету за информатику (Рачунар као средство комуникације , а не играчка) ; учешће у еколошкој акцији у сарадњи са локалном средином</p>	<p>бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се</p>		<p>Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке</p>
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					

1ПД. 1. 5. 4.		ОСНОВНИ НИВО: зна који су главни извори опасности по здравље људи и основне мере заштите				
1ПД. 1. 5. 5.		зна поступке за очување и унапређивање људског здравља				
1ПД. 1. 6. 2.		зна основне типове насеља и њихове карактеристике				
1ПД. 2. 5. 3.		СРЕДЊИ НИВО: разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности				
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)

<p>ИИИИ Насеље са околином</p>	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да: – истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима;</p>	<p>Назив наставне теме/области: Човек ствара Садржај: Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета</p>	<p>Груписање објеката на основу једноставних својстава материјала; - Уочавати како својства материјала одређују њихову употребу Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалoшка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства:</p>	<p>Наставник: Усмерава , наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује Ученик: Посматра</p>	<p>Компетенција за учење- способен је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења, негује и развија лична интересовања Предузимљивост и оријентација ка предузетништву- прилагођава се економским и друштвеним променама усмерен је на развој нових вештина које примењује у практичном раду,</p>	<p>Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика</p>
--	---	--	---	--	--	---

		<p>направљених од различитих материјала.</p> <p>Занимања људи у граду и селу.</p>	<p>Уџбеник, слике, пригодни радови, текст</p> <p>Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије</p> <p>Коорелација:</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Стварамо сенку</p> <p>Позориште сенки .</p> <p>Лутка за позориште сенки</p> <p>Меко- тврдо; глатко- храпаво;</p> <p>Место извођења:</p> <p>учионица</p>	<p>описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се</p>	<p>учествује у активности са другима у оквиру своје тимске улоге</p> <p>Дигитална компетенција- приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ- а и да га користи на одговарајући начин.</p>	<p>оценом</p> <p>Усмене и писмене провере степена усвојености знања;</p> <p>Свеске ученика и њихови практични радови.</p> <p>Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика,</p> <p>наративне и анегдотске белешке</p>
--	--	---	--	---	--	---

Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1ПД. 1. 3. 3.	ОСНОВНИ НИВО зна да различите животне намирнице садрже различите састојке					
1ПД. 1. 3. 4.	зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност					
1ПД. 1. 3. 5.	зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу					
1ПД. 1. 3. 6.	Зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха					
	СРЕДЊИ НИВО					
1ПД. 2. 3. 5.	разликује повратне и неповратне промене материјала					
Редни	Исходи	Назив	Начини остваривања	Активности	Међупредметне	Праћење и

број теме	или циљеви учења	наставне теме/области садржај	програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	наставника и ученика	компетенције	процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИВ Насеље са околином	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином;	Назив наставне теме/области: Кретање и оријентација у простору и времену Садржај: Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се,	Практичан рад ученика (кретање у различитим срединама и по различитим подлогама) Истраживачке активности утицај подлоге и облика предмета на кретање (глатка и храпава подлога. . .) ; Игра Деца се договоре који дан у недељи ће представљати и формирају круг. Учитель каже име једног дана и ученици који имају то име иступе корак уназад. Ко погрешно- испада. Затим са десне стране стају ученици који носе назив	Наставник: Усмерава , наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља	Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење- способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења, негује и	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа

	<p>– одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена;</p>	<p>клизи) . Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.</p>	<p>дана који је био јуче, а са леве сутра. . . Посматрање илустрација и разговор (временске одреднице: сада, пре, после, седмица. . . .)</p> <p>Облик рада:</p> <p>Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава</p> <p>Методе рада:</p> <p>Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална</p> <p>Наставна средства:</p> <p>Уџбеник, слике, пригодни радови, текст</p> <p>Наставни лист,</p>	<p>проблем, подстиче, дискутује</p> <p>Ученик:</p> <p>Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се</p>	<p>развија лична интересовања</p> <p>е</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Рад са подацима и информацијама;</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>ученика, усменим испитивањем</p> <p>Бележењем постигнућа</p> <p>ученика</p> <p>оценом</p> <p>Усмене и писмене провере степена усвојености знања;</p> <p>Свеске ученика и њихови практични радови.</p> <p>Активност ученика, питања ученика, контролни задаци,</p>
--	---	---	---	---	---	--

			<p>материјал за оглед, енциклопедије, фотографије</p> <p>Коорелација:</p> <p>Математика- Бројеви од</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Горе- доле. Лево- десно (Полица са играчкама) Напред- назад- између</p> <p>Место извођења: учионица</p>			<p>посматрање, праћење ангажовања ученика,</p> <p>наративне и анегдотске белешке</p>
Образовни стандарди						
Шифра стандарда		Текст стандарда				

	ОСНОВНИ НИВО
1ПД. 1. 4. 1.	уме да препозна кретање тела у различитим појавама
1ПД. 1. 4. 2.	зна помоћу чега се људи оријентишу у простоеу: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објакти.
1ПД. 1. 4. 3.	уме да одреди стране света помоћу Сунца
1ПД. 1. 4. 4.	зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век
1ПД. 1. 4. 5.	уме да прочита тражене информације са часовника и календара
	СРЕДЊИ НИВО
1ПД. 2. 4. 1.	зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
В Насеље са околином	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; –	Назив наставне теме/области: Разноврсност природе Садржај:	Осмишљени часови у природи, излети и посете Посматрање ангажованости на часу Продукти ученичких активности Игре: 1. Погађалица живих бића- Ученици седе у кругу, водитељ наводи једно од станишта и	Наставник: Усмерава , наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише,	Компетенција заучење- има позитиван и одговоран однос према учењу Одговорно учешће у демократском друштву- промовише позитивне	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и

	<p>идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења;</p> <p>– повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама;</p> <p>– разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла;</p> <p>– разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране;</p> <p>– наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека;</p> <p>– штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама;</p> <p>– разврста отпад на предвиђена места;</p> <p>– негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу;</p> <p>– препозна примере повезаности живих бића</p>	<p>Рељеф и облици рељефа:</p> <p>узвишења, (брдо, планина)</p> <p>удубљења (долине, котлине) и равнице.</p> <p>Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде:</p> <p>површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала) .</p> <p>Површинске воде у насељу и околини.</p> <p>Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства) .</p> <p>Функције (улога) делова тела живих бића.</p>	<p>показује играча који треба да каже назив биљке или животиње која живи у станишту, затим броји до 10, уколико учен не одговори или одговори погрешно испада из игре. Следећи играч не сме навести исту биљку или животињу.</p> <p>Победник је онај ко остане последњи и он је водитељ у новом такмичењуИстраживачке активности (особине воде, растворљивост материјала, особине ваздуха, основна својства земљишта, понашање материјала у води) Прављење збирки и албума</p> <p>- Огледи , последице загревања воде (водена пара) , последице хлађења воде (лед) ,</p>	<p>координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује</p> <p>Ученик:</p> <p>Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише,</p>	<p>вредности друштва у различитим активностима-акције против болести зависности, злостављања животиња итд.</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Препозанје природну и културну баштину</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Познаје улогу и</p>	<p>дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови.</p> <p>Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем</p> <p>Бележењем постигнућа ученика</p> <p>оценом</p> <p>Усмене и писмене провере степена усвојености знања;</p> <p>Свеске ученика и њихови практични</p>
--	---	---	---	---	--	---

	<p>са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>	<p>Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске) . Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи) . Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о</p>	<p>кружење воде у природи, струјањеваздуха- ветар, сенка</p> <p>Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава</p> <p>Методе рада: Дијалoшка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална</p> <p>Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед,</p>	<p>сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се</p>	<p>значај воде, намерница, примењује мере личне хигијене и хигијене простора.</p>	<p>радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке</p>
--	---	---	---	---	---	--

		<p>биљкама и животињама) .</p> <p>Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот.</p> <p>Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.</p>	<p>енциклопедије, фотографије</p> <p>Коорелација:</p> <p>Српски језик У зоо врт-говорна вежба</p> <p>Музичка култура, „Карневал животиња“ – „Кокошке и петлови“ и „Магарци“ „ – К. С. Санс;</p> <p>Илустровање непознате песме Бројалица „Лептир и цвет“ Песма „ Ал је леп овај свет“ - Г.</p> <p>Илић Дечја песма „Ситна је киша падала“ „ Зец коло води “ - Ст. П. Коруновић;</p> <p>Место извођења:</p> <p>учионица , осмишљени часови у природи, излети и посете</p>			
--	--	--	--	--	--	--

Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1ПД. 1. 1. 1.	ОСНОВНИ НИВО прави разлику између природе и производа људског рада зна ко и шта чини живу и неживу природу зна заједничке карактеристике живих бића					
1ПД. 1. 1. 2.	уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања					
1ПД. 1. 1. 3.	препознаје и именује делове тела живих бића					
1ПД. 1. 1. 4.	разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима					
1ПД. 1. 1. 5.	препознаје и именује природне ресурсе разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе					
	СРЕДЊИ НИВО					

1ПД. 1. 1. 6.	разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима зна основне разлике између биљака, животиња и људи
1ПД. 1. 2. 1.	зна улогу основних делова живих бића зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса
1ПД. 1. 2. 3.	НАПРЕДНИ НИВО разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса
1ПД. 2. 1. 1.	
1ПД. 2. 1. 2.	
1ПД. 2. 1. 4.	
1ПД. 2. 2. 3.	

ИПД. 3. 1. 1.	
ИПД. 2. 2. 3.	

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Наставни предмет:	Ликовна култура
Разред:	Други
Циљ учења наставног предмета:	Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.
Годишњи фонд часова:	72
Недељни фонд часова:	2

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)

И	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да:</p> <p>– користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; – користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; – изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; – идентификује истакнути део</p>	<p>Назив наставне теме/области:</p> <p>Облици</p> <p>Садржај: Облици (светло као услов за опажање облика, визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу) . Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље. . .) . Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика)</p>	<p>- Примена материјала и техника у сликању и вајању различитих облика које ученици познају (животиње, предмети, људи. .) - Анализом свог рада - Анализом радова осталих ученика - Цртањем употребних предмета Час у природи посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем простора у коме ученици бораве свакодневно (своје собе, куће, школе) Цртањем употребних предмета и</p>	<p>Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује</p> <p>Ученик: - Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира</p>	<p>Естетичка компетенција, препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност Компетенцијасарадња –активно и конструктивно учествује у раду групе или пара</p>	<p>Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника</p>
---	--	--	---	---	--	---

	<p>целине и визуелне супротности у свом окружењу; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу.</p>		<p>извештавање о њиховој намени. Посета оближњим продавницама, (посматрање производа на рафовима) Одељенским изложбама радова. Уређивањем паноа са радовима (уочавање и постављање радова са светлијим, тамнијим бојама, мањим, већим облицима, положеним или усправним) Стварањем сенки уз помоћ руку. Игре светлом и сенком уз промене облика сенке у зависности од светлосног извора. Посматрањем светла и сенке на предметима у учионици у</p>			
--	---	--	--	--	--	--

			<p>зависности од светлосног извораЦртањем предмета, бојење истог, његово преобликовање; додавање других елемената.</p> <p>Облик рада: фронтални, групни, индивидуални</p> <p>Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна, истраживачка, практичан рад</p> <p>Корелација: Свет око нас- Од чега су предмети око насМатеријали и њихова својства (меко, тврдо; провидно, непровидно; храпаво, глатко)</p> <p>Место извођења: учионица</p>			
--	--	--	---	--	--	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИИИ	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;	Назив наставне теме/области: Споразумевање Садржај: Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација) . Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке) .	Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа; стицање знања о настанку цртаног филма; његове намене) Формирањем целине од више делова (илустровање приче, бајке кроз слике.) Читање стрипа (његово посматрање, анализа, разумевање постојања истог, његове намене) Претварање текста приче, песме у стрип. Обликовање	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује Ученик: Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли,	Компетенцијасарадња –активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Дигитална компетенција- уме да претражује и користи ИКТ	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника

			<p>кореографије за луткарску представу Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару</p> <p>Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна</p> <p>Корелација: Музичка култура-Музика из цртаног филма , , Мала сирена` Српски језик Прича по низу слика Место извођења: учионица</p>	креира		
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)

ИИИ	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; – упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;	Назив наставне теме/области: Ликовне игре Садржај: Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук) . Замишљања (стварност и машта)	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, пројектна настава Место извођења: учионица	Наставник: Разговара, показује, изражава мишљење, посматра Ученик: Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира	Естетичка компетенција - препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност; ученик влада озновним значењем појма култура Компетенцијасарадња –активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
-----	---	--	--	--	---	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИВ	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; – пружи основне информације о одабраном музеју; – разматра, у 	<p>Назив наставне теме/области:</p> <p>Простор</p> <p>Садржај:</p> <p>Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј) . Кретање (кретање једног</p>	<p>Посета значајних објеката из најближег окружења</p> <p>Посета библиотеци</p> <p>Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката)</p> <p>Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени.</p> <p>Анализа ученичких радова</p>	<p>Наставник:</p> <p>Разговара, показује, изражава мишљење, посматра</p> <p>Ученик:</p> <p>Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли,</p>	<p>Компетенција одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>- негује своју културну баштину, понаша се одговорно у друштву. .</p> <p>Естетичка компетенција - препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност; ученик влада озновним значењем појма</p>	<p>Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу,</p> <p>однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника</p>

	<p>групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	<p>облика у простору; кретање више облика у простору) . Сцена (маске, костими, реквизити) .</p>	<p>Доживљај током боравка на планини, мору. . . описивање, илустрација</p> <p>Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару</p> <p>Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна</p> <p>Корелација: Свет око нас Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и</p>	<p>креира</p>	<p>култура</p> <p>Компетенцијасарадња</p> <p>–активно и конструктивно учествује у раду групе или пара</p>	
--	--	--	--	---------------	---	--

			обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Место извођења: учионица			
--	--	--	--	--	--	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Наставни предмет:	Музичка култура
Разред:	Други
Циљ учења наставног предмета:	Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
Годишњи фонд часова:	36
Недељни фонд часова:	1

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
И	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или	Назив наставне теме/области: Слушање музике Садржај: Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук- лик, музика- радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти) ,	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: Српски језик, ликовна култура, свет око нас , пројектна настава Место извођења: учионица	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; - усмерава активности ученика - подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор Ученик: пева по слуху, свира, активно учествује у певању, слушању музике	Компетенција комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације. - Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. - Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву - Негује своју националну културну баштину.	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање

	<p>карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;</p>	<p>трајање (кратак-дуг) , јачина (гласан- тих) , висина (висок-дубок) . Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар) . Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Музичка прича. Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо,</p>			<p>- Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (културно. уметничке акције) . Компетенцијасарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. Компетенција дигитална компетенција - Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу.</p>	
--	---	--	--	--	---	--

		ритам, динамика) . Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар. . .) .				
--	--	---	--	--	--	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
-----------------------	-------------------------------	--	---	---------------------------------------	-------------------------------	---

ИИИ	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу 	<p>Назив наставне теме/области:</p> <p>Извођење музике</p> <p>Садржај:</p> <p>Изговор бројалице у ритму уз покрет.</p> <p>Звучне ономатопеје и илустрације</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање.</p> <p>Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама</p>	<p>- ПЕВАЊЕ ПЕСАМА</p> <p>- изражајно читање текста песме и изражајно певање песме, понекад и демонстрирање, (учитељ) , ученици са учитељем певају песму по строфама, певање песме у целини, изражајно певање песме без пратње) ;</p> <p>- надпевавање по групама;</p> <p>- ИЗВОЂЕЊЕ БРОЈАЛИЦЕ</p> <p>- учитељ изводи бројалицу у целини, затим по деловима, ученици са учитељом изводе бројалицу по деловима, затим је спајају у целину, могу је пратити штапићима, звечкама, конзервама;</p>	<p>Наставник:</p> <p>Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује;</p> <p>- усмерава активности ученика</p> <p>- подстиче ученике на активно слушање и певање музике, води разговор</p> <p>Ученик:</p> <p>Препознаје темпо, различите тонске боје, изражава се</p>	<p>Компетенција комуникација</p> <p>- Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације.</p> <p>- Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин.</p> <p>- Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине.</p> <p>Компетенција одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>- Негује своју националну културну баштину.</p> <p>- Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (културно. уметничке</p>	<p>Посматрање ангажованости на часу</p> <p>Разговор са учеником</p> <p>Усмено испитивање</p> <p>Певање бројалица и песама по слуху</p> <p>Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело)</p> <p>Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима</p>
-----	--	---	--	---	---	---

	<p>уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;</p> <p>– повезује почетне тонове песама- модела и једноставних наменских песама са бојама;</p> <p>– повезује ритам са графичким приказом;</p> <p>– објашњава својим речима доживљај свог и туђега извођења;</p> <p>– учествује у школским приредбама и манифестацијама,</p>	<p>по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја) . Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и</p>	<p>- МУЗИЧКА ИГРА</p> <p>- ученици прате и изводе упутства учитеља;</p> <p>- СВИРАЊЕ НА НАПРАВЉЕНИМ МУЗИЧКИМ ИНСТРУМЕНТИМА (штапићи, звечке, конзерве. . . .)</p> <p>Облик рада:</p> <p>Фронтални, групни, индивидуални,</p> <p>практичан рад и радионица</p> <p>Методе рада:</p> <p>монолошка, дијалогска, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад,</p>	<p>покретом и кретањем</p>	<p>акције) .</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>- Има позитиван и одговоран однос према учењу.</p> <p>Компетенцијасарадња</p> <p>- Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>- Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска културна баштина.</p> <p>- Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности.</p> <p>- Препознаје и развија сопствене стваралачке</p>	
--	---	--	--	----------------------------	--	--

		<p>извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.</p>	<p>метода стваралачког рада</p> <p>Наставна средства: текстовна наставна средства, аудитивна наставна средства, помоћна техничка средства</p> <p>Корелација:</p> <p>Српски језик- Мој друг, моја другарица (Говорна вежба) ; Играмо се гласовима, словима, речима; . Свет око нас- Јесен, Зима, Пролеће, Празници Физичко и здравствено васпитање- Иде маца око тебе, Ко пре до мене, Разбрајалице за игру- наставни садржаји који могу да се прилагоде теми- ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Место</p>			
--	--	---	--	--	--	--

			извођења: учионица			
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИИИИ	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – направи дечје ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику; –	Назив наставне теме/области: Музичко стваралаштво Садржај:	- Подстицање и развијање жеље за изражајнијим певањем; - Обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената , према избору ученика; - Опонашање звукова из			Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, степен ангажовања, уложен труд и

<p>осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука;</p> <p>– осмисли одговор на музичко питање;</p> <p>– осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;</p> <p>– према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај;</p> <p>– поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;</p>	<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику.</p> <p>Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука.</p> <p>Музичка питања и одговори и музичка допуњалка.</p> <p>Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних оноματοпеја и</p>	<p>околине, спонтано или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи) ;</p> <p>- Смишљање малих ритмичких целина остварених говором или спонтано изговорених група гласова;</p> <p>- Потпуно слободна звучна импровизација остварена рукама или ногама, односно дечјим инструментима;</p> <p>- Слободан, импровизован звучни разговор остварен једним од претходно наведених начина;</p> <p>- Мале, договором састављене музичке игре уз покрет;</p>			<p>лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима.</p>
---	---	---	--	--	--

	– користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.	илустрација на краћи литерарни текст.	<p>Облик рада: фронтални, рад у групи, индивидуални</p> <p>Методе рада: монологска, дијалогска, слушање аудио-примера, илустративно-демонстративна метода</p> <p>Наставна средства: Текстовна наставна средства, аудитивна средства, помоћна техничка средства, илустративно-демонстративна средства</p> <p>Корелација:</p> <p>Ликовна култура-Грађење слободних облика спајањем готових</p>			
--	---	---------------------------------------	--	--	--	--

			предмета Физичко васпитање- Народне игре Српски језик- наставни садржаји који могу да се прилагоде теми- МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Место извођења: учионица			
--	--	--	---	--	--	--

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Наставни предмет:		Физичко и здравствено васпитање				
Разред:		Други				
Циљ учења наставног предмета:		Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.				
Годишњи фонд часова:		108				
Недељни фонд часова:		3				
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно

			средства, корелације)			оцењивање)
И	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања) ; – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела;	Назив наставне теме/области: Физичке способности Садржај: Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте, реквизити, клупа, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило, козлић, сандук, обручи, касета, вијаче, лоптица, табла, листови хартије, штоперица Корелација: Математика: геометрија, бројеви, мерење и мере Српски језик: Вођени и слободни разговор. Говорни предлози. Усмена порука. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Свет око нас : Основна осећања (радост, страх, туга и бес) .	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара Ученик: Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другима истражује, открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу. Има позитиван став према учењу. Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. Комуникација; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност.	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних

	<p>– успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања;</p>		<p>Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом) . Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Кретање и сналажење у простору у односу напросторне одреднице: напред- назад, лево- десно, горе- доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прејуче, Музичка култура: Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономотопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.</p>	<p>начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе</p>	<p>Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу. Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција:</p>	<p>вежби (вежби обликовања) , без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика</p>
--	---	--	--	--	--	--

					Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор у приватном и јавном животу) .	
--	--	--	--	--	---	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
-----------------	-------------------------	-------------------------------------	--	---------------------------------	----------------------------	---

III	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да:</p> <p>– изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;</p> <p>– користи основну терминологију вежбања;</p> <p>– поштује правила понашања у и на просторима за вежбање;</p> <p>– поштује мере безбедности током</p>	<p>Назив наставне теме/области:</p> <p>Моторичке вештине</p> <p>- Ходање и трчање-</p> <p>Садржај:</p> <p>Ходање:</p> <p>– кратким корацима,</p> <p>– дугим корацима, – у различитом ритму,</p> <p>– ходање опружањем стајне ноге,</p> <p>– ходање са</p>	<p>Облик рада:</p> <p>Фронтални</p> <p>Групни</p> <p>Индивидуални</p> <p>Методе рада:</p> <p>Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања</p> <p>Наставна средства:</p> <p>Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте, реквизити, клупа, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило, козлић, сандук, обручи, касета, вијаче, лоптица, табла, листови хартије, штоперица</p>	<p>Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија</p> <p>кооперативностпланира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара</p> <p>Ученици:</p> <p>Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи,</p>	<p>Компетенција за учење;</p> <p>Способан је да самостално и у сарадњиса другимаистражује, открива и повезује нова знања;</p> <p>користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања.</p> <p>Има позитиван и одговоран однос према учењу. Има позитиван став према учењу.</p> <p>Користи различитеизворе информација и има критички однос према њима.</p> <p>Комуникација;</p>	<p>Прикупљање информација из различитих извора:</p> <p>свакодневна посматрања,</p> <p>ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата:</p> <p>– вежбање у адекватној спортској опреми;</p> <p>– активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње</p>
-----	--	---	---	--	--	---

	<p>вежбања;</p> <p>– одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;</p> <p>– поштује правила игре;</p> <p>– навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;</p> <p>– прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</p>	<p>реквизитом,</p> <p>– ходање са променом правца и смера,</p> <p>– ходање комбиновано са различитим покретима,</p> <p>– ходање преко ниских препрека,</p> <p>– елементарне игре са ходањем.</p> <p>Техника трчања:</p> <p>– трчање преко препрека,</p> <p>– трчање са променом ритма</p> <p>, – трчање са</p>	<p>Корелација:</p> <p>Математика:</p> <p>(геометрија) Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж. (бројеви) Бројање, писање и читање бројева. Редни бројеви. (мерење и мере) Мерење дужине нестандартним јединицама мере. Српски језик: (језичка култура) Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Свет око нас: (ја и други) Основна осећања (радост, страх, туга и бес) . Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом) . (здравље и безбедност) Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад,</p>	<p>или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе.</p>	<p>Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност. Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица.</p> <p>Одговоран однос према околини;</p> <p>Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу.</p> <p>Одговоран однос према здрављу;</p>	<p>у слободно време.</p> <p>Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања) , без реквизита.</p> <p>Постигнућа у моторичким вештинама.</p> <p>Индивидуални напредак ученика</p>
--	--	--	---	--	--	---

	<p>променом правца и смера,</p> <p>– брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, – трчање 30 м</p> <p>– елементарне игре са трчањем.</p> <p>- Скакање и прескакање-</p> <p>Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком.</p> <p>Комбинације</p>	<p>одмор. (орјентација у простору и времену) Кретање и сналажење у простору у односу напросторне одреднице: напред- назад, лево- десно, горе- доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временскеодреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче,</p> <p>Музичка култура:</p> <p>(извођење музике)</p> <p>Изговор бројалице у ритму уз покрет –плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономотопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начинпевања. Правилна дикција – изговарање брзалица ибројалица. Певање песама по слуху различитог садржајаи</p>		<p>Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор.</p> <p>Сарадња;</p> <p>Естетичка компетенција:</p> <p>Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна</p>	
--	---	--	--	--	--

	<p>скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.</p> <p>- Бацање и хватање-</p> <p>Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте</p>	<p>карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме. (музичко стваралаштво) Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.</p> <p>Место извођења: Фискултурна сала, школско двориште, учионица</p>		<p>баштина, језичка култура (свакодневни говор у приватном и јавном животу) .</p>	
--	--	---	--	--	--

		<p>увис без и са окреом за 3600. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>вођење, хватање, додавање) .</p> <p>Пузања, вишења, упори и пењања</p> <p>Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем.</p> <p>Помицање у вису предњем окретањем за 1800, са укрштеним хватом.</p> <p>Њихање уз помоћ.</p> <p>Проширени садржаји</p> <p>Узмак корацама уз</p>				
--	--	--	--	--	--	--

		<p>косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама.</p> <p>Вежбе на тлу</p> <p>Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених</p>				
--	--	--	--	--	--	--

		<p>елемената. Игре усвојених вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p> <p>Вежбе равнотеже</p> <p>Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 900 и 1800. Састав из првог разреда допунити вежбама</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>ходањем уназад и окретом у чучњу за 1800. Одељенско такмичење.</p> <p>Вежбе са реквизитима</p> <p>Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, пскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и</p>				
--	--	---	--	--	--	--

	<p>реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита</p> <p>Плес и Ритмика</p> <p>Основни садржаји Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав.</p>				
--	---	--	--	--	--

		<p>Основни ритмички покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред-назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом</p> <p>Полигони</p> <p>Кобиновани полигон од усвојених</p>				
--	--	--	--	--	--	--

		вештина (вежби)				
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИИИ	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у	Назив наставне теме/области: Физичка и здравствена култура Садржај:	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалoшка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другима истражује, открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и

<p>вежбању;</p> <p>– уочи промене у расту код себе и других;</p> <p>– препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан;</p> <p>– примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;</p> <p>– одржава личну хигијену;</p> <p>– учествује у одржавању простора у коме живи и</p>	<p>Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој. . Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.</p>	<p>Наставна средства:</p> <p>Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте, реквизити, клупа, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило, козлић, сандук, обручи, касета, вијаче, лоптица, табла, листови хартије, штопераца</p> <p>Корелација:</p> <p>Математика:</p> <p>(геометрија)</p> <p>Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао Права, крива и</p>	<p>Ученик: Хођају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у</p>	<p>интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу. Има позитиван став према учењу. Користи различите изворе информација и има критички однос према њима.</p> <p>Комуникација;</p> <p>Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност. Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица.</p> <p>Одговоран однос према околини;</p>	<p>здравственом васпитању који обухвата:</p> <p>– вежбање у адекватној спортској опреми;</p> <p>– активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време.</p> <p>Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита.</p> <p>Постигнућа у моторичким вештинама.</p> <p>Индивидуални</p>
--	--	--	---	--	---

<p>борави;</p> <p>– наведе врсте намирница у исхрани;</p> <p>– препознаје везу вежбања и уноса воде;</p> <p>– повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље;</p> <p>– препозна лепоту покрета у вежбању;</p> <p>– се придржава правила вежбања; – вреднује успех у</p>		<p>изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.</p> <p>(бројеви)</p> <p>Бројање, писање и читање бројева. Редни бројеви.</p> <p>(мерење и мере)</p> <p>Мерење дужине нестандартним јединицама мере.</p> <p>Српски језик:</p> <p>(језичка култура)</p> <p>Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Разговорне, ситуационе и језичке игре.</p> <p>Свет око нас:</p> <p>(ја и други)</p> <p>Основна осећања (радост, страх, туга и бес) . Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба</p>	<p>колони, изводи основне гимнастичарске елементе.</p>	<p>Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу.</p> <p>Одговоран однос према здрављу;</p> <p>Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор.</p> <p>Сарадња;</p>	<p>напредак ученика</p>
---	--	--	--	---	-------------------------

	вежбању;		<p>за тоалетом) .</p> <p>(здравље и безбедност)</p> <p>Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор.</p> <p>(орјентација у простору и времену)</p> <p>Кретање и сналажење у простору у односу напросторне одреднице: напред- назад, лево- десно, горе- доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче,</p> <p>Музичка култура:</p> <p>(извођење музике)</p> <p>Изговор бројалице у ритму уз покрет –плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о</p>		<p>Естетичка компетенција:</p> <p>Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор у приватном и јавном животу) .</p>	
--	----------	--	---	--	--	--

			<p>надланицу, ударом о клупу. Звучне ономотопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начинпевања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.</p> <p>(музичко стваралаштво)</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.</p> <p>Место извођења:</p> <p>Фискултурна сала, школско двориште, учионица</p>			
--	--	--	--	--	--	--

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Недељни фонд часова: 1

Годишњи фонд часова: 36

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАДА	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ РАДА	УКУПНО
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	13	9	22
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	5	3	8
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	5	1	6
	УКУПНО:			36

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>– упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе;</p> <p>– користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника) ;</p> <p>– самостално користи дигиталне уџбенике за учење;</p> <p>– креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију;</p>	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	<p>Учење путем школске платформе за онлајн учење.</p> <p>Учење уз помоћ дигиталних уџбеника.</p> <p>Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја.</p> <p>Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.</p>	<p>Компетенција за учење,</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p>	<p>Наставник наводи ученике да уоче, упореде начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе.</p> <p>Разговор са ученицима на тему онлајн учења:</p> <p>– какав је то вид учења;</p> <p>– по чему се разликује, а по чему је сличан учењу у школи;</p> <p>– које су предности, а које слабе стране једног и другог облика учења.</p> <p>Подстицање ученика да закључе шта је онлајн учење, наглашавајући да је оно</p>

<p>– својим речима објасни појам покретне слике;</p> <p>– креира елементе покретне слике;</p> <p>– креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици;</p> <p>– својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет;</p> <p>– наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја;</p> <p>– објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја;</p>				<p>саставни део традиционалног учења, да представља подршку учењу код куће и омогућава образовни контакт са наставником и ван школског времена.</p> <p>Демонстрирати основне могућности школске платформе за онлајн учење.</p> <p>Упућивање ученике да заједно са родитељима приступе школској платформи за учење и проуче материјал везан за предмет Дигитални свет.</p> <p>Упућује их како да их отворе, ураде задатак и сачувају свој рад.</p> <p>Наставник активностима креира једноставан графички дигитални материјал (статичне или покретне слике) намењеног млађим другарима.</p> <p>Иницирати хеуристички</p>
---	--	--	--	---

<p>– разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету;</p> <p>– реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;</p> <p>– наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу;</p> <p>– организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног</p>				<p>разговор на тему добробити које произилазе из повезивања дигиталних уређаја на мреже (комуникација, размена текстова, слика, звучних и видео- записа, дељење ресурса – нпр. штампача) .</p>
	<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p>	<p>Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.</p> <p>Понашање на интернету – интернет бонтон.</p> <p>Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја.</p> <p>Примерена реакција у случају контакта са непримерним дигиталним садржајем,</p> <p>непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин.</p>	<p>Компетенција за учење,</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p>	<p>Указује на чињеницу да нису све особе које користе интернет добронамерне. Од изузетног значаја је да ученици схвате који подаци спадају у податке о личности, као и на које начине их људи најчешће чине доступним на интернету.</p> <p>Подстицати ученике да наведу неке од података који спадају у личне податке и упознати ученике са чињеницом да коришћењем дигиталних уређаја остављамо личне податке на интернету, а да тога нисмо ни све. Наставник оснажује ученике да реагују на</p>

уређаја;		<p>Организација времена и услова за рад при онлајн учењу.</p> <p>Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.</p>		<p>адекватан начин уколико дођу у додир са непримереним садржајима или су сведоци насиља (не упу штати се у расправе, већ се одмах обратити одраслој особи за помоћ) .</p> <p>Наставник предлаже начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину, а ученици треба да креирају статичке или покретне слике које подижу свест о опасностима неодговорног одлагања електронског отпада и промовишу одговорно понашање према планети.</p> <p>Заједно излистати неке од здравствених ризика при коришћењу дигиталних уређаја.</p> <p>Ученици треба да креирају статичке или покретне слике које подижу свест о могућностима које доноси</p>
----------	--	--	--	--

				комуникација на интернету, али и опасностима које вребају уколико се комуникацији не приступи на прави начин.
<p>– предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину;</p> <p>– својим речима објасни појам алгоритам;</p> <p>– анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски;</p> <p>– креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику;</p> <p>– анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском</p>	<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</p>	<p>Разлагање проблема на мање целине.</p> <p>Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема.</p> <p>Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику.</p> <p>Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен.</p> <p>Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском</p>	<p>Компетенција за учење,</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p>	<p>Наставник дефинише алгоритам као низ корака у речавању проблема, даје примере и подстиче ученике да овај појам објасне на узрасту примерен начин.</p> <p>Наставник, користећи одабрано окружење за визуелно програмирање локализовано на српски језик, демонстрира ученицима како се креира рачунарски програм.</p> <p>Наставник представља ученицима процес програмирања расположивог физичког дигиталног уређаја (робота, микроконтролера) , Школа за 21. век.</p>

<p>језику и објасни шта и на који начин тај програм ради;</p> <p>– уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички) ;</p> <p>– креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.</p>		<p>језику.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у програму.</p>		
---	--	---	--	--

Кључни појмови садржаја: онлајн учење, дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: Читање текстова са интернета. Образовне игре.

Математика: Различити садржаји са интернета везани за бројеве, сабирање, одузимање, тестови знања.

Ликовна култура: Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и паноа.

Верска настава: Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије.

Свет око нас: Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни.

Физичко васпитање: Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

Активности наставника Активности ученика

организује ,
 презентује наставне садржаје, записују
 ангажује ученике, водећи рачуна о
 претходним знањима која поседују , анализирају
 демонстрира ,
 користи ИКТ,
 подстиче ученика на активно учешће ,
 повезује садржаје са
 свакодневним животом,
 вреднује рад ученика,

активно учествују у реализацији часа

дискутују
 закључују
 примењују

учествују у тимском и групном раду
 процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА

У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења вреднују се процес и продукти учења. Устаљене методе процене постигнућа ученика, које наставници примењују у другим обавезним предметима и изборним програмима, могуће је примењивати и у настави овог предмета. Ипак, изазови попут чињенице да процена постигнућа заснована само на резултатима практичних задатака које ученици раде није довољан показатељ онога што они знају и умеју, или да је, при сарадничком раду, врло тешко идентификовати допринос сваког појединца, доводи до потребе за издвајањем неколико техника које се посебно препоручују за примену у оквиру предмета Дигитални свет (преваходно зато што у највећој мери корелирају са његовом природом) :

– самопроцена: неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;

– вршњачка процена: ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу) ;

– отворена питања: знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.

– Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе данас и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

Примењујући предложене методе процене постигнућа ученика наставник креира и конзистентно гради персонализовано и подстицајно образовно окружење. Он прати постигнућа ученика из улоге активног посматрача и ментора. Избегнута је формална ситуација процењивања (наставник не прозива и не пропитује ученике) , чиме је ниво стреса ученика битно смањен (потенцијално и елиминисан) . Јачање самопоуздања ученика и саморегулације у учењу посебна је добробит која произилази из наведеног.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Шта пратимо	Поступак и инструменти оцењивања	Време
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета.</p> <p>Процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.</p>	<p>- Свакодневно бележење активности ученика на часу у евиденцији наставника: број јављања (тачни одговори) : за једно јављање / тачно одрађен задатак +, за јављање више пута / више тачних задатака ++, за давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања / проналажење других решења за задатак 5, ко не зна одговор – (три минуса 1) ,</p> <p>домаћи задаци: за 3 неодрађена домаћа задатка 1.</p> <p>Напомена: водити рачуна о: - свеобухватности одговора - сналажењу у одговарајућим и наменским програмима и апликацијама - хоризонталном и вертикалном повезивању</p>	<p>- континуирано</p> <p>- након завршетка теме</p>

	<p>градива –</p> <p>Групни рад (посматрање наставника, излагање група) , свеска евиденције: сарадња у групи (сви чланови су укључени) , степен знања свих чланова групе, квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (апликација, табела. . .) .</p>	<p>- по потреби</p>
--	--	---------------------

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Наставни предмет:	Грађанско васпитање
Разред:	други
Циљ учења наставног предмета:	Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.
Годишњи фонд часова:	36
Недељни фонд часова:	1

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
И	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – искаже своја осећања и потребе	Назив наставне теме/области: ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у различитим групама Садржај: Групни идентитет Ко смо ми – сличности и	Интерактивна радионицаПредстављање покретом , цртежомПрављење беда, стрипаИгровне активностиИскусствено учење кроз размену у групи Играње улога Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару - групни	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води	Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања. Уме да слуша саговорника до краја и без упадица. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Зна дечја и	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени

	<p>на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других;</p> <p>– наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима;</p> <p>– прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости;</p> <p>– препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ;</p>	<p>разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа. . .)</p> <p>. Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост.</p> <p>Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи. Осећања</p> <p>Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима.</p> <p>Потребе и права</p> <p>Моје потребе и</p>	<p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - илустративно-демонстративна - интерактивна - истраживачка - игра улога <p>Наставна средства:</p> <p>Уџбеник, потребан материјал</p> <p>Корелација:</p> <p>Свет око нас: Ја и други, Породични дом, школа .</p> <p>Српски језик:</p> <p>Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска инпровизација. Вођени и слободни разговор.</p>	<p>разговор</p> <p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми 	<p>основна људска права и одговорности, уме да препозна њихово кршење.</p>	<p>мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или</p>
--	--	---	---	---	--	--

		<p>потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима. Права детета Конвенција о дечјим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког. Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.</p>	<p>Музичка култура: Кад си срећан.</p> <p>Ликовна култура: Ликовна култура и окружење. Односи у видном пољу</p> <p>Место извођења: учионица</p>			критицизам, колико су креативни.
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области	Начини остваривања програма (облици рада,	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и

		садржај	наставне методе, наставна средства, корелације)			сумативно оцењивање)
ИИ	<p>По завршетку теме, ученик ће моћи да:</p> <p>– се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима;</p> <p>– наводи примере међусобне повезаности права и одговорности;</p> <p>– разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела</p>	<p>Назив</p> <p>наставне теме/области:</p> <p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница</p> <p>Садржај:</p> <p>Школа као заједница</p> <p>Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност,</p>	<p>Интерактивне радионицеИскусствено учење кроз размену у групиПредстављање покретомЦртање на задату темуПрављење паноеИгровне активности</p> <p>Играње улога</p> <p>Облик рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - рад у пару - групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - илустративно-демонстративна 	<p>Наставник:</p> <p>Припрема, мотивише, чита; усмено излаже;</p> <p>приказује, показује;</p> <p>демонстрира</p> <p>- усмерава активности ученика</p> <p>- подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор</p> <p>Ученик:</p>	<p>Компетенција одговорно учешће у демократском друштву:</p> <p>Понаша се одговорно, хумано и толератно.</p> <p>Компетенција сарадња:</p> <p>Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког</p>	<p>Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од</p>

	<p>које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем;</p> <p>– даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;</p>	<p>поштење. Правила у школи и њихова функција.</p> <p>Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице. Односи у заједници Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. Сукоби Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу. Конструктивно</p>	<p>- интерактивна</p> <p>- истраживачка</p> <p>- игра улога</p> <p>Наставна средства:</p> <p>Уџбеник, потребан материјал</p> <p>Корелација:</p> <p>Свет око нас:</p> <p>Породични дом, школа</p> <p>Српски језик:</p> <p>Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска инпровизација. Вођени и слободни разговор.</p> <p>Музичка култура:</p> <p>Другарство.</p> <p>Физичко васпитање:</p>	<p>- посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми</p>	<p>рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.</p>	<p>интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.</p>
--	---	--	---	---	--	--

		решавање сукоба.	Бацања и хватања. Место извођења: учионица			
--	--	------------------	--	--	--	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИИИ	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – представи шта садржи и чему служи Правилник о	Назив наставне теме/области: ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Интерактивне радионицеИскусствено учење кроз размену у групиПредстављање покретомЦртање на задату темуИгровне активностиИграње	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује;	Компетенција одговорно учешће у демократском друштву: Понаша се одговорно, хумано и толератно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како

<p>безбедности ученика његове школе;</p> <p>– се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика;</p> <p>– наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи;</p> <p>– препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног</p>	<p>Школа као безбедно место</p> <p>Садржај:</p> <p>Безбедност ученика у школи Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи. Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе. Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона.</p>	<p>улога</p> <p>Облик рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - рад у пару - групни <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - илустративно-демонстративна - интерактивна - истраживачка - игра улога <p>Наставна средства:</p> <p>Уџбеник, потребан материјал</p> <p>Корелација:</p>	<p>демонстрира</p> <ul style="list-style-type: none"> - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор <p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми 	<p>извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.</p> <p>Компетенција-комуникација</p> <p>Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица.</p> <p>Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин.</p> <p>Познаје различите облике комуникације и њихове одлике.</p>	<p>аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају</p>
--	--	---	---	--	---

	телефона и интернета;		<p>Српски језик: Вођени и слободни разговор. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска инпровизација.</p> <p>Ликовна култура: Ликовна култура и окружење. Односи у видном пољу.</p> <p>Место извођења: Учионица</p>			<p>креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.</p>
--	-----------------------	--	--	--	--	---

--	--	--	--	--	--	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
ИВ	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – сарађује и преузима различите улоге на основу	Назив наставне теме/области: ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као	Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује;	Компетенција комуникација Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Изражава своје ставове, мишљења, осећања. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву:	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује,

<p>договора у групи; – износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; – учествује у изради плана једноставне акције;</p> <p>– са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;</p> <p>– доприноси промоцији акције;</p> <p>– на</p>	<p>безбедно место за све</p> <p>Садржај:</p> <p>Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције. Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео- снимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл. , прављење постера</p>	<p>документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл. , прављење постера или паноа. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље. Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару- групни</p> <p>Методе рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - илустративно - демонстративна - интерактивна - истраживачка 	<p>демонстрира</p> <ul style="list-style-type: none"> - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор <p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, црта, пише, описује, прича, извештава, процењује, групише, прати, истражује, игра, глуми 	<p>Понаша се одговорно, хумано и толератно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи. Критички процењује свој рад и рад чланова групе, и уме да представи резултате рада. Компетенција предузетништво: Развија нове вештине и примењује их у практичном раду. Учествује у самосталним и тимским пројектима</p>	<p>евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна</p>
--	--	--	---	--	--

	једноставан начин вреднује изведену акцију.	или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.	<p>- игра улога</p> <p>Наставна средства:</p> <p>Уџбеник, потребан материјал</p> <p>Корелација:</p> <p>Српски језик: Сценско извођење текста.</p> <p>Писање обавештења, писма. Свет око нас: Човек ствара.</p> <p>Ликовна култура: Ликовна култура и окружење.</p> <p>Место извођења:</p> <p>учионица</p>			<p>решења.</p> <p>Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.</p>
--	---	--	---	--	--	--

ВЕРСКА НАСТАВА

БРОЈ ЧАСОВА : 36 (обрада - и остало –часова)

ЦИЉ : ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви • пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога • пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом • омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин • ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
------	--------	------------------	-------------------

И – УВОД 1	<p>- Когнитивни аспект:</p> <p>моћи да сагледа садржаје којима ће</p> <ul style="list-style-type: none"> • се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; моћи да уочи какво је његово • предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. Афективни аспект: желети да активно учествује • на часовима верске наставе 	<ul style="list-style-type: none"> - Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Амбијентално учење - Игра - Цртање - Учење кроз игру - Демонстрација (показивање) - Разговор - Учење по моделу 	<ul style="list-style-type: none"> - Фотографије - Сlike - Краћи текстови - Касете - Буквар - Апликације - Дидактички материјали
ИИ – МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ- 6	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да се Крштењем постаје члан Цркве • знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих • знати да је Црква заједница са Богом • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (		
ИИИ – ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ- 6			
ИВ – ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА- 6			
В – ТРПЕЗА ГОСПОДЊА- 5			

<p>ВИ – СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА- 5</p> <p>ВИИ ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ- 5</p>	<p>место на којем се сабирамо)</p> <ul style="list-style-type: none"> • на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве • знати да у Литургији учесује само онај ко је крштен и ко то жели Афективни аспект: • желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова <p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији • знати да свако у Цркви има своју службу • уочити међусобну повезаност служби у Цркви • уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочити да је и он сам важан и 		
--	---	--	--

	<p>посебан у животу Цркве</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да објасни службу Епископа у Цркви • моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом • уочити да Епископ предводи молитву Цркве • моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири Афективни аспект: <ul style="list-style-type: none"> • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви <p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици • знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас уочити да Богородицу сматрамо • светијом од свих светих знати молитву Богородице Дјево 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • усвојити текст и мелодију песме • „Витлејеме славни граде“ • знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица • знати да је Свети Сава наш први Архиепископ • знати ко је подигао манастир Хиландар Афективни аспект: пожелети да радо учестује у • прослављању празника пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж) , исказе своју љубав и поштовање према Богородици <p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу • учити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом • моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • уочити да је заједничка трпеза израз љубави • знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве •моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране • уочити сличности елемената Литургије и славе Афективни аспект: • код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији <p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати значај празновања Васкрса • проширити своја знања о Христовом Васкрсењу • уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа • знати да је Христос увек са нама <p>Афективни аспект: • исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз</p> <p>Когнитивни аспект:</p>		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • знати да наброји основне делове храма • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије • знати да објасни ко су светитељи • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо • уочити да постоје светитељи и у данашње време • сазнати о неким светитељима новијег доба Афективни аспект: бити подстакнут на поштовање и • правилан однос према храму и иконама • бити подстакнут да воли природу и друге људе • бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје 		
--	---	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
- Српски језик и књижевност 2. Свет око нас 3. Ликовна култура 4. Музичка култура 5. Народна традиција 6. Грађанско	- Презентовање - Цртање - Рецитовање - Причање - Препричавање - Користи изворе информација - промишљање - тражење адекватног језичког израза - описивање	- Планира - Ораганизује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Мотивише - Преноси информације - Бира методе и технике - Партнер у учењу - Упознаје индивидуалне способности ученика карактеристике сваког ученика	- Ученици - Наставници - Родитељи - Учионица - Дидактичка средства - Уџбеници - Искуство ученика	- Ученици - Наставници - Родитељи - ПП служба - Друштвена средина

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНОГ НАСТАВНОГ РАДА**ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ****БРОЈ ЧАСОВА :** 36 ЧАСОВА**ЦИЉ :** - Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције- успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;**РАЗРЕД:** ДРУГИ

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Поново у школи – повратак у школу Наш знак одељења – стварамо знак одељења Наши дланови – представљање себе Мој страх – причамо о страху и како да превазиђемо страх Моји снови – о чему често сањамо Моје жеље – које су нам жеље Лица и осећања – наша осећања	- Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције- успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима; - Подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу; - Подстицање и развијање	- Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Амбијентално учење - Игра - Цртање - Певање - Учење кроз игру	- Фотографије - Сlike - Краћи текстови - ЦД - Буквар дечјих права - Дидактички материјали

<p>Кад сам срећан</p> <p>Д као другрство. . . . . – како да будемо добри другари</p> <p>Семафор лепих речи</p> <p>Како да будемо добри. . . – покажимо како да будемо добри једни према другима</p> <p>Помози старијима – у којим све ситуацијама можемо да помогнемо старијима</p> <p>Помоћ или нешто друго –шапутање на часу – да ли је помоћ или нешто друго</p> <p>Мој портфолио – упознавање са портфолиом ученика</p> <p>Дочекајмо Нову годину –одељењска приредба</p> <p>Дочекајмо Нову годину – припремили смо одељењску приредбу</p> <p>Како смо прославили празнике – представом приказујемо одлике Божића и Божићних празника</p> <p>Празници некада и сада – представљамо представом како се некад празник славио, а како сада</p>	<p>истраживачких активности деце;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања; - Развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других. - Подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика; - Подстицање групног рада, споразумевања и сарадње; - Развијање комуникативне способности са вршњацима и одраслима; - Развијање креативног истраживања; - Упознавање ученика са дечијим правима; - Подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу 	<p>- Пројектна настава</p>	
--	---	----------------------------	--

<p>Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи.</p> <p>Уређивање паноа</p> <p>Шта треба да читам – развијамо љубав према читању</p> <p>Кад порастем бићу. . . – шта ће бити кад порасту, шта деца воле</p> <p>Кад старији говоре – поштујемо старије када говоре</p> <p>Честитка за маму, баку –правимо честитке поводом Осмог марта</p> <p>Реч је. . . . . – које су нам ружне навике</p> <p>Шта смо прочитали – развијамо љубав према читању</p> <p>Форе и фазони – први април – Дан шале</p> <p>Чувајмо здравље – како да сачувамо своје здравље</p> <p>Бавимо се спортом – зашто је добро да се бавимо спортом</p> <p>Пролеће – чувајмо природу</p> <p>Мобилни телефон – како и када користимо</p>	<p>школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху.</p>		
---	---	--	--

<p>мобилни телефон</p> <p>Хало ко је тамо? – како користимо телефон</p> <p>Како да користим компјутер – када и како користимо компјутер</p> <p>Пратим црвени кружић – које емисије треба да гледамо на телевизији</p> <p>Шта смо прочитали – развијамо љубав према читању</p> <p>Научили смо – шта нам се највише допало на часовима одељенске заједнице током ове школске године</p> <p>Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године</p>			
--	--	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Свет око нас - Физичко и здравствено васпитање - Грађанско васпитање 	<ul style="list-style-type: none"> - Разговор - Слуша - Посматра - Самосталан и интерактивни рад - Упоредује - Процењује - Сарађује - Креира - Комуницира са другима - Презентује 	<ul style="list-style-type: none"> - Планира - Ораганизује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Преноси информације - Даје упутства - Мотивише - Омогућује примену научног - Формира групе - Упознаје индивидуалне способности - Прати ефекте сопственог рада - Прати ефекте рада ученика - Води циљни разговор 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - Природна и друштвена средина - Предмети из окружења - Искуство ученика - Дидактички материјал - Стручна литература - Окружење - Икт 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - ПП служба - Друштвена средина

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ**ДРАМСКА СЕКЦИЈА****БРОЈ ЧАСОВА: 36****ЦИЉ:** Оспособљавање ученика за изражајно рецитовање песама различитог карактера и неговање културне баштине.

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
1. Драмска секција	- изражајно рецитује	- кооперативна	- збирке песама
2. Драмска уметност	- правилна дикција, јасан говор	- интерактивна	- звучна читанка
3. Позориште (основни појмови)	- развија интересовања за нове књиге, текстове	- перцепције	- ЦД
4. Позоришне игре и имитације	- даље усавршава и негује језичку културу говора	- разговор	- Е- уџбеник
5. Позоришне игре и имитације	- богати речник	- демонстративна	
6. Гледамо позоришну представу	- развија способности да дубље доживљава, уочава и тумачи песничке слике	- рада на тексту	
7. Говор, покрет и мимика		- пројектна настава	
8. Говор, покрет и мимика	- оспособљен да емотивно изрази осећања везана за осећања испољена у песми		
9. Гледамо луткарску позоришну представу			
10. Филм и телевизија	- развија љубав према поезији		

<p>11. Гледамо филм</p> <p>12. Народне умотворине</p> <p>13. Народне умотворине</p> <p>14. Школска позорница</p> <p>15. Школска позорница</p> <p>16. Сами бирамо (групни рад)</p> <p>17. Сами бирамо (групни рад)</p> <p>18. Сами бирамо (групни рад)</p> <p>19. Припремамо се за приредбу за Савиндан</p> <p>20. Припремамо се за приредбу за Савиндан</p> <p>21. Припремамо се за приредбу за Савиндан</p> <p>22. Најбољој мами на свету</p> <p>23. Најбољој мами на свету</p> <p>24. Драмски текстови из читанке, лектире, часописа. . .</p> <p>25. Драмски текстови из читанке, лектире, часописа. . .</p> <p>26. Припремамо се за приредбу за Дан школе</p>	и матерњем језику		
---	-------------------	--	--

27. Припремамо се за приредбу за Дан школе			
28. Припремамо се за приредбу за Дан школе			
29. Представа за крај школске године (текст и подела улога)			
30. Представа за крај школске године (читалачка проба)			
31. Играрије Душана Радовића			
32. Играрије Душана Радовића			
33. Представа за крај школске године (сцена и костими)			
34. Представа за крај школске године (увежбавање)			
35. Представа за крај школске године (увежбавање)			
36. Представа за крај школске године (извођење)			

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) ученика	б) наставника		

<ul style="list-style-type: none"> - - Српски језик - Музичка култура - Ликовна култура <p>Свет око нас</p>	<ul style="list-style-type: none"> - читање - причање - слушање различитих песама - презентовање - рецитовање - самостално бира садржаје - користи различите изворе информација 	<ul style="list-style-type: none"> - планира - организује - усмерава - реализује - демонстрира - објашњава - мотивише - бира методе и технике - прати ефекте свога рада и рада ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - ученици - наставници - природна и друштвена средина у окружењу - дидактичка средства - збирке песама - ИКТ 	<ul style="list-style-type: none"> - ученици - наставници - ПП служба - родитељи
--	--	---	---	--

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

1. УВОД

Чланови разредног већа ИИИ разреда су:

1. Драгица Пајовић, учитељ
2. Љубица Мирковић, учитељ
3. Весна Марковић, професор енглеског језика
4. Видан Заграђанин, вероучитељ

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

- Правилник о Програму наставе и учења за 3. разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон)
- Извештај о раду школе у претходној школској години
- Услови рада школе
- Образовне потребе ученика, родитеља и локалне заједнице
- Опште основе школског програма
- Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11 и 55/13)
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/13)

3. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Сврха: квалитетно образовање и васпитање, оспособљавање ученика за стицање знања и вредности које му омогућају да успешно остварује сопствене потребе и интересе.

Циљеви:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Исходи: ученик зна самостално и одговорно да доноси одлуке; зна самостално да учи; развијене су социјалне и моралне вредности код ученика; поштује права деце, људска и грађанска права.

4. ЛИСТА ПРЕДМЕТА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

Ред. број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		Нед.	Год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108

Ред. број	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Верска настава / Грађанско васпитање	1	36

Допунска настава ће се реализовати из српског језика и математике са годишњим фондом од 36 часова . Остали облици образовно-васпитног рада су: час одељењског старешине; слободне активности (друштвене, хуманитарне, спортске и културне активности) и екскурзије, уколико дозволи ситуација/епидемиолошка ситуација, ковид19.

5. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Облик обазовно-васпитног рада	недељни бр. часова	годишњи бр. часова
1. Редовна настава	22	792
2. Пројектна настава	1	36
3. Допунска настава	1	36
4. Настава у природи	7 до 10 дана годишње	

Остали облици васпитно- образовног рада

1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1- 2	36- 72
3.	Екскурзија	1- 3	

6. ЦИЉЕВИ, САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ ПО ПРЕДМЕТИМА

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ	Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	180 часова

ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПРЕДМЕТА

Садржаји су подељени на наставне теме:

1) КЊИЖЕВНОСТ

ШКОЛСКА ЛЕКТИРА

Лирска поезија

- Душан Костић: Септембар
- Григор Витез: Какве је боје поток / Десанка Максимовић: Вожња
- Душан Васиљев: Зима
- Мирослав Антић: Шта је највеће/ Ф. Г. Лорка: Луцкаста песма
- Драган Лукић: Свакога дана / Шта је отац
- Бранислав Црнчевић: Љутито мече / Љубивоје Ршумовић: Аждаја своје чеду тепа
- Милован Данојлић: Љубавна песма
- Љубивоје Ршумовић: Домовина себрани лепотом
- Химна Светоме Сави
- Бранко Стевановић: Занимање Марка Краљевића Епска поезија
- Народне песме: Марко Краљевић и бег Костадин, Орање Марка Краљевића

Проза

1. Ла Фонтен: Цврчак и мрав / Езоп: Корњача и зец
  2. Народна приповетка: Свети Сава и сељак без среће
  3. Народна бајка: Чардак ни на небу ни на зем
  4. Народна приповетка: Свијету се не може угодити
  5. Бранко Ћопић: Изокренута прича
  6. Оскар Вајлд: Себични цин
  7. Светлана Велмар Јанковић: Златно јагње
  8. Бранко В. Радичевић: Прича о дечаку и Месецу
  9. Ијан Маџуен: Реч - две о Питеру
  10. Јохана Шпири: Хајди (одломак)
- Народна бајка: Баш- Челик (читање у наставцима)
  - Јасминка Петровић: Од читања се расте (читање у наставцима)

Драмски текстови

Душан Радовић: А зашто он вежба
Александар Поповић: Лед се топи
Јованка Јоргачевић: Никад два добра
Лаза Лазић: Суђење

Популарни и информативни текстови

Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин) , знаменита завичајна личност и др.

ДОМАЋА ЛЕКТИРА

1. Бранко Ћопић: Доживљаји Мачка Тоше
2. Избор из поезије Душана Радовића (Замислите, Да ли ми верујете, Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ёачке исповести, Здравница, Плави зец и друге песме)
3. Браћа Грим: Бајке (три бајке по избор у)
4. Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа

Књижевни појмови:

- лирска песма,
- химна,
- епска песма,
- народна бајка,
- роман,
- поређење,
- персонификација (на нивоу препознавања) ,
- опис,
- дијалог,
- приповедање,
- епски јунак,
- драмска радња

Програм наставе и учења Српског језика заснован је на исходима, односно на процесу учења и ученичким постигнућима. Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности које ученик гради, проширује и продубљује кроз све три предметне области

Наставне методе: дијалогска, монологска, писаних радова, рад на тексту, аналитичко- синтетичка метода, истраживачка метода. . .

Активности наставника: осмишљава и организује наставу (рад) , започиње и води разговор, чита, диктира, излаже градиво, слуша, демонстрира, подстиче и мотивише ученике, даје упутства за рад, посматра, прати и процењује рад ученика. . .

Активности ученика: слуша, учествује у разговору, анализира, образлаже мишљење, чита, пише, прича, рецитије, примењује научено у новим околностима, уочава појединости, разуме садржај текста који му се чита, решава задатке, прави тематски речник, сарађује, црта. . .

Корелација са другим предметима: музичка култура, физичко и здравствено васпитање, математика, свет око нас, ликовна култура, пројектна настава, грађанско васпитање

Наставна средства и помагала: уџбеници, дигитални уџбеници и садржаји, наставни листови, апликације, звучна читанка, дечја штампа, објекти непосредне околине, дидактички материјали, мултимедијалне презентације, позоришне представе, лектира, тестови, фотографије, плакати. . .

Међупредметне компетенције: комуникативна, за учење, за сарадњу, рад с подацима и информацијама, естетичка, решавање проблема, дигитална. . .

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
1.	КЊИЖЕВНОСТ	47	33	80
2.	ЈЕЗИК	18	42	60
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	5	35	40
УКУПНО		70	110	180

Наставни предмет: Српски језик**Разред: трећи**

Р. БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	КЊИЖЕВНОСТ	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка	КЊИЖЕВНОСТ ОСНОВНИ НИВО 1СЈ. 1. 5. 1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме; 1СЈ. 1. 5.	чита са разумевањем различите текстове; опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; изнесе своје мишљење о

		<p>компетенција, дигитална компетенција, решавање проблема</p>	<p>2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) ;</p> <p>1СЈ. 1. 5. 3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту; 1СЈ. 1. 5. 4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту.</p> <p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1СЈ. 2. 5. 1. разликује лирску од епске песме;</p> <p>1СЈ. 2. 5. 2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине – пословице, загонетке, брзалице) ;</p> <p>1СЈ. 2. 5. 3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми; 1СЈ. 2. 5. 4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту; 1СЈ. 2. 5. 5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) ; 1СЈ. 2. 5. 6. разликује приповедање од описивања и дијалога;</p> <p>1СЈ. 2. 5. 7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 3. 5. 1. тумачи особине, понашање и поступке</p>	<p>тексту;</p> <p>разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст;</p> <p>одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту;</p> <p>именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;</p> <p>уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима) ;</p> <p>разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност;</p> <p>разуме идеје књижевног дела;</p> <p>уочи основне одлике народне бајке;</p> <p>разликује народну од ауторске</p>
--	--	--	---	---

			<p>ликова позивајући се на текст;</p> <p>1СЈ. 3. 5. 2. уочава узрочно- последичне везе међу догађајима у тексту;</p> <p>1СЈ. 3. 5. 3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст.</p>	<p>бајке;</p> <p>представи главне особине јунака;</p> <p>уочи основне одлике народне епске песме;</p> <p>уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу;</p> <p>разликује опис од приповедања у књижевном делу;</p> <p>покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту;</p> <p>уочи хумор у књижевном делу;</p>
2.	ЈЕЗИК	<p>Комуникативна компетенција,</p> <p>компетенција за учење,</p> <p>компетенција за сарадњу,</p> <p>дигитална компетенција,</p>	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 1. 4. 1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) ; 1СЈ. 1. 4. 2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) ;</p> <p>1СЈ. 1. 4. 3. препознаје врсте реченица по</p>	<p>разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима;</p> <p>одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола;</p> <p>примењује основна правописна правила;</p>

		решавање проблема	<p>комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) .</p> <p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1СЈ. 2. 4. 1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) ;</p> <p>1СЈ. 2. 4. 2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) ;</p> <p>1СЈ. 2. 4. 3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу; 1СЈ. 2. 4. 4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго;</p> <p>1СЈ. 2. 4. 6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) ; 1СЈ. 2. 4. 7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 3. 4. 1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве;</p>	
--	--	-------------------	---	--

			<p>глаголе) ;</p> <p>ЛЕКСИКОЛОГИЈА</p> <p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 1. 4. 4. препознаје антонимију;</p> <p>1СЈ. 1. 4. 5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.) .</p> <p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1СЈ. 2. 4. 8. препознаје синонимију;</p> <p>1СЈ. 2. 4. 9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 3. 4. 4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени.</p>	
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Комуникативнаком петенција, компетенција за	<p>ГОВОРНА КУЛТУРА</p> <p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 0. 1. 1. познаје основна начела вођења разговора:</p>	<p>чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;</p>

		<p>учење, компетенцијасара дњу, естетичка компетенција, дигиталнакомпетен ција, одговоранодноспре маоколини, решавањепроблема</p>	<p>уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике;</p> <p>1СЈ. 0. 1. 2. користи форме учтивог обраћања;</p> <p>1СЈ. 0. 1. 3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења” или „скандирања”;</p> <p>1СЈ. 0. 1. 4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља; 1СЈ. 0. 1. 5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања) , добро распоређујући основну информацију и додатне информације;</p> <p>1СЈ. 0. 1. 6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање;</p> <p>1СЈ. 0. 1. 7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју;</p> <p>1СЈ. 0. 1. 8. уме да одбрани своју тврдњу или став.</p> <p>ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ</p>	<p>изражајно рецитије песму и чита прозни текст;</p> <p>изводи драмске текстове;</p> <p>јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо;</p> <p>споји више реченица у краћу и дужу целину;</p> <p>препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин;</p> <p>извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости;</p> <p>варира језички израз;</p> <p>попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;</p> <p>разликује формални од неформалног говора (</p>
--	--	---	---	--

		<p>ОСНИВНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 1. 3. 1. пише писаним словима ћирилице;</p> <p>1СЈ. 1. 3. 2. уме да се потпише; 1СЈ. 1. 3. 3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком; 1СЈ. 1. 3. 4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих) , назива школе;</p> <p>1СЈ. 1. 3. 5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре; 1СЈ. 1. 3. 6. издваја наслов, углавном се држи теме; 1СЈ. 1. 3. 7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) ;</p> <p>1СЈ. 1. 3. 8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст) ; правилно их употребљава;</p> <p>1СЈ. 1. 3. 9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) ; 1СЈ. 1. 3. 10. пише честитку (за Нову годину, рођендан) , позивницу (за рођенданску прославу, забаву) , разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије) .</p> <p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1СЈ. 2. 3. 1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) ;</p> <p>1СЈ. 2. 3. 2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника;</p>	<p>комуникације) ;</p> <p>учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.</p>
--	--	--	--

			<p>користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (- ов/- ев/- ин, - ски/- чки/- шки) ; правилно пише гласове ћ, ч, њ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању;</p> <p>1СЈ. 2. 3. 3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице. . .) ;</p> <p>1СЈ. 2. 3. 4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима;</p> <p>1СЈ. 2. 3. 5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) ; 1СЈ. 2. 3. 6. саставља кратак наративни текст;</p> <p>1СЈ. 2. 3. 7. саставља кратак дескриптивни текст; 1СЈ. 2. 3. 8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање) ; 1СЈ. 2. 3. 9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) ;</p> <p>1СЈ. 2. 3. 10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење) ;</p>	
--	--	--	---	--

			<p>1СЈ. 2. 3. 11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 3. 3. 1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене;</p> <p>1СЈ. 3. 3. 2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста) ; добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса;</p> <p>1СЈ. 3. 3. 3. прилагођава језичко- стилски израз типу текста;</p> <p>1СЈ. 3. 3. 4. саставља кратак експозиторни текст; 1СЈ. 3. 3. 5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) ; 1СЈ. 3. 3. 6. издваја пасусе.</p> <p>ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊА ПРОЧИТАНОГ</p> <p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 1. 2. 1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста; 1СЈ. 1. 2. 2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (</p>	
--	--	--	---	--

			<p>ко, шта, где, када, колико и сл.) ;</p> <p>1СЈ. 1. 2. 3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза) , садржана у тексту;</p> <p>1СЈ. 1. 2. 4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) ; 1СЈ. 1. 2. 5. одређује основну тему текста;</p> <p>1СЈ. 1. 2. 6. разуме дословно значење текста;</p> <p>18 1СЈ. 1. 2. 7. разликује књижевноуметнички од информативног текста; 1СЈ. 1. 2. 8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли мусе допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате.</p> <p>СРЕДЊИ НИВО</p> <p>1СЈ. 2. 2. 1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије;</p> <p>1СЈ. 2. 2. 2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим</p>	
--	--	--	---	--

			<p>реченицама, пасусима, пољима табеле) ; 1СЈ. 2. 2. 3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту;</p> <p>1СЈ. 2. 2. 4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детал који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) ; 1СЈ. 2. 2. 5. одређује основни смисао текста и његову намену;</p> <p>1СЈ. 2. 2. 6. препознаје фигуративно значење у тексту;</p> <p>1СЈ. 2. 2. 7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) ; 1СЈ. 2. 2. 8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/ не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова; 1СЈ. 2. 2. 9. издваја делове текста који су му нејасни; 1СЈ. 2. 2. 10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1СЈ. 3. 2. 1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих</p>	
--	--	--	---	--

			<p>делова дужег текста;</p> <p>1СЈ. 3. 2. 2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ) ;</p> <p>1СЈ. 3. 2. 3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста и мишљења учесника у догађају) ;</p> <p>1СЈ. 3. 2. 4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст;</p> <p>1СЈ. 3. 2. 5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) ;</p> <p>1СЈ. 3. 2. 6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.) ;</p> <p>1СЈ. 3. 2. 7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста) .</p>	
--	--	--	--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе енглеског језика у трећем разреду је оспособљавање ученика да на основном нивоу комуницирају на енглеском језику, у усменом и писаном облику, о темама из непосредног окружења. Учење енглеског језика подстиче свест о значају сопственог језика и културе и олакшава разумевање различитости између своје и култура народа који енглески говоре као матерњи језик. Стимулише критичко и креативно мишљење, радозналост и истраживачки дух и омогућава одговарајући лични, социјални и интелектуални развој ученика.

Програм наставе и учења за стране језике у првом циклусу основног образовања и васпитања усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз) говора и писања у програму наставе и учења посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници.

МЕТОД РАДА је комуникативни приступ који подразумева језик као средство комуникације. Наставник прилагођава свој говор узрасту и интересовањима ученика који у почетку слушају и реагују, а тек потом почињу и да говоре. Инсистира се на значењу језичке поруке, никако на граматичкој прецизности исказа.

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА :

Активности ученика су следеће: слушање, понављање, разумевање снимљеног материјала, сценски приказ дијалога, читање текста, допуњавање реченица, повезивање текста са цртежом, писање реченица, разумевање постављеног питања и давање одговора, усмено и писмено, попуњавање празнина у тексту, интервјуисање другова, писање кратких порука, писама и разгледница, израда речника, цртање сатова, попуњавање распореда часова, решавање укрштених речи, израда панона.

АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА:

Испитује дечја предзнања, упознаје интелектуалне могућности ученика, планира, информише, организује, храбри и подржава, подстиче, прати рад, бележи, исправља, даје упутства, даје повратну информацију, негује позитивну климу у одељењу, преноси теоријска и практична знања, самовреднује, вреднује, осмишљава и организује наставу (рад), започиње и води разговор, чита, диктира, излаже градиво, слуша, демонстрира, подстиче и мотивише ученике, даје упутства за рад, посматра, прати и процењује рад ученика.

КОРЕЛАЦИЈА

Грађанско васпитање, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, српски језик, математика, веронаука, физичко и здравствено васпитање

НАСТАВНА СРЕДСТВА:

уџбеници, дигитални уџбеници и садржаји, радна свеска, наставни листови, апликације, објекти непосредне околине, дидактички материјали, мултимедијалне презентације и снимци, ЦД, интерактивни ЦД, тестови, фотографије, плакати, флеш- картице. . .

ДОПУНСКА И ДОДАТНА НАСТАВА:

За ученике који у редовној настави теже савладавају делове програма, организује се допунска настава, поготову у светлу чињенице да се од трећег разреда ученици оспособљавају за читање и писање. Наставник треба благовремено да уочи све недостатке у знању ученика и предузме мере допунског објашњавања, кориговања грешака и увежбавања како би сви ученици постигли задовољавајући успех.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Садржаји програма су подељени на наставне теме:

1. NEW ФРИЕНДС - Лични идентитет / Школа и школски живот
2. ПЕОПЛЕ - Живи свет / Уже друштвено окружење
3. ХАППУ ДАУС - Млади - живот деце и омладине / Празници
4. АТ ХОМЕ - Породица/Становање
5. АРОУНД ТОВН - У граду/Исхрана
6. ГООД ТИМЕС - Мода и облачење/Временске прилике

**Наставни предмет: Енглески језик
трећи**

Разред:

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ИСХОДИ	Бр. часова по теми	Бр. часова за		Компетенције и стандарди у образовању		
				обраду	остале типове часова	Основни ниво	Средњи ниво	Опште међупредметне компетенције
1.	NEW ФРИЕНДС (Хелло/Ат сцхоол) Лични идентитет б) Школа и школски живот	<p>– поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства;</p> <p>– представи себе и другог користећи адекватна језичка средства;</p> <p>– разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих кроз интервју;</p> <p>– искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;</p> <p>– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења користећи лексику и</p>	12	4	8	<p>ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА</p> <p>Основни ниво:</p> <p>ПСТ. 1. 1. 1.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 2.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 3.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 4.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 5.</p> <p>РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ</p>	<p>ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ПСТ. 2. 1. 3</p> <p>ПСТ. 2. 1. 2.</p> <p>ПСТ. 2. 1. 1</p> <p>УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ПСТ. 2. 1. 16.</p>	<p>- Компетенција за учење</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>- Естетичка компетенција</p> <p>- Сарадња</p> <p>- Дигитална компетенција</p> <p>- Критичко размишљање</p> <p>- Предузимљивост</p>

		<p>изразе који се односе на упознавање, представљање и поздрављање; породицу, школу, школски прибор и учионицу; називе боја.</p> <p>– разуме једноставне описе бића, предмета и места користећи лексику и изразе који се односе на упознавање, представљање и поздрављање; породицу; школу, школски прибор и учионицу; називе боја; показне заменичке облике у једнини; именице у једнини и множини.</p> <p>– опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства која се односе на упознавање, представљање и поздрављање; породицу школу, школски прибор и учионицу; називе боја; показне заменичке облике у једнини; именица у једнини и множини;</p> <p>– разуме и саопшти</p>				<p>ТЕКСТА</p> <p>Основни ниво:</p> <p>ПСТ. 1. 1. 7</p> <p>ПСТ. 1. 1. 8.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 9</p> <p>УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ</p> <p>Основни ниво:</p> <p>ПСТ. 1. 1. 10.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 11.</p> <p>ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ</p> <p>Основни ниво:</p> <p>ПСТ. 1. 1. 16.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 17.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 20.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 19.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 18.</p> <p>МЕДИЈАЦИЈА</p> <p>Основни ниво:</p> <p>ПСТ. 1. 1. 21</p> <p>ПСТ. 1. 1. 22.</p> <p>ПСТ. 1. 1. 23.</p>	<p>ПСТ. 2. 1. 13.</p> <p>ПСТ. 2. 1. 14.</p> <p>ПСТ. 2. 1. 15.</p> <p>ПСТ. 2. 1. 12.</p> <p>МЕДИЈАЦИЈА</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ПСТ. 2. 1. 24.</p> <p>ПСТ. 2. 1. 25.</p> <p>ПСТ. 2. 1. 26.</p> <p>ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ПСТ. 2. 2. 3.</p> <p>ПСТ. 2. 2. 1.</p> <p>ПСТ. 2. 2. 2.</p> <p>ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ПСТ. 2. 3. 1.</p> <p>ПСТ. 2. 3. 2.</p>	<p>– Предузетништво</p> <p>Интеркултуралност</p> <p>- Креативност</p> <p>- Решавање проблема</p>
--	--	--	--	--	--	---	---	--

		<p>једноставне исказе користећи бројеве од 1 до 20; сабира и одузима до 20 на енглеском језику;</p> <p>– разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих;</p> <p>– саопшти једноставна упутства и налоге;</p> <p>– размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</p> <p>- препозна културолошка обележја земаља енглеског говорног подручја (енглески алфавет) ;</p> <p>поштује правила учтиве комуникације.</p>				<p>ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>Основни ниво:</p> <p>ПСТ. 1. 2. 1.</p> <p>ПСТ. 1. 2. 2.</p> <p>ПСТ. 1. 2. 3.</p> <p>ПСТ. 1. 2. 4.</p> <p>ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>Основни ниво:</p> <p>ПСТ. 1. 3. 1.</p> <p>ПСТ. 1. 3. 2.</p>	<p>ПСТ. 2. 3. 3.</p> <p>ПСТ. 2. 3. 5.</p>	
2.	<p>ПЕОПЛЕ (Лет’с плау/И’м а ман) Живи свет б) Уже друштвено окружење</p>	<p>– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења користећи лексику која се односи на људе и професије;</p> <p>морске животиње и животиње које живе у џунглии мочвари;</p> <p>– разуме једноставне</p>	12	4	8			

		<p>описе бића, предмета и места;</p> <p>– опише бића, предмете и места користећи лексику која се односи на људе и професије; морске животиње и животиње које живе у џунглии мочвари; и једноставна језичка средства која се односе на показне заменице и потврдни облик глагола тобе;</p> <p>– разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега користећи облике императива;</p> <p>– упути позив на заједничку активност користећи облике императива;</p> <p>– разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих;</p> <p>– саопшти једноставна упутства и налоге;</p> <p>– размени информације које се односе на дату</p>						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

		<p>комуникативну ситуацију;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна културолошка обележја земаља енглеског говорног подручја и разликује основне видове транспорта у Великој Британији; - поштује правила учтиве комуникације. 						
3.	<p>ХАППУ ДАУС (Тхат’с ме/И цан плау теннис) Млади - живот деце и омладине б) Празници</p>	<p>препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења користећи лексику која се односи на морске животиње и школске предмете;</p> <ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи лексику која се односи на морске животиње, школске предмете и потврдни, упитни и одрични облик глагола то бе; описује 	12	4	8			

		<p>осећања и физички изглед користећи најфреквентније придеве;</p> <p>– разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</p> <p>– изрази основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима;</p> <p>– разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости користећи потврдни, упитни и одрични облик модалног глагола <i>цан</i>;</p> <p>– опише радње и способности користећи једноставна језичка средства (модални глагол <i>цан</i>) ;</p> <p>– разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих;</p> <p>– упути једноставне честитке, односно да</p>						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

		<p>честита Нову годину и Божић;</p> <ul style="list-style-type: none"> – размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - препозна културолошка обележја земаља енглеског говорног подручја као што су празници Божић и Нова година и знаменитости светских градова; - поштује правила учтиве комуникације. 						
4.	<p>AT HOME (You’ve got bags/Where’s That?) Породица Становање</p>	<p>препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења користећи лексику која се односи на делове тела и породичне односе; просторије у кући, намештај и играчке;</p> <ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи лексику која се односи на делове тела и породичне односе; 	12	4	8			

		<p>просторије у кући, намештај и играчке;</p> <p>– разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих користећи потврдни, упитни и одрични облик изразахаветот;</p> <p>– тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање користећи потврдни, упитни и одрични облик изразахаветот;</p> <p>– опише шта личност поседује или не поседује;</p> <p>– разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих;</p> <p>– тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору; изрази локацију користећи предлоге за место;</p> <p>– размени информације које се односе на дату</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>комуникативну ситуацију;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна културолошка обележја земаља енглеског говорног подручја; разликује знаменитости Лондона; - поштује правила учтиве комуникације. 						
5.	<p>АРОУНД TOWN (И лике бананас /Тхере’с а зоо) У граду б) Исхрана</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих користећи потврдни, упитни и одрични облик глаголалике (пресент симпле тенсе) ; – тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима користећи потврдни, упитни и одрични облик глаголалике (пресент симпле тенсе) ; – препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења користећи лексику која се односи на воће, поврће, 	12	4	8			

		<p>храну и пиће; град, институције у граду, музеј, музичке инструменте и превозна средства;</p> <p>– разуме једноставне описе бића, предмета и места;</p> <p>– опише бића, предмете и места користећи користећи лексику која се односи на воће, поврће, храну и пиће; град, институције у граду, музеј, музичке инструменте и превозна средства и користећи егзистенцијални израз тхере ис/тхере аре у потврдним, упитним и иодричним реченицама;</p> <p>– разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко време користећи конструкције да изрази колико је сати;</p> <p>- разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и</p>						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

		<p>количине користећи бројеве до 100 и изразе Хов ману/Хов муцх;</p> <p>– разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих;</p> <p>– упути једноставне честитке, односно честита Ускрс;</p> <p>– размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</p> <p>- препозна културолошка обележја земаља енглеског говорног подручја, празник Ускрс и новчане валуте у Великој Британији и Сједињеним Америчким Државама;</p> <p>- поштује правила учтиве комуникације.</p>						
6.	<p>ГООД ТИМЕС (А талл хат/ Гоодбуе) Мода и облачење б) Временске</p>	<p>препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења користећи лексику која се односи на одећу, прослављање рођендана, забаву;</p>	12	4	8			

	прилике	<p>– разуме једноставне описе бића, предмета и места;</p> <p>– опише бића, предмете и места користећи лексику која се односи на одећу, прослављање рођендана, забаву и користећи потврдни, упитни и одрични облик трајног презента (презент прогрессиве) ;</p> <p>- разуме једноставне текстове у којима се описују радње у садашњости;</p> <p>– разуме и наведе уобичајене активности које се односе на прославе рођендана;</p> <p>– разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих;</p> <p>– упуту кратке и једноставне молбе;</p> <p>– искаже и прихвати извињење на једноставан начин;</p> <p>– разуме једноставне</p>						
--	---------	---	--	--	--	--	--	--

		<p>исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих користећи облике саксонског генитива;</p> <p>– тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање користећи облике саксонског генитива;</p> <p>– разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време;</p> <p>– размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</p> <p>- препозна културолошка обележја земаља енглеског говорног подручја, односно традиционалне костиме из различитих земаља;</p> <p>- поштује правила учтиве комуникације.</p>							
			72	24	48				

Укупно							
--------	--	--	--	--	--	--	--

МАТЕМАТИКА

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред Трећи

Годишњи фонд часова **180**

Кључни појмови садржаја: бројеви прве хиљаде, разломак, децимални запис броја, круг, троугао, правоугаоник, квадрат, угао, паралелне праве, нормалне праве, појам површине, једначине и неједначине, мерење дужине, масе, времена и запремине течности.

Наставне методе: дијалогска, монолошка, писаних радова, аналитичко синтетичка метода; истраживачка метода, демонстративна, илустративна, развојна метода, откривајућа (проналазачка) метода, проблемска (стваралачка) метода

Активности наставника: организатор наставног процеса, подстиче и усмерава активност ученика, мотивише ученике, оспособљава ученике да рукују лењиром, даје смернице за нова знања, припрема материјал за рад, проверава, објашњава, пружа помоћ ученицима. . .

Активности ученика: самостално открива математичке правилности, анализира и изводи закључке, образлаже мишљење, препознаје научене геометријске садржаје, именује геометријска тела, служи це прибором за геометрију, црта научене геометријске садржаје, уочава разлике, сабира, одузима, множи и дели, решава текстуалне задатке и једначине, сарађује, примењује научено у новим околностима, слуша, учествује у разговору. . .

Корелација са другим предметима: српски језик, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, природа и друштво, ликовна култура, пројектна настава, грађанско васпитање

Наставна средства и помагала: запис на табли, уџбеници, рачунар, дигитални уџбеници и садржаји, пројектор, наставни листови, апликације, модели геометријских тела, модели мерних јединица, прибор за цртање и конструкцију, прибор за мерење. дечја штампа, објекти непосредне околине, дидактички материјали, мултимедијалне презентације, фотографије, слике, цртежи, плакати, апликације . . .

Међупредметне компетенције: комуникативна, за сарадњу, рад с подацима и информацијама, естетска, решавање проблема, дигитална компетенција, компетенција за учење, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини. . .

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Бр. часова по теми	Бр. часова за	
				обраду	остале типове часова

1.	БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1000) ; 	145	55	90
2.	ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> – изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1000) ; – подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; 	22	8	14
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – одреди десетице и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз или 	13	5	8

		<p>једначину;</p> <ul style="list-style-type: none"> – уочи делове целине и запише разломке облика m/n ($m \leq n \leq 10$); – упореди разломке облика m/n са једнаким именицима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм) ; – црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом 			
--	--	--	--	--	--

		<p>обрасца;</p> <ul style="list-style-type: none"> – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; – чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време) ; – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом) ; – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама. 			
	Укупно		180	68	112

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Циљ наставе и учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Наставне методе

Најефикасније методе у настави предмета Природа и друштво су оне које ученика стављају у адекватну активну позицију у процесу стицања знања. Потребно је стварање ситуације учења у којима ће доћи до изражаја различите активности ученика које омогућавају различите начине учења. Погодне су различите методе решавања проблем ситуација, кооперативне методе, интерактивне, амбијентално учење, игра као ненаметљива форма учења, метода практичних радова, демонстративна метода, метода илустративних радова.

Активности наставника:

- прати, посматра ученике,
- организује наставу,
- мотивише ученике,
- посматра, процењује ученичка достигнућа,
- подстиче групну и међугрупну сарадњу и комуникацију,
- демонстрира, објашњава,
- врши проверу и даје смернице за даљи рад, ,
- пружа помоћ, подршку, даје савете. . .

Активности ученика: При остваривању циљева и задатака треба имати у виду да су садржаји и активности неодвојиви у наставном процесу. Важно је одабрати активности које ангажују и појединачна чула, али и више чула истовремено. Значајне активности су:

- посматрање, описивање, процењивање,
- груписање- уочавање сличности и разлика,
- праћење,
- бележење,
- практиковање,
- експериментисање, истраживање,
- сакупљање, стварање, играње. . .

Корелација са другим предметима: Велики број наставних јединица овог предмета могуће је ставити у корелацију са садржајима других предмета: *српски језик*, *математика*, *музичка култура*, *ликовна култура*, *грађанско васпитање*, *физичко и здравствено васпитање*.

Наставна средства: постери, слике, апликације, прибор за цртање и писање, пластелин, фотографије, предмети непосредне околине, занимљиви текстови, предмети различитих облика и материјала из непосредне околине. . .

Праћење и вредновање (оцењивање) : треба обављати континуирано, увежбавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. Обавеза учитеља је да посматрањем (пригодно, систематско, опште,

усмерено) ; вођењем белешки уз унапред припремљене инструменте; тестирањем, анализом ученичких радова и продуката ученичких активности и кроз разговор са ученицима прати њихова напредовања и вреднује их, али и утиче мотивационо и подстицајно на развој способности ученика. Што мање користити класичке писмене провере знања- контролне и писмене вежбе. Оцена би требало да има и мотивациони значај и да представља одраз квалитета испуњености постављених стандарда- знања, умења, ставова и вредности у оквиру предмета.

Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма:

Постављени циљеви реализују се пре свега кроз наставни процес у школи, обogaђен осталим облицима активностима у оквиру школског програма. За потребе овог наставног предмета посебно су погодни: организоване посете, шетње, излети, настава у природи, осмишљене екскурзије, зимовања и летовања ученика.

Наставни предмет: Природа и друштво

Разред: трећи

Ред. бр. наставне теме	ОБЛАСТ/НАСТАВНЕ ТЕМЕ МОЈ КРАЈ/	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Бр. часова по теми	Бр. часова за	
					обраду	остале типове часова
1.	Природа, човек, друштво	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају - одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; 	Српски језик Математика Музичка култура Ликовна култура	28	15	13

		<ul style="list-style-type: none"> - илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; - примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; - повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи; - повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; 	Физичко и здравствено васпитање Грађанско васпитање			
2.	Оријентација у простору и времену	<ul style="list-style-type: none"> - примени правила безбедног понашања у саобраћају; - разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; - повеже температурне промене са роменама запремине и кретања ваздуха; 		8	5	3
3.	Прошлост			11	6	5

4 4.	Кретање 5. Материјали	<ul style="list-style-type: none"> - очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; - прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; - илуструје примерима одговоран инеодговоран однос човека према животној средини; - примени поступке (мере) заштите од заразних болести; - се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; - опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; - идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; - користи временске одреднице година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; - прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; - повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; - доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; - разликује природне и вештачке изворе светлости; - повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; 	7	4	3
			17	11	6

		<ul style="list-style-type: none"> - повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; - разликује повратне и неповратне промене материјала; - уочи сличности и разлике међу течностима - тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; - одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; - објасни како рециклажа помаже очувању природе; - изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - представи резултате истраживања писано, усмено, помоћу ленте времена, Повер Поинт презентацијом и/или цртежом и др) ; - повеже резултате рада са уложеним трудом. 				
	Укупно			72	41	31

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

Циљ наставе ликовне културе је да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским

опредељењем друштва и карактером овог предмета.

Задаци наставе ликовне културе:

- има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава
- развија способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности
- развијати сензибилитет за лепо писање
- развијати моторичке способности ученика.

Задаци наставе ликовне културе за трећи разред су:

- ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног естетског сензибилитета за медијуме, уз коришћење разних материјала за компоновање, покрет у композицији, орнаментику, простор, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору, плакат и ликовне поруке као могућност споразумевања;
- увођење ученика у различите могућности комуникације;
- стварање услова за развијање свести о потреби чувања човекоприродне и културне околине, те активног учествовања у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.

ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ

Садржаји су подељени на наставне теме:

КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ

Дорада и преобликовање запошених облика. Појмови: медијуми- проширени медијуми.

КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ

Композиција линија, боја, облика, светлина и сенки, разних материјала у складу са проширеним медијумима. Појмови: композиција.

ОРНАМЕНТИКА

Линеарна орнаментика, површинска орнаментика, тродимензионална орнаментика. Појмови: орнамент.

ПРОСТОР (ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ)

Аутоматски начин цртања, субјективно осећање простора, илузија простора, линије, површине, облици и боје у простору, шаливи простор. . .

Појмови: простор, илузија простора. . .

ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА

Слика случај. Појмови: машта

ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА

Визуелне информације, поруке, препоруке. . . Појмови: визуелна порука.

ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА

Препознавање карактеристика инсеката, животиња, професија код људи. . . Појмови: визуелно споразумевање

ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ; ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА

Избор дела и споменика културе у складу са захтевима целина програма и узрасним могућностима ученика.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ТЕМА

КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ- усмеравање ученика ка креативној доради и преобликовању постојећих облика

- развијање маште и индивидуалног ликовног израза
- развијати моторичке способности

КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ- развијање способности за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја у

природи

- развијање смисла за компоновање

ОРНАМЕНТИКА- развијање мишљења и визуелног ликовног сензибилитета

- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности

ПРОСТОР - развијање способности за опажање положаја облика у простору

- развијање самосталног изражавања коришћењем различитих техника и средстава

- развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности

ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА- развој маште у случајно насталим ликовним вредностима

ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА- увођење ученика у различите могућности комуникација

- стварање услова за разумевање друштвених појава

ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА- увођење ученика у различите могућности комуницирања

- стварање услова у развијање свести о потреби чувања природне и културне околине

ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ КАО И ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА-

- увести ученике у начине повезивања искустава, са циљем да се гради искуство на искуство.

НАСТАВНЕ МЕТОДЕ: метода разговора, метода демонстрације, илустративна метода, метода посматрања, метода практичних радова. : подстицај на активност, на разговор, показивање, тражење карактеристика, објашњавања, помоћ при индивидуалном коришћењу средстава и материјала, објашњавање ради упоређивања, посматрање уз демонстрацију, разговор при индивидуалном решавању проблема, посматрање и уочавање, експеримент, текст.

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА: ликовно изражавање доживљаја и осећања; исказивање утисака о сопственом и туђем раду; правилно коришћење различитих ликовних и неликовних материјала у стваралачком раду; моделовање; опажање и препознавање разлика између природних и ствараних творевина у окружењу; давање и прихватање иницијативе и креативних решења у заједничким

стваралачким активностима.

АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА: организује и води наставни процес; бира наставне теме за рад; препознаје индивидуалне способности ученика и у складу са њима бира облике наставног рад прилагођен сваком ученику; подстиче и мотивише стваралачку креативност ученика; пружа помоћ у раду; демонстрира активности; процењује и вреднује рад ученика.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: са свим наставним предметима кроз илустровање и ликовно оживљавање наставних садржаја у циљу бољег савладавања теоретских знања.

НАСТАВНА СРЕДСТВА: блокови за цртање – различитих величина, графитне оловке, дрвене бојице, фломастери, водене бојице, темпере, воштане бојице, колаж, глина и пластелин, штампа, текстил. . . - разноврсна према потреби и у служби наставних јединица.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Праћење и вредновање се обавља континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. У процесу праћења остваривања постављених циљева и задатака, као и постизању постављених стандарда посматра се ангажованост, активност, креативности и кооперативност ученика при изналажењу решења за дате ликовне ситуације, коришћење ликовних и неликовних техника за изражавање доживљаја дате теме, као и разговор, прикупљање дечијих радова, белешке о напредовању ученика.

Наставни предмет: Ликовна култура

Разред: трећи

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Бр. часова по теми	Бр. часова за		Стандарди у образовању		
			обраду	остале типове часова	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1.	Коришћење разних материјала за компоновање	8	6	2			
2.	Композиција и покрет у композицији	24	17	7			
3.	Орнаментика	8	6	2			
4.	Простор (повезивање разних облика	16	12	4			

	у целину)						
5.	Одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика	4	4	/			
6.	Плакат, билборд, реклама	4	4	/			
7.	Ликовне поруке као могућност споразумевања	8	6	2			
	Укупно	72	55	17			

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставе

нучења музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство који м се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Методе рада:

- слушање;
- певање по слуху;
- дидактичке игре.

Активности наставника:

- припрема- распевава одељења,
- проверава гласовне могућности,
- припрема илустративне текстове у циљу постављања музичке писмености,
- мотивисање ученика,

- припрема за слушање музике,
- праћење напретка ученика,

Активности ученика:

- певање,
- стварање звука,
- тактирање,
- опонашање и разликовање звукова из окружења,
- опажање и репродуковање различитих тонова,
- илустровање слушане музике
- основно читање нота

Корелација са другим предметима: *физичко васпитање, српски језик, природа и друштво, ликовна култура, математика.*

Наставна средства: ЦД - музичка збирка за трећи разред основне школе, касете, штапићи, бубањ, триангл, синтисајзер, илустрације.

Начин праћења и вредновања (оцењивање) :

Оцењивање је саставни део процеса учења и наставе , а треба да подржи учење и допринесе његовој успешности. Оно захтева максимално реалне и објективне критеријуме у оцењивању сваког ученика појединачно. Процене о томе колико је који ученик лепо и музикално интерпретирао песму више су у домену естетског процењивања Наставник разредне наставе треба да сагледа опште ангажовање и рад ученика и према томе да донесе адекватну и реалну оцену.

Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма:

Наставни планови су разрађени на оперативне планове и конкретизоване захтеве које наставник и ученици треба да испуне кроз наставу музичке културе у другом разреду и остале облике активности у оквиру школског програма. Препоручују се посете разним манифестацијама где ученици директно слушају музичко стварање, посета природи где слушају и анализирају природне звуке истражују своје непосредно окружење уочавајући какве све звукове могу открити и створити.

Наставни предмет: Музичка култура**Разред: трећи**

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Бр. часова по теми	Бр. часова за	
					обраду	остале типове часова
1.	Слушање музике	<ul style="list-style-type: none"> – опише своја осећања у вези са слушањем музике; – примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху и са нотног текста песме различитог 	Српски језик Математика Природа и друштво Ликовна	4	3	1

2.	Извођење музике	<p>садржаја и расположења;</p> <ul style="list-style-type: none"> – наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; 	култура Физичко и здравствено васпитање	30	20	10
3.	Музичко стваралаштво	<ul style="list-style-type: none"> – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином; – комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; – свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама. 		2	1	1
	Укупно			36	24	12

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Методе рада.

- демонстративна;
- метода разговора;
- метода практичног рада.

Активности наставника:

- организује наставу,
- демонстрира,
- даје инструкције,
- упућује ученике,
- прати рад и напредовање ученика,
- оцењује активности ученика,
- подстиче ученике,
- уклања грешке.

Активности ученика:

- прати рад наставника,
- поштује договорене процедуре око уласка и боравка у сали за физичко,
- демонстрира,
- изводи покрете по инструкцији,
- бира игре (у договору са наставником и вршњацима) ,
- уочава грешке при извођењу и коригује их.

Корелација са другим предметима: *ликовна култура , музичка култура , српски језик, природа и друштво.*

Наставна средства: опрема за физичко васпитање, разни раквизити (лопте, вијаче, козлић, струњаче, шведска клупа, чуљеви, греда, мердевине. . .) , цд са музиком- народна кола.

Начин праћења и вредновања (оцењивање) :

Вредновање и оцењивање постигнутих резултата и достигнућа ученика врши се током целе године, у току и након савладавања планираног програмског садржаја по следећим тематским целинама: 1. стање моторичких способности, 2. стање здравља и хигијенских навика, 3. достигнути ниво савладаности моторних знања, умења и навика, 4. однос према раду. Наставник пажљиво прати ученика и оцењује тако да се добије потпуна слика о психофизичком статусу сваког ученика. Потребан је педагошки приступ вредновању достигнућа ученика, како би оцена, која је описна, деловала стимулативно и указивала на напредак ученика.

Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма:

Програмска концепција физичког васпитања заснива се на јединству наставних, ванчасовних и ваншколских облика рада. У програму су прецизирани оперативни задаци који се сем на редовним часовима остварују и на излетима, кросу, логоровању, зимовању,

летовању, курсевима, слободним активностима, такмичењима, спостским данима, приредбама и др. облике активности.

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање**Разред: трећи**

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ		ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Међупредметне компетенције	Бр. часова по теми	Бр. часова за	
						обраду	остале типове часова
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		<ul style="list-style-type: none"> – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања) ; – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; – правилно држи тело; – правилно подиже, носи и спушта терет; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима; 	Српски језик Природа и друштво Музичка култура Ликовна култура			
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	АТЛЕТИКА			35	15	20
		СПОРТСКА ГИМНАСТИКА			20	12	8
		ОСНОВЕ ТИМСКИХ, СПОРТСКИХ И ЕЛЕМЕНТАРНИХ ИГАРА			22	10	12
		ПЛЕС И РИТМИКА			13	6	7
		ПЛИВАЊЕ			/	/	/
		ПОЛИГОН			9	4	5

3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	КУЛТУРА ВЕЖБАЊА И ИГРАЊА	<ul style="list-style-type: none"> – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; – правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; – прати промене у тежини и висини код себе и других; – препозна здравствено стање када не треба да вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – користи здраве намирнице у исхрани; – повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању. 		5	/	5
		ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			4	2	2
	Укупно				108	49	59

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Разред: ТРЕЋИ

Недељни фонд часова: 1

Годишњи фонд часова: 36

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		ИХ	Х	ХИ	ХИИ	И	ИИ	ИИИ	ИВ	В	ВИ			
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	4	4	5	4	1	2	-	-	-	-	9	11	20
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	-	-	-	-	-	1	4	-	-	-	3	2	5
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	-	-	-	-	-	-	1	3	4	3	4	7	11
УКУПНО		4	4	5	4	1	3	5	3	4	3	16	20	36

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<ul style="list-style-type: none"> – унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста; – селекује и измени (обрише, дода) текст; – именује, сачува и поново отворитекстуалну датотеку; – допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике; – именује, сачува и поново отвори графичку 	ДИГИТАЛНО	<p>Унос краћег текста помоћу физичке и виртуелне тастатуре (функције Схифт, Ентер, Спаце бар, Цапс Лоцк, Делете, Бацкспаце тастера) .</p> <p>Селектовање иосновно едитовање текста (брисање, додавање) .</p> <p>Чување текстуалног документа, именовање и поновно отварање.</p> <p>Додавање текстуалног објашњења на слику, чување, именовање и</p>	<p>Компетенција за учење,</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p>	<p>Наставник:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упућује ученике како да покрену одабрани програм за унос и обраду текста, - показује ученицима простор (виртуелни лист папира) у оквиру којег ће се приказати слова и знакови откуцани помоћу физичке или виртуелне тастатуре. - уводи нове појмове курсор, велико слово (Схифт + слово) , размак између речи (Спаце бар) , сва слова велика (Цапс Лоцк) , прелази у нови ред (Ентер) .

<p>датотеку;</p> <p>– објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже;</p> <p>– осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје;</p> <p>– објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета;</p> <p>– објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету;</p> <p>– објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин;</p> <p>– наведе примере дигитализације у</p>	<p>ДРУШТВО</p>	<p>поновно отварање.</p> <p>Претраживање интернета (прегледачи, претраживачи, кључне речи, информисаност о томе како сурезултати претраге одабрани и рангирани; критички однос према резултатима претраге)</p> <p>·</p> <p>Етичко коришћење туђих дигиталних материјала.</p> <p>Коришћење технологије ван школе- примери дигитализације у свакодневном животу.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - указује на могућности измене текста. - показује основно едитовање текста (брисање (Делете, Бацкспаце) и додавање знакова) , селектовање текста и његово брисање. - скреће пажњу на могућност провере исправности унетог текста и демонстрирати начин коришћења опције за проверу правописа. - демонстрира поступак именовања и чувања текстуалне датотеке - поступак отварања претходно сачуване датотеке, у којој ће ученици наставити да уносе и едитују текст. - показује унос текста на слику/ уз слику. - упознаје ученике са примерима као што је
---	----------------	---	--	---

<p>свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно;</p> <p>– објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује;</p> <p>– одабира дигиталне садржаје на основу ПЕГИ ознаке у складу са својим узрастом;</p> <p>– препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин;</p> <p>– направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника;</p> <p>– означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;</p> <p>– решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском</p>		<p>Дигитални углед.</p> <p>Усклађеност</p>		<p>дигитални маркетинг</p> <p>- упућује на претраживање на интернету и указује на предности и мане садржаја са интернета.</p>
--	--	--	--	---

<p>језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус) ;</p> <p>– утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање;</p> <p>– уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање;</p> <p>– решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање;</p> <p>– наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно) ;</p> <p>– наведе аритметичке операторе (+, - , * и /) и у конкретном примеру</p>		<p>дигиталних садржаја са узрастом корисника.</p> <p>Дигитално насиље.</p> <p>Примерена комуникација у дигиталном окружењу.</p> <p>Израда личног плана коришћења</p>	<p>Компетенција за учење,</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Рад с подацима и информацијама</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p>	<p>Наставник упознаје ученике са термином дигитални углед.</p> <p>- Открива да се дигитални углед гради на основу: садржаја наших порука (нпр. у Вајбер групи) и начина на који су написане, на основу фотографија и видео- записа које делимо, онога што „лајкујемо”, видео- игрица које играмо, група у које смо укључени, веб- сајтова које посећујемо итд.</p> <p>Дељењем информација на интернету,</p>
---	--	--	--	--

<p>предвиди резултат њиховог извршавања;</p> <p>– примени блокове оператора поређења прикреирању програма у визуелном програмском језику, који садрже гранање;</p> <p>– објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.</p>	<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p>	<p>Осмишљавање алгоритама са гранањем који води</p>	<p>Компетенција за учење, Дигитална компетенција Естетичка компетенција Рад с подацима и информацијама Сарадња Комуникација</p>	<p>остављамо дигиталне трагове који се тешко могу обрисати и који се могу употребити у негативне сврхе.</p> <p>- скреће пажњу ученицима на добре и лоше игрице, анализирајући игрице које играју.</p> <p>- Указије на ознаку ПЕГИ и њено значење, упућује на ПЕГИ 3 игрице, за све узрасте.</p> <p>- Ученици гледају филм: Лепо понашање на интернету, активно анализирају поступке ликова у филму.</p> <p>- Наставнику познаје ученике са облицима дигиталног насиља (када неко намерно шаље ружне, претеће и узнемирујуће поруке, објављује нетачне информације о другима, срамоти друге у групи, исмева, „искључује” некога из групе или га игнорише, „блокира”, негативно коментарише (нпр. туђе</p>
--	---	---	---	--

		<p>до решења једноставног проблема.</p> <p>Оператори поређења и аритметички оператори.</p> <p>Креирање рачунарског програма</p>		<p>фотографијеи сл.</p> <p>- посебну пажњу посвећује времену током кога ученици користе дигиталне уређаје (истраживања показују да деца овог узраста проводе превише времена уз њих) .</p> <p>-</p> <p>Наставник представља примерен алгоритам/програм који садржи понављање (нпр. маца мења боју, исцртава се испрекидана линија. . .</p> <p>- уводи појам гранања и понављања у програмима</p> <p>- ученици решавају једноставне проблеме чије</p>
--	--	---	--	--

	<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</p>			<p>решавање захтева понављање (програмске циклусе) .</p>
--	--	--	--	---

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ

Циљ наставног програма православног катихизиса јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност цркве) и будући живот (димензију идеалног) што значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији.

Задаци наставе православног катихизиса су да код ученика:

- Развију отвореност и однос према Богу као другој и другачијој личности у односу на нас, као и отвореност и однос према другом човеку као икони Божијој, личности, такође, другачијој у односу на нас, те да це између ове две релације оствари узајамно зависна веза
- Развију способност за постављање питања о целини и најдубљем смислу постојања човека и света, људској слободи и животу у заједници уопште, феномену смрти, односу са природом која нас окружује и друго
- Изграде способност дубљег разумевања и вредновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човечанства, као и достигнућа у разним областима стваралаштва
- Помогну у одговорном обликовању заједничког живота са другима, у изналажењу равнотеже између властите личности и заједнице, у остварењу сусрета са светом и са Богом
- Изграде уверење да су свет и све у њему створени за вечност

Оперативни задаци наставе православног катихизиса у трећем разреду јесу да ученици:

- уоче да конкретни људи као и личности нису постојали пре него што су це родили;
- спознају да је Бог из љубави створио свет за вечност;
- уоче да је Бог створио свет као скуп конкретних врста;
- запазе да је Бог на крају свега створио човека као личност;
- уоче разлику између природе и личности код човека;
- уоче да це структура створеног света огледа у Литургији.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ТЕМА

БОГ ЈЕ СТВОРИО ЈЕДИНСТВЕНИ СВЕТ НИ ИЗ ЧЕГА- спознају да је Бог из љубави створио свет за вечност

- и да постојање света зависи од Божије воље

ПОСЛЕДИЦЕ СТВОРЕНОСТИ ПО ПРИРОДУ И ЊЕНО ПОСТОЈАЊЕ- уоче да је Бог створио свет као скуп конкретних врста
- уоче да су бића створена ни из чега и да су зато смртна по природи

СТВАРАЊЕ ЧОВЕКА НА КРАЈУ КАО КРУНЕ СТВАРАЊА- уоче да конкретни људи као личности нису постојали пре него што су се родили

- запазе да је Бог на крају света створио човека као личност
- уоче разлику између природе и личности код човека
- изгради свест о бићу као заједници личности, односно о личности као заједници слободе са другом личношћу

ЕВХАРИСТИЈА СВЕТА У МАЛОМ- уоче да се структура створеног света огледа у литургији
- увођење у Литургију као личну заједницу Бога и човека у Христу кроз крштење

СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА НА ИКОНАМА- уоче да се природа доводи у везу са човеком и да зависи од човека

НАСТАВНЕ МЕТОДЕ: монолошка метода, демонстративна метода, рад на тексту, метода графичких радова.

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА: праћење наставног процеса; активно учествовање у наставном процесу; давање и прихватање иницијативе за колективне активности; формирање навика; развијање одговорног односа; логичко закључивање, учествовање на општинском и градском такмичењу, укључивање у прославу Светог Саве.

АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА: организује наставу; усмерава ученике; прати напредак и рад ученика; мотивише и подстиче ученике; даје и прихвата иницијативу за колективне активности.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: са српским језиком кроз текстове православне садржине (о Светом Сави, православним празницима. . .) , слична корелација це остварује и са природом и друштвом, ликовном и музичком културом и народном традицијом.

НАСТАВНА СРЕДСТВА: уџбеник, дидактички материјал, вхс касете православног садржаја.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Праћење, вредновање – оцењивање обављаће се континуирано уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. У процесу праћења остваривања постављених циљева и задатака користиће се у мањој мери класичне писане провере знања, а највише ће се примењивати основни циљ катихизица а то је да ученици постану практични чланови литургијске заједнице. Оцењивање ученика овог предмета је усаглашено са Службеним гласником Републике Србије и Правилником о оцењивању ученика основне школе.

Наставни предмет: Верска настава – православни катихизис**Разред: трећи**

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Бр. часова по теми	Бр. часова за		Стандарди у образовању		
			обраду	остале типове часова	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1.	Увод	1	1				
2.	Бог је створио јединствени свет ни из чега	9	5	4			
3.	Последице створености по природу и њено постојање	4	3	1			
4.	Стварање човека на крају као круне стварања	5	3	2			
5.	Евхаристија свет у малом	12	7	5			
6.	Стварање света и човека на иконама	5	3	2			
	Укупно	36	22	14			

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА

Циљ наставног предмета грађанско васпитање јеподстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика, као и подстицање ученика на активно учешће у процесу образовања и васпитања. Циљ је да се код ученика изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компететне, одговорне и креативне личности, отворене за сарадњу и договор, која поштује и себе и друге.

Задаци наставе грађанског васпитања су:

- подстицање групног рада, сарадње и договарања са вршњацима и одраслима;
- подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности;
- оспособљавање ученика за препознавање и разумевање сопствених потреба и потреба других, и да штите и остварују својепотребе на начин који не угрожава друге;
- развијање свести о потреби уважавања различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло;
- развијање појма пријатељства;
- оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба;
- оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила којарегулишу живот у заједници и да кроз договарање активнодоприносе поштовању или мењању правила сагласно потребама;
- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечјих права и дабуду способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- развијање и неговање еколошке свести;
- развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности;
- оспособљавање ученика да активно доприносе развоју школе помери детета.

ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ

Садржаји су подељени на теме:

1. ПОДСТИЦАЊЕ ГРУПНОГ РАДА, ДОГОВАРАЊА И САРАДЊЕ СА ВРШЊАЦИМА И ОДРАСЛИМА

Сусрет родитеља, наставника и ученика. Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за остваривање програма грађанског васпитања.

Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада.

2. УВАЖАВАЊЕ РАЗЛИЧИТОСТИ И ОСОБЕНОСТИ; УОЧАВАЊЕ И ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ СТЕРЕОТИПА ВЕЗАНИХ ЗА ПОЛ, УЗРАСТ, ИЗГЛЕД, ПОНАШАЊЕ И ПОРЕКЛО

Сличности и разлике. Полни стереотипи у играма и размена ставова о томе. Последице полних стереотипа. Последице уопштених судова. Појава искључивања у групи. Понашање које одступа од очекиваног. Односи у одељењу. Односи млађи- старији. Дискриминација по узрасту.

3. ПРИЈАТЕЉСТВО И МОРАЛНЕ ДИЛЕМЕ У ВЕЗИ С ТИМ; РАЗВИЈАЊЕ ПОЈМА ПРИЈАТЕЉСТВА И МОРАЛНОГ РАСУЂИВАЊА

Дефинисање појма пријатељство. Лаж као морални прекршај. Припадање групи. Крађа као морални прекршај. Односи међу пријатељима.

4. ПОЈЕДИНАЦ И ЗАЈЕДНИЦА; ПРАВИЛА КОЈА РЕГУЛИШУ ЖИВОТ У ЗАЈЕДНИЦИ; ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ; ДОГОВАРАЊЕ

Размена мишљења о правима и одговорностима укућана. Договарање у породици. О значају договарања. Права и одговорности у заједници. Слобода избора. Кућни ред школе. Оцењивање. Демократија у учионици. Доношење одлука на нивоу одељења. Планирање акције.

5. ЗАШТИТА ОД НАСИЉА: НЕНАСИЛНО РЕШАВАЊЕ СУКОБА

Размена мишљења о сукобима и њиховом решавању; Кажњавање: Насиље у школи.

6. РАЗВИЈАЊЕ МОРАЛНОГ РАСУЂИВАЊА

Размена мишљења о лажној солидарности; одговорност за направљену штету; последице лажи; циљ оправдава средство.

7. РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ; БРИГА О БИЉКАМА И ЖИВОТИЊАМА

Размена мишљења о односу према животињама; природа и ја; брига о природи.

8. ЕВАЛУАЦИЈА

Евалуација програма и презентација резултата рада родитељима.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ТЕМА

1. - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима
  - активно учествовање у процесу васпитања
2. - подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других
  - развијати самопоштовање и самопоуздање
  - уважавати разлике међу половима
3. - оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге
4. - развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације
5. - оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком поседовању
6. - развијање креативног изражавања
  - оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему и да активно допринесе развоју школе по мери детета
7. - оспособљавање ученика да буду способни да активно учествују у остваривању еколошке свести, бриге о животињама и биљкама
8. - развијати способност процењивања и критичког мишљења о свом раду
  - упознати родитеље са резултатима оствареног програма

НАСТАВНЕ МЕТОДЕ: методску окосницу предмета чине интерактивне радионице, а у оквиру њих и метода разговора, демонстративна метода, метода практичних радова, метода посматрања, индуктивно- дедуктивне методе.

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА: активно учествовање у наставном процесу – радионицама; искуствено учење; размена мишљења и искустава; откривање сазнања о себи и другима кроз размену искустава имишљења; играње; слушање туђих гледишта и инструкција наставника; уочавање; препознавање; описивање и други облици усменог изражавања; формирање навика и ставова; развијање одговорнијег односа према околини, раду, животу.

АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА: организује наставни процес; креативно организује радионичарски облик рада; демонстрира; усмерава ученике; подстиче; слуша; подржава; одржава интересовање и сазнајну мотивацију ученика; храбри ученике на изношење личних ставова; уважава свачије мишљење; помаже ученицима у изградњи позитивне слике о себи, самопоуздања и

богатије личности.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: са свим наставним предметима трећег разреда јер це садржаји грађанског васпитања односе на целокупне односе и појаве у настави и животу ученика уопште.

ХАЦТАБХА СРЕДСТВА: папир А4 формата, пак папир , фломастери, бојице, маказе, селотејп, аудио и визуелни прикази ситуација, помоћна литература: Буквар дечјих права и приручник за реализацију овог наставног предмета.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Праћење и вредновање се обавља континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима. У процесу праћења остваривања постављених циљева и задатака, као и постизању постављених стандарда посматра се општа ангажованост и рад ученика у оквиру организованих радионица.

НАЗИВ И БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА

1. Подстицање групног рада, договарања и сарадње савршњацима и одраслима (2 часа)
2. Уважавање различитости и особености; уочавање ипревазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање и порекло (9 часова)
3. Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања /крађа, лаж/ (5 часова)
4. Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање (9 часова)
5. Заштита од насиља: ненасилно решавање сукоба (3 часа)
6. Развијање моралног расуђивања (4 часа)
7. Развијање еколошке свести; брига о животињама и биљкама (3 часа)
8. Евалуација (1 час)

Укупно часова: 36

Наставни предмет: Грађанско васпитање**Разред: трећи**

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Бр. часова по теми	Бр. часова за		Стандарди у образовању		
			обраду	остале типове часова	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1.	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	2					
2.	Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање и порекло	9					
3.	Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања /крађа, лаж	5					
4.	Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање	9					
5.	Заштита од насиља: ненасилно решавање сукоба	3					

6.	Развијање моралног расуђивања	4					
7.	Развијање еколошке свести; брига о животињама и биљкама	3					
8.	Евалуација	1					
	Укупно	36					

7. ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунска настава - српски језик

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Бр. часова по теми
1.	Језик	14
	Грамматика	8
	Правопис	6
2.	Језичка култура	4
	Усмено изражавање	2
	Писмено изражавање	2
	Укупно	18

Допунска настава из математике

Ред. бр. настав не теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Бр. часова по теми
1.	Блок бројева до 1000	10
2.	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	6
3.	Мерење и мере	2
	Укупно	18

8. ПОЈАЧАНА НАСТАВА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИ СЛАБИЈЕ НАПРЕДУЈУ

С обзиром да велики број ученика долази из осетљивих друштвених група и недовољно мотивишуће средине, као немали број ученика који градиво савладавају по ИОП- у, поред допунске наставе планиран је појачан рад на савладавању градива из српског језика и математике . Разлози су следећи:

- српски језик као нематерњи;
- говорне мане,
- недовољан рад вежби комуникацијског карактера у породици, недостатак комуникације на релацији наставник- родитељ. . .

Што се тиче осталих наставних предмета проблеми су присутни због несавладаности језика (читања и писања) те с тога планирамо појачан рад на следећим областима образовно- васпитног рада:

1. Појачан индивидуални рад са ученицима који слабије напредују и нису успели да савладају технику почетног читања и писања ћирилицом подразумева редовно вежбање читања и писања штампаним и писаним словима као и унапређивање комуникаце на српском језику, богаћење фонда речи и развијање усменог изражавања;
2. Увежбавање сабирања и одузимања до двадесет са и без прелаза преко десетице;
3. Задавање домаћих задатака са припремљеним упутствима за рад;
4. Појачана сарадња са родитељима - писаним и усменим видом комуникације (у зависности од могућности родитеља) ;
Редовно праћење и проверавање од стране наставника (свакодневно проверавање домаћих задатака као и бележење напредовања ученика) .

9. СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ

ПЛАН ДРАМСКО- РЕЦИТАТОРСКЕ СЕКЦИЈЕ- 3. разред

1. Формирање секције, план и програм рада
2. Чиниоци изражајног казивања, артикулација и дикција
3. Вежбе визуелног контакта, мимике и гестикулације
4. Врсте рецитовања (соло и хорско)
5. Познати рецитују- слушање снимка
6. Избор рецитација и вежбање изражајног рецитовања
7. А зашто он вежба, драматизација текста
8. Рецитујемо песме о јесени
9. Увежбавање изражајног рецитовања
10. Избор драмских текстова
11. Избор драмских текстова
12. Вежбе интонације и интензитета (јачине) гласа
13. Вежбе темпа, ритма
14. Избор новогодишњих песама, текстова
15. Рецитовање новогодишњих песама
16. Нова година, драмски текст
17. Новогодишња приредба
18. Изражајно рецитовање песама о зими
19. Избор песама и текстова о Светом Сави
20. Припрема рецитатора за Савиндан
21. Познати рецитују дечје песме, слушање
22. Избор песама у сусрет Дану жена
23. Изражајно рецитовање стихова за Дан жена
24. Изражајно рецитовање стихова за Дан жена
25. Приредба за Осми март
26. Рецитујемо песмице о пролећу
27. Избор песама и текстова за Дан школе

28. Проба пред Дан школе
29. Гледање позоришног комада
30. Разговор о гледаном
31. Читамо драмске текстове из Дечјих новина
32. Извештај за школске новине
33. Предлог за похвале члановима који су се истакли
34. У сусрет лету, рецитујемо
35. Драматизација текстова и рецитовање
36. Завршна приредба

10. ДОДАТНА НАСТАВА МАТЕМАТИКА

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и да продубе своја знања и вештину у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Ред. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Бр. часова по теми
1.	БРОЈЕВИ	18
2.	ГЕОМЕТРИЈА	12
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	6
	Укупно	36

1. План рада
2. Сабирање, одузимање, множење и дељење до 1000 – текстулани задаци
3. Троцифрени бројеви – занимљивости
4. Римске цифре до 1000
5. Мере за дужину, мерење масе, запремине и времена
6. Мерење и мере – занимљиви задаци
7. Сабирање и одузимање троцифрених бројева
8. Припрема за школско такмичење
9. Припрема за школско такмичење
10. Припрема за школско такмичење
11. Школско такмичење
12. Задаци са две операције – текстуални задаци
13. Једначине и неједначине са сабирањем и одузимањем
14. Цртање круга и кружнице

15. Множење и дељење двоцифрених и једноцифрених бројева
16. Множење и дељење троцифрених бројева једноцифреним
17. Дељење са остатком
18. Једначине и неједначине са множењем и дељењем
19. Вежбамо за такмичење - Мислиша
20. Вежбамо за такмичење - Мислиша
21. Вежбамо за такмичење - Мислиша
22. Мислиша - такмичење
23. Цртање и обим правоугаоника и квадрата
24. Писмено сабирање и одузимање троцифрених бројева
25. Цртање и обим троугла
26. Бројевни ребуси
27. Задаци са две операције (сабирање и одузимање)
28. Магични квадрати
29. Задаци – досетке
30. Задаци са две операције (множење и дељење)
31. Занимљиве фигуре
32. Разломци
33. Задаци са две и више рачунских операција
34. Математичке игре
35. Разноврсни задаци
36. Математичке занимљивости

11. ПЛАН И ПРОГРАМ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

Циљ екскурзије је савладавање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем, појма и односа у природној и друштвеној средини, упознавањ културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Дестинација и време извођења екскурзије се одређује у складу са генерацијским планом.

12. ПРАЋЕЊЕ И ОСТВАРИВАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење и остваривање школског програма вршиће се кроз:

- сталне састанке Стручног већа,
- праћење постигнућа ученика путем посматрања, запажања, тестова знања, петоминутних испитивања, праћења активности, заинтересованости;
- усклађивање садржаја и активности током школске године, у односу на брзину напретка и постигнућа ученика;
- вредновање постигнућа рада,
- консултације са стручном службом.

Прати се:

- напредовање ученика у односу на почетно стање,
- успешност и брзина савладавања предвиђених садржаја,
- адекватност наставних средстава,
- кооперативност и укљученост ученика у рад,
- мотивисаност за учење и став према школи,
- примереност активности развојним могућностима и потребама ученика.

13. САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА

СЕПТЕМБАР

- Договор о раду и упознавање са календаром активности за текућу школску годину
- Распоред часова,
- Потребан прибор за рад,
- Текућа питања.

НОВЕМБАР

- Успех и дисциплина ученика на крају првог класификационог периода;
- Реализација Наставног плана и програма;
- Текућа питања.

ФЕБРУАР

- Утврђивање успеха и дисциплине ученика на крају првог полугодишта;
- Реализација Наставног плана и програма;
- Текућа питања.

АПРИЛ

- Анализа успеха и дисциплине ученика на крају трећег класификационог периода;
- Реализација Наставног плана и програма;
- Текућа питања.

ЈУН

- Утврђивање успеха и дисциплине ученика на крају школске године;
- Реализација Наставног плана и програма;
- Текућа питања.

НАПОМЕНА:

Уколико се укаже потреба за одржавањем више родитељских састанака од наведеног броја свако од чланова Већа ће то и учинити у складу са индивидуалним потребама.

Учитељи ће са родитељима сарађивати и индивидуално у току недеље када је „дан отворених врата“ и преко вибера због ковида 19.

14. ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Стручно веће трећег разреда одлучило је да у у наредном периоду обухвати приоритетне области стручног усавршавања од значаја за развој образовања и васпитања :

- 1) индивидуализовани приступ у раду са децом, ученицима и полазницима коришћењем различитих метода и облика рада у реализацији наставног предмета и/или области;
- 2) праћење и вредновање образовних постигнућа, односно праћење и подстицање развоја деце, ученика и полазника;
- 3) избор, израда, прилагођавање и употреба уџбеника, другог дидактичко- методичког материјала и других извора знања за одређени наставни предмет, односно васпитно- образовну област;
- 4) стварање толерантне и недискриминативне средине за учење и развој сваког појединца, заштита од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације;
- 5) препознавање безбедносних ризика и реаговање на њих.

-

Чланови Већа трећег разреда спроводе стручно усавршавање интерног карактера на следећи начин:

- сарадња са педагогом у различитим сегментима: израда и спровођење анкета различитих намена, анализа угледних часова, решавање потешкоћа у васпитно- образовном раду. . .
- сарадња са дефектолозима - размена предлога и сугестија за појачан рад (ученици који слабије напредују) ;
- договор о избору стручне литературе,
- састављање тестова знања и анализа постигнутих резултата,
- припрема, посета и анализа планираних угледних часова у оквиру Већа трећег разреда,
- посета и анализа угледних часова других већа.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Р. бр.	МЕСЕЦ	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
1.	СЕПТЕМБАР	Упознавање са тренутном ситуацијом, мерама заштите, планом рада и избором руководства	РАДИОНИЦА
2.		Правила понашања у складу са тренутном епидемиолошком ситуацијом	
3.		Добар пријатељ је. . .	
4.		Наш симбол	
5.		Поштујемо се иако мислимо различито	
6.	ОКТОБАР	Одељењско дрво врлина- Дечија недеља	РАДИОНИЦА
7.		Ја сам ти- емпатија	
8.		Сарадњом до решења проблема	
9.		Ругати се не значи шалити се	
10.		Различитости и сукоб	
11.		Како да решим сукоб	

12.	НОВЕМБАР	Како да учимо- уче како да уче и стекну навике у учењу	РАДИОНИЦА
13.		Мој радни дан- организујемо радни дан и слободно време	
14.	ДЕЦЕМБАР	Рођенданско стабло- знаком представљамо наш датум рођења	РАДИОНИЦА
15.		Десет топлих речи- бирамо најлепше речи да се обратимо	
16.		Хајде да се договоримо	
17.		Хајде да се дружимо	
18.	ЈАНУАР	Кад настане збрка	РАДИОНИЦА
19.		Толеранција према разликама	
20.		Наша радна соба	
21.	ФЕБРУАР	Правила у учионици	РАДИОНИЦА
22.	МАРТ	Честитка за маму, баку. . . .	РАДИОНИЦА
23.		Уредимо учионицу	
24.		Еколошке заповести	
25.		Рециклирај, не фолирај	

26.		Мој хербаријум	
27.	АПРИЛ	Мој хербаријум	РАДИОНИЦА
28.		Здравље на уста улази	
29.		Добродошлица ластавицама	
30.	МАЈ	Весели одељењски састанак	РАДИОНИЦА
31.		Наше биљке	
32.		Да ли смо безбедни у саобраћају	
33.		Шта треба да читам	
34.	ЈУН	Правимо наш часопис	РАДИОНИЦА
35.		Научили смо да се представљамо	
36.		Нешто за крај. . .	

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

р. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Пројектна настава	1	36
Укупно : А		21	756
р. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		

1	Версканастава/Грађанско васпитање	1	36
Укупно : Б		1	36
Укупно : А+Б		22	792
р. бр.	В. ОБЛИКОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГРАДА		
1	Редовна настава	22	792
2	Допунска настава	1	36
3	Додатна настава	1	36
4	Настава у природи	7- 10 дана годишње	
Редброј	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГРАДА		
1	Часодељ. старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1- 2	36- 72
3.	Излет- екскурзија	1- 3 дана годишње	
Укупно : А+Б+В+Г (без наставе у природи и излета)			

СРПСКИ ЈЕЗИК

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд: 5

Циључења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, радинеговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	свега
1.	КЊИЖЕВНОСТ	49	28	3	80
2.	ЈЕЗИК	37	10	3	50
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	20	28	2	50
Укупно		104	67	9	180

Кључни појмови: књижевност, језик, језичка култура.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
чита са разумевањем различите врсте		Школска лектира Поезија	Природа и друштво Прошлост-Историјски извори,	1. Компетенција за целоживотно учење 2.	- кроз читање књижевно уметничких текстова и у разговору

<p>текстова; укратко образложи својутисакимишљење поштујући и другачијеставове; разликује књижевневрсте: шаљиву народнупесму, басну и причу оживотињама, приповетку, роман задецуидрамскитекст; одредитему, редослед</p>	<p>КЊИЖЕВН ОСТ (80)</p>	<p>Проза Драмски текстови Научнопопуларни иинформативни текстови Домаћалекти ра Књижевнипојмови: –шаљива народнапесма, причао животињама</p>	<p>Начини животаданас иу прошлости; Природа, човек, друштво- Услови за живот, ланац исхране имеђусобни утицаји уживотним заједницама</p>	<p>Комуникација4. Дигитална компетенција6. Сарадња 7. Одговорно учешћеу демократскомдруштву 9. Одговоран односпрема околини10. Естетичкакомпетенција</p>	<p>оњима на часу градитикритичко мишљење, – упућивати ученика накоришћење додатнелитературе, интернета, енциклопедија, ради израдепаноа, кратких записа, краткихизлагања – коришћењее-уџбеника идр. – обезбеђивањекорелацијеса</p>
<p>догађаја, време и местодешавања у прочитаномтексту; именује позитивне инегативне особинеликова; уочи и издвоји основнееlemente лирске песме (стих, строфа, рима иритам) ;</p>		<p>епске песме, приповетка, романза децу, персонификација, опис природе иликова,</p>	<p>Музичка култураСлушање музике: Композицијеразличитог карактера; Музичкостваралаштво:</p>		<p>сроднимпредметима – постављање ученика уразличитеситуације евалуацијеисамоевалуације развијањеемпатијетимешто од читалаца тражи</p>

<p>тумачи идеје књижевног дела; препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; уочи персонификацију и разумевање улогу у књижевном делу; разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалогу књижевном делу; преприча текст из различитих улога/перспектива; уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив) ; уочи супротстављеност лица у драмско</p>		<p>приповедање у 1. и 3. лицу, – сукоб драмских лица</p>	<p>Стварање звучне приче Ликовна култура Споразумевање: Слика, текст, звук; Кратки анимирани филмови</p>		<p>да саставе на место другога и да разумеју најразличитије особине и поступке ликова - развијати способност читања књижевних текстова са разумевањем, подстицати љубав према читању - функционално повезивање текстова посредством богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова примена тимског, групног и рада у пару</p>
---	--	--	---	--	--

мтексту; чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;					
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ					
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода;			слуша, посматра, прича, чита текстове, активно учествује у разговору, описује доживљај прочитаних књижевних дела и износи мишљење о њима, поставља питања, препричава		

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИЈА Остваривања ПРОГРАМА
разликује речикоје мењају облик (именице, заменице, придеви,	ЈЕЗИК (50)	Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста)	Природа и друштво Природа, човек, друштво Услови за живот, Облици рељефа; Материјали – Промена материјала	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учење у демократском друштву	- упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панора, кратких записа, кратких излагања - коришћење е-уџбеника и др. - за сваку врсту речи најпре увести појам, а затим разликовање

<p>бројеви, глаголи) и уочинекојес уувек у истомоблику ; одредиоснов не реченичнечл анове; разликује врсту речи одслужбе речи уреченици; поштује ипримениосн овна правописна</p>		<p>непроменљиви х речи) . Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе) . Појам субјекта; различите врстеречи (именицеиличн е заменице) у функцији субјекта; изостављенису бјекат. Појампредикат а (глаголскипред икат) . Појам објекта</p>	<p>Музичка култураСлушањемузике: Музичкидијалог ЛиковнакулотураСпоразу мевање: Тумачење визуелнихинформација Математика Мерење и мере: Јединицемере</p>	<p>9. Одговоран односпрема околини10. Естетичкакомпетенција</p>	<p>подврста (нпр. најпрерадити насхватању појма именице као врстеречи, затим увестиразликовањеподврста) ; - врсте речи уочавати најпрена изолованим примерима (уосновном облику) , а затимувежбаватиуоквиру реченице. - направитикорелацијуса наставомматематикеувезисаписање мскраћеницаза</p>
--	--	--	---	---	--

		<p>(именице у функцији објекта) .</p> <p>Прилошке одредбе за време, место и начин.</p> <p>Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких</p> <p>одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру груперечи која има службу субјекта или објекта.</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>правила; правилно пише сва тримодела управноггово ра</p>		<p>Управни говор (трећи модел) . Великослово: именастановникадржаваи насеља; називи улица и тргова; именаизуметничких дела Примери из обрађених делаустаљена и посебно наденутаименаживотиња; Називи институција, предузећа иустанова, манифестација; устаљена имена историјскихдогађајаиличности. Речца ли; скраћени упитниобликје ли (је л’) према узрочномвезникујер. Предлог са уз заменице (нпр. самном, с њом исл.) . Писањевишечланихбројева.</p>			<p>мерне јединице ћириличкимиписмом; - користити правописневежбе: преписивање, диктати самосталнописање - постављање ученика уразличитеситуације евалуацијеисамоевалуације</p>
<p>АКТИВНОСТИУНАСТАВНОМПРОЦЕСУ</p>					
<p>АКТИВНОСТНАСТАВНИКА</p>			<p>АКТИВНОСТУЧЕНИКА</p>		

планира, припрема, води разговор; примењује различите облике методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање садржајима; проверава оствареност стога;	слуша, посматра, повезује са наученим, активно учествује у разговору, уочава врсту речи и књижевним текстовима, поставља питања, решава задаток
--	---

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИЈА Остваривања ПРОГРАМА
- употреби основне облике усменог писменог изражавања: препричавање, причање и описивање;	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (50)	Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану) ; причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у	Природа и друштво Природа, човек, друштво- Животне заједнице у мом крају и човеководно спрема њима	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учење	- увежбавати јасно, прецизно и разговетно изговарање реченице, поштовање интонације и правилно акцентовање у реченицама - реализовати различите програмске вежбе (правописне, језичке,

		структуру казивања) ; описивањеодно са међу			
- употреби речиистог облика, аразличитог значења, као иречи истог значења, аразличитог облика; препозна значење речи ифразеологизамакоји се употребљавају усвакодневнојкомуникацији; напишеразгледницу, честитку, приватнописмо; прилагодијезички		предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевнихлик ова исл. Речи истог облика, а различитогзначења; речи истог значења, аразличитогоблика (на примеримакњижевних текстова) ; устаљени језичкиизрази. Разгледница,	Музичка Култура Слушањемузике: Композицијеразличитогк арактера; Музичкостваралаштво: Стварање звучнеприче Ликовна култураСпоразумевање: Слика, текст, звук; Краткианимиранифилмо ви	демократскомдруштву 9. Одговоран односпрема околини10. Естетичкакомпетенција	лексичко- семантичке) примењивати правописневежбе: диктат, аудодиктат, вежбедопуњавања и правилногизбораречи кроз игровне активности, посебно крозјезичкеи ситуационе игре, неговатијезичкукултуруговор а реализовати говорне вежбеуфункцијиизграђивања доброгјезичкогукуса, елоквентности и флуентностиуизражавању - постављање ученика уразличитеситуације

<p>изразкомуникативној ситуацији – формалној неформалној; повеже информацијеисказан е улинеарном инелинеарном тексту и на основуњихизводи закључак; правилно структуриратекст; учествује упредлагању садржајаи начина</p>		<p>честитка, писмо. Књижевни и други текстови (линеарни инелинеарни) у функцији унапређивања језичкекултуре. Говорне вежбе: рецитовање, изражајночита ње, сценско приказивање драмског /драматизовано г текста и сл. Правописневеж бе: диктат; управни говор (сва три модела) ; наводници; великослово;</p>			<p>евалуацијеисамоевалуације</p>
---	--	---	--	--	----------------------------------

		<p>заменица Виизпоштовањ а;</p> <p>спојено и одвојено писање речи (речца ли, предлог са, вишечланиброј еви) .</p> <p>Језичке вежбе: допуњавањереч еница предикатому садашњем, прошлом и будућемвремен у; проширивање реченица; укрштенеречи; асоцијације.</p> <p>Лексичко- семантичке вежбе:</p>			
--	--	--	--	--	--

		одређивање значења устаљених израз а; састављање речина основних поч етних последњег слова; допуњавање из а			
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ					
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике да богате речник; проверава оствареност исхода;			слуша, посматра, прича, чита текстове, глуми, активно учествује у разговору, описује усмено и писмено доживљај, износи мишљење о својој и другима;		
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање					
НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ СТА НДАРДИ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА Правилнико оцењивању		Поступак праћења и оцењивања	Инструментиза праћења и предовања	Праћење и оцењивање (време)

ПОСТИГНУЋА				
	Оцену одличан (5) добија ученик који:	- иницијална процена	Табеларна	Свакодневно
КЊИЖЕВНОСТ	-употпуности показује способност трансформације	ниво анакомесе	евиденција о	бележење
	знања и примену у новим ситуацијама;	ученици налазе	писменим	током године
1ЦЈ. 1. 2. 5 1ЦЈ. 1. 2. 6.	-лако логички повезује речи и појмове;		проверама	
1ЦЈ. 1. 2. 7 1ЦЈ. 1. 2. 8.	-самостално изводи закључке које заснивају на	- усмено		Пресек стања
1СЈ. 1. 5. 1 1СЈ. 1. 5. 2.	подацима;	одговарање (причање,	Чек- листе са	на месечном
1СЈ. 1. 5. 3 1СЈ. 1. 5. 4.	-решава проблеме на нивоу стваралачког	препричавање,	скало процене	нивоу
	мишљења и употпуности критички расуђује;	описивање, ортоепске	Протоколи	
1ЦЈ. 2. 2. 5 1ЦЈ. 2. 2. 6.	-показује изузетну самосталност и изузетни	вежбе лексичке	посматрања	Пресек стања
1ЦЈ. 2. 2. 7 1ЦЈ. 2. 2. 8.	степен активности и ангажовања.	семантичке вежбе,	Упитници (за	након
1ЦЈ. 2. 5. 1 1ЦЈ. 2. 5. 2.		синтаксичке и стилске	групни рад	обрађене

1ЦЈ. 2. 5. 31ЦЈ. 2. 5. 4.	Оценуврлодобар (4) добијаучениккоји:	вежбе, казивање	пару)	области
1ЦЈ. 2. 5. 61ЦЈ. 2. 5. 5.	увеликојмери показујеспособностпримене	напаметнаучених		
	знањаилогичкиповезујечичињеницеипојмове;	текстова, сценско	*Учесталост	Пресекстања
1ЦЈ. 3. 2. 51ЦЈ. 3. 2. 7.	самосталноизводизакључке којисезаснивајуна	приказивање)	јављања (запис	по
1СЈ. 3. 5. 11СЈ. 3. 5. 2.	подацима;		датумаиобласти)	тримесечјима
1СЈ. 3. 5. 3	решавапојединепроблеменанивоустваралачког	писанепровере		
	мишљењаиузнатнојмерикритичкирасуђује;	(контролнизадаци,	*Свеобухватност	Проверана
	показујевеликусамосталностивисокстепен	тестови, ортографске	одговора (област;	крајушколске
ЈЕЗИК	активностииангажовања.	вежбе, диктати, лексичке	скалапо нивоима)	године
		и семантичкевежбе,		
1ЦЈ. 1. 3. 1. 1ЦЈ. 1. 3. 2.	Оценудобар (3) добијаучениккоји:	синтаксичкеистилске	*Самосталносту	
1ЦЈ. 1. 3. 3. 1ЦЈ. 1. 3. 4.	удовољнојмери показујеспособноступотребе	вежбе домаћизадаци и	извршавању	

1ЦЈ. 1. 3. 5. 1СЈ. 1. 4. 1.	информацијауновимситуацијама;	писмени задаци)	задатака (област;	
1СЈ. 1. 4. 2. 1СЈ. 1. 4. 3.	— узнатнојмерилогичкиповезује чињеницеи		скалапо нивоима)	
	појмове;	- вођење	прописане	
1СЈ. 2. 3. 1. 1СЈ. 2. 3. 2. 1СЈ. 2. 3. 3. 1СЈ. 2. 3. 4. 1СЈ. 2. 3. 5. 1ЦЈ. 2. 4. 1. 1ЦЈ. 2. 4. 2. 1ЦЈ. 2. 4. 3. 1ЦЈ. 2. 4. 4. 1ЦЈ. 2. 4. 5. 1ЦЈ. 2. 4. 6. 1ЦЈ. 2. 4. 7. 1ЦЈ. 3. 3. 1. 1СЈ. 3. 4. 1. 1СЈ. 3. 4. 2. 1СЈ. 1. 2. 1. 1ЦЈ. 1. 2. 2.	— већимделомсамосталноизводи закључкекојисезаснивајунаподацимаиделимичносамостално решавапојединепроблеме; — удовољнојмери критичкирасуђује; — показуједелимичнистепенактивностииангажовања. Оценудовољан (2) добијаучениккоји: — знања која је остварио су на нивоу репродукције, узминималну примену; — умањојмери логичкиповезујечињеницеи појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључкекојисезаснивају на подацима; — понекад је самосталан у решавању проблема и унедовољнојмери критичкирасуђује;	педагошкедокументациј - белешкео: активностима, самосталности у токурада, практичнимрадovima, свескамаученика, учешћу натакмичењима и уразличитим активностима - заједничко вредновањеученикаианаставника	*Листе: сарадња угрупи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено усвескама. . .) - Квалитативно иквантитативнопроцењивањерезултата радагрупа (пано, табела. . .) - Панои: добровољно учешће у разнимнаставним иваннаставнимактивностима	

1ЦЈ. 1. 2. 3. 1ЦЈ. 1. 2. 4.	<p>— показује мањистепен активности и ангажовања.</p> <p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <p>— знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;</p> <p>— не изводи закључке који се заснивају на подацима;</p> <p>— критички не расуђује;</p> <p>— не показује интересовање за учешће у активности и манти ангажовање.</p>	<p>— самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика</p> <p>групни рад</p> <p>(посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p> <p>рад у пару</p> <p>(посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p>		
1ЦЈ. 1. 3. 6. 1ЦЈ. 1. 3. 7.				
1ЦЈ. 1. 3. 8. 1ЦЈ. 1. 3. 9.				
1СЈ. 1. 4. 4. 1СЈ. 1. 4. 5.				
1ЦЈ. 2. 2. 1. 1ЦЈ. 2. 2. 2.				
1ЦЈ. 2. 2. 3. 1ЦЈ. 2. 2. 4.				
1СЈ. 2. 3. 6. 1СЈ. 2. 3. 7.				
1СЈ. 2. 3. 8. 1СЈ. 2. 3. 9.				
1ЦЈ. 2. 4. 8. 1ЦЈ. 2. 4. 9.				
1ЦЈ. 3. 2. 1. 1ЦЈ. 3. 2. 2.				
1ЦЈ. 3. 3. 4. 1ЦЈ. 3. 3. 5.				
1СЈ. 3. 4. 4. 1ЦЈ. 3. 2. 5.				

*** У току школске године биће реализоване две провере на нивоу разредног већа; провераваће се оствареност исхода на основу прописаних образовних стандарда постигнућа, на крају првог полугодишта и на крају школске године.

СРПСКИ ЈЕЗИК – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
--------------	-------------	---------------

<p>1ЦЈ. 1. 2. 2. одговара на једноставна питања увези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико исл.)</p>	<p>1ЦЈ. 2. 2. 2. изводи једноставне закључке увези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле)</p>	<p>1ЦЈ. 3. 2. 1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста</p>
<p>1ЦЈ. 1. 2. 3. препознаје дали је тражена информација, која може да буде исказана различитим начине (синонимија, парафраза) , садржана у тексту</p>	<p>1ЦЈ. 2. 2. 3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту</p> <p>1ЦЈ. 2. 2. 4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази видео/ детаљ који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму)</p>	<p>1ЦЈ. 3. 2. 2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ)</p>
<p>1ЦЈ. 1. 2. 4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)</p>	<p>1ЦЈ. 2. 2. 5. одређује основне смисао текста и његову намену</p>	<p>1ЦЈ. 3. 2. 5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из</p>
<p>1ЦЈ. 1. 2. 5. одређује основну тему текста</p> <p>1ЦЈ. 1. 2. 6. разуме дословно значење текста</p> <p>1ЦЈ. 1. 2. 7. разликује књижевну и уметнички од информативног текста</p>	<p>1ЦЈ. 2. 2. 6. препознаје фигуративно значење у тексту</p> <p>1ЦЈ. 2. 2. 7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа да ли ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама исл.)</p>	<p>текста у дату табелу или дијаграм)</p>
<p>1ЦЈ. 1. 2. 8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли мисли допада, да ли му је занимљив; да ли постоји личност између ликована ситуација из текста и особаи ситуација које суму познате;</p>	<p>1ЦЈ. 2. 2. 8. износи свој став о садржају текста и</p>	<p>1ЦЈ. 3. 2. 7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликована у тексту (нпр. објашњава зашто је лик</p>

<p>издваја речикојесу мунепознате</p> <p>1ЦЈ. 1. 3. 1. пише писаним словима ћирилице</p> <p>1. 3. 2. умеда се потпише</p> <p>1ЦЈ. 1. 3. 3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1ЦЈ. 1. 3. 4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих) , назива школе</p> <p>1ЦЈ. 1. 3. 5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре</p> <p>1ЦЈ. 1. 3. 6. издваја наслов, углавном се држитеме</p> <p>1ЦЈ. 1. 3. 7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи)</p>	<p>образлаже зашто му седопада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли сеслаже/не слажеса поступцима ликова</p> <p>1СЈ. 2. 3. 1. зна и користи обависма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>1СЈ. 2. 3. 2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (- ов/- ев/- ин, - ски/- чки/- шки) ; правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ју интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању</p> <p>1СЈ. 2. 3. 3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице. . .)</p> <p>1СЈ. 2. 3. 4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима</p> <p>1СЈ. 2. 3. 5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)</p>	<p>поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или</p> <p>износи свој став о догађајима из текста)</p> <p>1ЦЈ. 3. 3. 1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p> <p>1ЦЈ. 3. 3. 4. саставља кратак експозиторни текст</p>
---	--	---

	<p>1СЈ. 2. 3. 6. саставља кратак наративни текст1СЈ. 2. 3. 7. саставља кратак дескриптивни текст</p> <p>1СЈ. 2. 3. 8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање)</p> <p>1СЈ. 2. 3. 9. исправља свој текст (критички читано писано, поправља текст</p>	
--	--	--

<p>односу на узраст) ; правилно их употребљава 1ЦЈ. 1. 3. 9. пише кратку поруку (отоме куда иде, зашто касни, исл.)</p> <p>1СЈ. 1. 4. 1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1СЈ. 1. 4. 2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)</p> <p>1СЈ. 1. 4. 3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1СЈ. 1. 4. 4. препознаје антонимију 1СЈ. 1. 4. 5. познаје значења речи и фразеологизама које се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи исл.)</p> <p>1СЈ. 1. 5. 1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме</p> <p>1СЈ. 1. 5. 2. препознаје књижевне врсте (</p>	<p>1ЦЈ. 2. 4. 1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1ЦЈ. 2. 4. 2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)</p> <p>1ЦЈ. 2. 4. 3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1ЦЈ. 2. 4. 4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1ЦЈ. 2. 4. 5. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1ЦЈ. 2. 4. 6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1ЦЈ. 2. 4. 7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику</p> <p>1ЦЈ. 2. 4. 8. препознаје синонимију</p> <p>1ЦЈ. 2. 4. 9. познаје значења речи и фразеологизама које се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.)</p>	<p>подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1СЈ. 3. 4. 2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1СЈ. 3. 4. 4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени 1СЈ. 3. 5. 1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1СЈ. 3. 5. 2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1СЈ. 3. 5. 3. тумачи идеје у</p>
--	--	---

<p>бајку и басну)</p> <p>1СЈ. 1. 5. 3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту</p> <p>1СЈ. 1. 5. 4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту</p>	<p>и правилно их употребљава</p> <p>1ЦЈ. 2. 5. 1. разликује лирску од епске песме</p> <p>1ЦЈ. 2. 5. 2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1ЦЈ. 2. 5. 3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми</p> <p>1ЦЈ. 2. 5. 4. одређује карактеристичне особине, осећања, изгледи</p> <p>поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту</p> <p>1ЦЈ. 2. 5. 5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)</p> <p>1ЦЈ. 2. 5. 6. разликује приповедање од описивања и дијалога</p>	<p>књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст</p>
--	---	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљнаставе енглескогјезикаучетвртомразредује даоспособиученикадакомунициранаенглескомјезикунаосновномнивоуу усменоми писаномобликуотемамаизњеговогокружења. Уисто време, наставаенглескогјезикатребада подстакне развијање свести о сопственомнапредовањурадијачања мотивацијезаучењејезика, даолакшараумевањедругихиразличитихкултураи традиција, стимулишемашту, креативности радозналостиподстичезадовољствокоришћењаенглескогјезика.

Прегледтема/комуникативнихфункција, исхода, наставнихсадржајаиоперативнихзадатака, бројачасовапотемеииукупно

БРОЈИНАЗИВТЕМЕ/ОБЛАСТИ

ИСХОДИ НАСТАВНИСАДРЖАЈИИОПЕРАТИВНИЗАДАЦИ

(Комуникативнефункције)

Интродуцтион

Поздрављање; представљањесебеидругих; давањеосновнихинформа- цијаосеби; тражењеи давање информа- цијаодругима; описивањеместа; разумевањеи давањеједноставнихупутставаи налога; изражавањеколичинеи бројева.

Позавршенојтеми/областиученици суустању даусменојиписменојкомуникацији:

препознајуи именујупојмове којисеодносенатему

представесебеи другог;

поздраве и отпоздравепримењујућиједноставнијајезичкасредства;

препознајуи именујупредметеизнепосредногокружења;

разумејуједноставнаупутстваи налогеи реагујунањих;

дајуједноставнаупутстваи налоге;

- разумејујаснопостављенаједноставнапитањаличнеприродеи одговаренањих;

постављајуједноставнапитањаличнеприроде;

разумејуједноставне описеи опишупредметеизнепосредногокружењаједноставнимјезичкимсредствима; разумејуједноставне изразекоји сеодносенаколичину/број и реагујунањих;

траже ипружеосновнеинформацијеувезисаколичинама/бројевима;

изразе присуство/одсуствонечега;

разумејуи примењујуустаљенаправилаучтивекомуникације –формални и неформалнипоздрави;

разумејуиуочесличности и разлике уименима људисаенглескогговорногподручја–име, средњеиме, презиме, краткоиме, надимак,

презиме. Ученициуусменојиписменојкомуникацијиучеиувежбавају:

Изразе и речикојесеодноснапредстављањеипоздрављање, давањеи
тражењеинформацијаличнеприроде*Гоодморнинг/афтерноон/евенинг/нигхт! Гоодбуе. Буе. Сееуоулатер. Сее уоу. Хи! Му намес'с/наме*
исЦралаФлетиџер. Хелло. И'мМоллу Давсон. Вхат'суоурнаме?
Ховдоуоуспеллуоурнаме? Вхат'суоурпхоне нумбер? Ит'с...; изразеречикојесеодноснашколскиживот;
употребунеодређеногчланаа/ан- *Вхат'стхис? Ит'сабоок/анаппле/апиџтуре/ан умбрелла;* бројеведо100имножинуименицадог/догс,
ватџ/ватџес, ман/мен, цхилд/цхилдрен...; језичкеструктуре*Стандуп! Ситдаун! Опенуоурбоокс. Лоок аттхе пиџтуре!* (
Императив) *Тхереис/аре- Тхере'саџат. Тхереарефоурџаирс. Тхере арен'тфиве апплес. Тхере исн'т анумбреллаонтхетабле. Истхере*
апиџтуре онтхевалл? Јес, тхере ис. Но, тхере исн'т. Аре тхерефоурпеџилс? Јес, тхере аре. Но, тхереарен'т. Ховмануџатсапе тхере?
(Егзистенцијално'Тхере') ; краткетекстовеи дијалогокојисе односе натему (слушају, читају, говореипишу) ;
енглескаимена*Фирстнаме: БрадлуМиддленаме: АдамСурнаме: ФлетиџерМусхортнамеисБрад. МуницкнамеисФлетиџ.*

ФриендсандФамилуПредстављањедругих; давањеосновнихинформа- цијаосеби; тражењеи давање основнихинформацијаодругима;
изражава- њехронолошкогвремена; изражавањеприпадања/неприпадања. препознајуи именујупојмове који сеодносенатему;
препознајуи именујупојмове који сеодносенатему;
представедруге;
разумеју јаснопостављенаједноставнапитањаличнеприродеи одговаренањих;
постављајуједноставнапитањаличнеприроде;
разумејуједноставнаобавештењаохронолошкомвремену (даниунеделји) и реагујунањих;
траже и дају краткаједноставнаобавештењаохронолошкомвремену;
разумеју једноставне исказекојимасеизражаваприпадање/неприпадањеиреагујенањих;
траже и дајуједноставне исказекојимасеизражаваприпадање/неприпадање;
знајуразлике уначинуписањаадресе;
знајуименаважних улицауЛондонуи почемусупознате.
Именадржава и главнихградава; изразе иречикојимасеименујучлановиужеи шире породице–*мотхер, фатхер, парентс, грандмотхер,*
грандфатхер, грандпарентс, даугхтер, сон, цхилдрен, бортхер, систер, аунт, унџле, џоусин; данеунеделји;
језичкеструктуре*И'мфромБритаин.*
Вхереаре уоу фром? ТхисисМах. Ховолдисхе? Хе'стхиртеен. Схеисн'т фромАустралиа. Схе'сфромФранце. Тхесеарему интернет
фриендс. Тхисисмубротхер. Хиснаме ис...Тхисистхеирдог. Итснаме ис... We аре иноургарден. ИситТуесдау тодау? Но, ит исн'т.
Ит'сWedнесдау. Аре уоу атхеме? Но, Иамнот. Вхоистхесонгфор/фром? (ТхеПресент СимплеТенсеглагола тобе,
Присвојинипридеви) ; краткетекстовеи дијалогокојисеодносенатему (слушају, читају, говореипишу) ; писање
адресе; именаважнихулицауЛондонуи почемусупознате. 4 6 10

Ревизионандтест 1 Давање основних информација о себи ; тражење и давање основних информација о другима; изражавање хронолошког времена; изражавање припадања/неприпадања. препознају именују појмове који се односе на тему; разумеју и одговоре на једноставна питања личне природе – име, презиме, одакле су, адреса, број телефона, колико имају година...; дају основне информације о другима – пријатељи и чланови породице; опишу учioniцу користећи једноставна језичка средства; разумеју и постављају питања личне природе; дају кратко обавештења о хронолошком времену; дају једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање. Лексику језичке структуре којима се односе на наведену комуникативну функцију, ако је су се радиле у претходне две теме; вештине слушања, говора, читања и писања, као и знања о језику. 0 4 4

Муворлд Изражавање поседовања/непоседовања; описивање живих бића, предмета и места; препознају именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање; - разумеју једноставно опис живих бића, предмета и места; опишу жива бића, предмете и места једноставним језичким средствима; уочесличности и разлике у наставним предметима и начину живота у школама у Велсу, Енглеској и код нас. Изразе и речикоје се односе на забаву и разоноду – *аскатебоард, агамесџонсоле, арадио, амобиле пхоне...*; боје и друге описне придеве – *уеллоу, греен, оранге...биг, смалл, тхин...*; речикоје масе именују кућни љубимци – *араббит, апаррот, абудгие...*; школске предмете – *Географху, Матхс, Сџиенце...*; језичке структуре – *Муфриенд Томхас гота џомпутер. И хавен ’т готаскатебоард, бут И’веготаремоте џонтролледџар. Хавеуоготаџамера? Јес, И хаве. Но, Ихавен ’т. И’ве готабигпресент. Схе ’сготфортхиџк боокс. Вхатлессонс хавеуоготон Веднесдау? Ве’веготдоублепериод оф Матхсон Фридау. Тхисисн ’т Миллие ’сневјумпер. Ит ’сму неубланкет. Бирдс хавеготвингснадфеатхерс. Хуманс хавен ’т готатаил. Џатс хавеготвхискерс. Тхисисмуџхоол. И’минуеар8. Тхере аре 30 студентс иноуџласс. (Хавегот за изражавање поседовања и описивање, правилан редослед придева у реченици) ; кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу) . 46 10*

Тиме

Исказивање хронолошког времена; описивање уобичајених активности; изражавање допадања и недопадања. препознају именују појмове који се односе на тему;

разумеју једноставнаобавештењаохронолошкомвременуи реагујунањих;
 траже и дају кратка и једноставна обавештења о хронолошком времену;
 разумеју једноставне исказе о уобичајеним активностима и реагују на њих;
 опишу и планирају уобичајене активности кратким једноставним језичким средствима;
 - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих;
 траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима;
 разумеју и опишу популарне спортове у ВБ. Изразе и речикојим се изражава хронолошко време – *Вхат 'стхе тиме? Ит 'сфиве о 'цлоцк. Ит 'схалфпаст тво/куартерпаст тхрее/куартертофиве/твенту паст фоур/тентосих...*; изразе и речикојесе односена свакодневне активно-сти, хобије, спортове и активности услободно време – *гетуп, хавеасhower/браекфаст, таке тхебустосцхоол, плаутенис/фоотбалл, плау тхе гуитар/пиано, цоллецт тхингс...*; језичку структуру – *Игетупат халф паст севен. Вхат тиме доуоу гетуп? Иреадбооксандмагазинесинбед. Ведон 'т хаве луицх атхоме. Доуоу таке тхебустосцхоол? Yes, И до. Но, Идон 'т. Хе доесн 'т цоллецт бадгес. Схе плаустхе гуитар. Хехастраинингафтерсцхоол он Туесадаус. И ликеспорт. Му бротхер Еддие доесн 'т лике ит. Доуоу лике скиинг? Yes, Идо. Но, Идон 'т. Вхат доуоу лике доинг нуоу рфрее тиме? Иплаутхе пиано. Тхе трумпетисаиндинструмент. (ТхеПресентСимпле тенсе)*; кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).

6. Ревизиона дигест 2

Изражавање

поседовања/непоседовања; описивање живих бића и предмета; изражавање уобичајених радњи.

препознају и именују појмове који се односе на тему;
 разумеју једноставне исказе којим се изражава поседовање/непоседовање и реагују на њих;
 траже и дају једноставне исказе којим се изражава поседовање/непоседовање;
 - разумеју једноставно писма живих бића, предмета и места;
 опишу жива бића, предмете и места једноставним језичким средствима;
 разумеју једноставне исказе о уобичајеним активностима и реагују на њих;
 опишу и планирају уобичајене активности кратким једноставним језичким средствима. Лексику и језичке структуре којесе односена наведену комуникативну функцију, акојесе радилеу претходне две теме; вештине слушања, говора, читања и писања, као и знања о језику. 0 4 4

Плацис Описивање места; изражавање

положаја у простору; изражавање способности; исказивање кратких упутстава и налога; препознају и именују појмове који се односе на тему;

разумеју једноставне описе места;
 опишуместаједноставнимјезичкимсредствима;
 разумејуједноставнаобавештењакојасе односе наположајупростору;
 траже ипруже једноставнаобавештењакојасеодносенаположајупростору;
 разумејукраткаупутстваи налогеи реагујунањих;
 упуते краткаупутстваи налоге;
 уочесличности и разлике уизгледуградовакултуристановањау ВБи коднас. Речикојимасеименујупросторијеустану/кући, намештај,
 институцијеуместустановања; предлогезаместо; језичкеструктуре*Тхере’сабединму бедроомтоо. Ит’син фронт офтхешиндоу. Му
 skateбоардисинтхешардробеандму гуитарисонтхе бед. Тхе фоотбалл иснехттотхе цхест офдраверс. Вхере’стхеробот?
 Ит’сбехиндтхебаг. Тхере аре тхреебедроомсупстаирс. Тхере’сахалл, адинингроомандакитцхендоунастаирс. Оурпарентсаре
 интхекитцхен. Истхереацинема инуоуртоун? Уес, тхере ис, бут тхере исн’сатхеатре. Тхере исн’т астатионнеармухоме. Тхе
 бусстописоппоситетхемусеум. (Егзистенцијално’Тхере’+ТхеПресент Симпле Тенсеглаголатобе) ; И цанспеакЕнглисх.
 Цануоуплаутхе
 пиано? (Цанзаизражавањеспособности) Гобацк тотхестарт. Готонумбер33андмиссатурн (Императив) ; кратке текстовеи
 дијалоге којисе односе натемуиинтеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре ипишу) . 6 10*

ПеоплеОписивањеживихбића; описивањеуобичајенихитренутнихактивности и планова; изражавањецена. епознајуи именујупојмове који
 сеодносенатему;
 разумеју једноставне описеживихбића и опишуихкористећиједноставнајезичкасредства;
 разумеју једноставне исказеоуобичајенимитренутнимрадњамаиплановимаи реагујунањих;
 опишууобичајенеи тренутнеактивностиједноставнимјезичкимсредствима;
 разумејуцене;
 траже ипруже информације оценама;
 разумејуи применеосновненормеучтивекомуникације (упродавници) ;
 уочемултикултуралностбританскихградава;
 опишуметничкуслику. Изразе и речикојесеодносефизичкиизгледљуди, одећуи свакодневнеактивности; језичке структуре–*И’мЦарла.
 И’мталл андИ’мверуслим. И’ве готлонгфаирхаирандблуде еуес. Тхисисму бротхер. Хе’ссхорт андфуите
 слим. Хе’сгот схорт бровнхаирандбровнеуес. Исхе талл? Хассхе готбровнеуес? (ХавеготиТхе Пресент СимплеТенсеглаголато
 беаописивањелјуди) ; Ит’стено’цлоцк. Царлаисгеттинг ин тхецар. Тхеу’ре гоингинто тоун. Анду исбууингсомебаллонс.
 Тхисперсонисвеаринг аблацкјацкет. Иамвеаринг аблуде схирт, блацкјеансандснеакерс. Вегототхепарк еверу Сатурдау морнинг,
 бутвеарен’т гоингтодау. Веусуаллугоинтототоннтхебус, бутве’регоингитхецартодау (ТхеПресент*

Цонтинуоус Тенсе + Тхе Пресент Симпле Тенсе ; *Хоу муџист хиспен? Ит'с 75п. Анд тхосе баллонс? Тхеу'ре 50пеацх. Тхат'с £3. 25. Хереуоуаре. Тханкуоу. 4 6 10*

Ревисионандтест3

Описивање места; изражавање положаја у простору; описивање живих бића; описивање уобичајених тренутних активности и планова; разумеју једноставне описе живих бића и опишу их користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставне исказе о уобичајеним тренутним радњама и плановима и реагују на њих; опишу уобичајене и тренутне активности једноставним језичким средствима. Лексику и језичке структуре којесе односена наведене комуникативне функције, ако јесе радиле претходне две теме; вештине слушања, говора, читања и писања, као и знања о језику. 0 4

МАТЕМАТИКА

Циљ је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Задаци: .

- ученици да усвоје основне математичке концепте, овладавају основним математичким процесима и вештинама, оспособљавају се за примену математичких знања и вештина и комуникацију математичким језиком;
- да ученици овладавају компетенцијама као што су комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња и компетенција за целоживотно учење;
- да ученици овладавају разноврсним техникама практичних и теоријских проблема, комуникацију математичким језиком, математичко резонување и доношење закључака и одлука.

Годишњи фонд часова: 180

Тема- садржај	Начин	Корелација	Исходи	Начин провере	Стандарди	Напомена

	остаривања	међупредметна повезаност				
<p>Бројеви</p> <p>Скуп природних бројева са нулом;</p> <p>Декадни систем записивања бројева;</p> <p>Месна вредност цифре;</p> <p>Својства скупа природних бројева;</p> <p>Сабирање и одузимање (писмени поступак) ;</p> <p>Множење и дељење (писмени поступак) ;</p> <p>Својства рачунских операција (изражена формулама) ;</p> <p>Изрази са више</p>	<p>- читање и писање бројева у скупу природних бројева;</p> <p>- месна вредност цифре у броју;</p> <p>- читање података из табела и графикана;</p> <p>- усмено сабирање и одузима природних бројева;</p> <p>- изводљивост сбирања и одузимања у скупу природних</p>	<p>Српски језик (чита са разумевањем различите врсте текстова; укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове;</p> <p>) ;</p> <p>Математика – унутрапредметна повезаност (природни бројеви и операције с њима) ;</p> <p>Природа и друштво - Природне и друштвене одлике Србије (читање информативних и енциклопедијских текстова; анализирање прочитаног; читање назива географских појмова) ; Човек – природно, друштвено и свесно биће (Физичке</p>	<p>- прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој;</p> <p>- одреди месну вредност цифре;</p> <p>- изврши четири основне рачунске операције у скупу Н0;</p> <p>- састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција;</p>	<p>- Бројчано оцењивање;</p> <p>- Формативно праћење;</p> <p>- Континуирано праћење ученика;</p> <p>- Цртежи;</p> <p>- Записи у свескама;</p> <p>- Евалуације;</p> <p>- Математички диктат;</p> <p>- Тест;</p> <p>- Контролне вежбе;</p> <p>- Праћење израде</p>	<p>1МА. 1. 1. 1. 1МА. 1. 1. 2. 1МА. 1. 1. 3. 1МА. 1. 1. 4. 1МА. 1. 1. 5. 1МА. 1. 3. 1. 1МА. 1. 3. 2. 1МА. 2. 1. 1. 1МА. 2. 1. 2. 1МА. 2. 1. 3. 1МА. 2. 1. 4. 1МА. 2. 1.</p>	<p>Образовни стандарди се преклапају по тематским целинама</p> <p>четири писмена задатака (у трајању од по једног часа) , са исправкама, планирано је осам часова</p>

<p>операција (бројевни изрази и изрази са променљивом) ;</p> <p>Једначине и неједначине у скупу $\mathbb{N}_0$;</p> <p>Разломци облика ($m, n \leq 10$) ;</p> <p>Упоредивање разломака са једнаким бројоцима;</p> <p>Једнакост разломака;</p> <p>Сабирање и одузимање разломака са једнаким именицима;</p> <p>Децимални запис броја са две децимале;</p>	<p>бројева;</p> <p>- својства сбирања и одузимања у скупу природних бројева;</p> <p>- олакшице при сабирању и одузимању;</p> <p>- једначине са сабирањем и одузимањем;</p> <p>- писмено сабирање и одузимање у скупу природних бројева;</p> <p>- усмено множење и дељење у скупу природних</p>	<p>промене у пубертету;) ;</p> <p>Прошлост Србије (Живот у далекој прошлости;</p> <p>Српска држава за време владарске породице Немањића; Живот под турском влашћу; Настанак развој модерне српске државе;</p> <p>Србија у савремено доба) ;</p> <p>Ликовна култура – Споразумевање (Хералдика – застава, грб, печат; Споразумевање сликом) ; Наслеђе (Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји; Познати уметници и најзначајнија дела) ;</p> <p>Елементи сценографије) ;</p> <p>Музичка култура – Слушање музике (Музика у служби других</p>	<p>- реши једначине и неједначине и провери тачност решења;</p> <p>- реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину;</p> <p>- процени вредност израза са једном рачунском операцијом;</p> <p>- одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју;</p> <p>- прочита и запише разломке</p>	<p>домаћих задатака;</p> <p>- Активност на часу;</p> <p>- Праћења остварености исхода учења;</p> <p>- Праћења нивоа остварености образовних стандарда;</p> <p>- Иницијални тест</p> <p>- Полугодишње тестирање;</p> <p>- Годишње тестирање;</p>	<p>5.</p> <p>1МА. 2. 3. 1.</p> <p>1МА. 2. 3. 2.</p> <p>1МА. 3. 1. 1.</p> <p>1МА. 3. 1. 2.</p> <p>1МА. 3. 1. 3.</p> <p>1МА. 3. 1. 4.</p> <p>1МА. 3. 1. 5.</p> <p>1МА. 3. 3. 1.</p> <p>1МА. 3. 3. 2.</p>	
---	--	---	---	---	--	--

<p>Сабирање и одузимање децималних бројева;</p>	<p>бројева;</p> <ul style="list-style-type: none"> - писмено множење и дељење у скупу природних бројева; - једначине и неједначине са множењем и дељењем; - редослед рачунских операција; - одређивање вредности простих израза; - одређивање вредности сложених израза применом редоследа рачунских операција; 	<p>медија) ; Извођење музике (Певање и свирање песама из нотног текста; Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима) ;</p> <p>Грађанско васпитање: Права потрошача (Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа.</p> <p>Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права) ; Потрошачко друштво (</p> <p>Стварне потребе и прекомерна потрошња) ;</p> <p>Пројектна настава (правилно рукује ИКТ уређајима; предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и</p>	<p>облика ($m, n \leq 10$) ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - упореди разломке облика са једнаким бројоцима или именицима; - сабере и одузме разломке са једнаким именицима; - запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; - сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; 	<ul style="list-style-type: none"> - Систематизације тема; - Чек листе за вредновање рада ученика у групном/ тимском раду; - Чек листа за самопроцену успешности рада; - Анализа (наставник, ученици) - Чек листа за вредновање рада групе/тима; - Примена техника самопроцењивања личног рада и 		
---	--	--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - одређивање делова целине; - сабирање и одузимање разломака; - сабирање и одузимање децималних бројева; - решавање текстуалних задатака; - решавање проблемских задатака; - тематски задаци. 	<p>могућности употребе ИКТ-а;</p> <p>уреди краћи текст и сачува га на рачунару; направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје; користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог) ;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; - формира низ на основу упутства; - реши задатак применом различитих начина представљања проблема; 	напредтка;		
<p>Геометрија</p> <p>Квадар и коцка;</p> <p>Површина квадрата и правоугаоника;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - уочава и именује линије; - уочава и именује основна својства фигуре 	<p>Српски језик (чита са разумевањем различите врсте текстова; укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; пише</p>	<ul style="list-style-type: none"> - именује елементе и опише особине квадрата и коцке; - црта мреже и 	<ul style="list-style-type: none"> - Бројчано оцењивање; - Формативно праћење; - Континуи- 	<p>1МА. 1. 2. 1.</p> <p>1МА. 1. 2. 2.</p> <p>1МА. 1. 2.</p>	

<p>Површина квадрата и коцке;</p> <p>Запремина квадрата и коцке;</p>	<p>и тела;</p> <ul style="list-style-type: none"> - именује геометријске облике и тела; - одеди и запише површину фигуре задатом јединицом мере; - израчуна обим квадрата, правоугаоника; - израчуна коцке и квадрата; - изрази површину фигуре и тела одговарајућом јединицом за површину; - израчуна запремину тела; - изрази 	<p>скраћенице за јединице мере) ;</p> <p>Математика – унутрапредметна повезаност (природни бројеви и операције с њима) ;</p> <p>Природа и друштво - Природне и друштвене одлике Србије (читање информативних и енциклопедијских текстова; анализирање прочитаног; читање назива географских појмова) ; Човек – природно, друштвено и свесно биће (</p> <p>Физичке промене у пубертету;</p> <p>) ; Прошлост Србије (Живот у далекој прошлости;</p> <p>Српска држава за време</p>	<p>прави моделе квадрата и коцке;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; - прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - израчуна површину квадрата и правоугаоника; - израчуна површину и запремину квадрата и коцке; 	<p>рано праћење ученика;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Цртежи; - Записи у свескама; - Евалуације; - Математички диктат; - Тест; - Контролне вежбе; - Праћење израде домаћих задатака; - Активност на часу; - Праћења остварености 	<p>3.</p> <p>1МА. 1. 2.</p> <p>4.</p> <p>1МА. 2. 2. 1.</p> <p>1МА. 2. 2. 2.</p> <p>1МА. 2. 2. 3.</p> <p>1МА. 2. 2. 4.</p> <p>1МА. 2. 2. 5.</p> <p>1МА. 2. 2. 6.</p> <p>1МА. 3. 2. 1.</p> <p>1МА. 3. 2. 2.</p> <p>1МА. 3. 2.</p>	
--	--	--	--	---	---	--

	запремину тела одговарајућом јединицом за запремину;	<p>владарске породице Немањића; Живот под турском влашћу; Настанак развој модерне српске државе;</p> <p>Србија у савремено доба) ;</p> <p>Ликовна култура – Споразумевање (Хералдика – застава, грб, печат; Споразумевање сликом) ; Наслеђе (Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји; Познати уметници и најзначајнија дела) ;</p> <p>Елементи сценографије) ;</p> <p>Грађанско васпитање: Права потрошача (Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа.</p> <p>Права и одговорност потрошача. Заштита</p>	<p>- реши проблемске задатке у контексту мерења.</p> <p>- запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале;</p> <p>- сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале;</p> <p>- чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима;</p> <p>- реши задатак</p>	<p>исхода учења;</p> <p>- Праћења нивоа остварених стандарда;</p> <p>- Иницијални тест</p> <p>- Полугодишње тестирање;</p> <p>- Годишње тестирање;</p> <p>- Систематизације тема;</p> <p>- Чек листе за вредновање рада ученика у групном/</p>	<p>3.</p> <p>1МА. 3. 2.</p> <p>4.</p> <p>1МА. 3. 2.</p> <p>5.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

		<p>потрошачких права) ; Потрошачко друштво (</p> <p>Стварне потребе и прекомерна потрошња) ;</p> <p>Пројектна настава (</p> <p>правилно рукује ИКТ уређајима; предложи редослед активности у односу на постављени</p> <p>пројектни задатак и могућности употребе ИКТ- а;</p> <p>уреди краћи текст и сачува га на рачунару; направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје; користи интернет за учење и проналажење информација уз</p> <p>помоћ одраслог) ;</p>	<p>применом различитих начина представљања проблема;</p>	<p>тимском раду;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Чек листа за самопроцену успешности рада; - Анализа (наставник, ученици) - Чек листа за вредновање рада групе/тима; - Примена техника самопроцењивања личног рада и напредка; 		
--	--	--	--	--	--	--

<p>Мерење и мере</p> <p>Мерење површине (м², дм², цм², мм², км², ха, а) ;</p> <p>Мерење запремине (м³, дм³, цм³, мм³) ;</p>	<p>- именује јединице мере за дужину;</p> <p>- разликује јединице мере за дужину од јединица за површину;</p> <p>- именује јединице мере за површину;</p> <p>- уочава однос јединица мере за површину;</p> <p>- претвара јединице мере за површину из веће у мању и обратно;</p> <p>- именује јединице мере за</p>	<p>Српски језик (чита са разумевањем различите врсте текстова; укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; пише скраћенице за јединице мере) ;</p> <p>Математика – унутрапредметна повезаност (природни бројеви и операције с њима) ;</p> <p>Природа и друштво - Природне и друштвене одлике Србије (читање информативних и енциклопедијских текстова; анализирање прочитаног; читање назива географских појмова) ; Човек – природно, друштвено и</p>	<p>- прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине;</p> <p>- израчуна површину квадрата и правоугаоника;</p> <p>- израчуна површину и запремину квадра и коцке;</p> <p>- реши проблемске задатке у контексту мерења.</p> <p>- запише резултат мерења</p>	<p>- Бројчано оцењивање;</p> <p>- Формативно праћење;</p> <p>- Континуирано праћење ученика;</p> <p>- Цртежи;</p> <p>- Записи у свескама;</p> <p>- Евалуације;</p> <p>Математички диктат;</p> <p>- Тест;</p> <p>- Контролне вежбе;</p> <p>- Праћење израде</p>	<p>1МА. 1. 2. 1.</p> <p>1МА. 1. 2. 2.</p> <p>1МА. 1. 2. 3.</p> <p>1МА. 1. 2. 4.</p> <p>1МА. 2. 2. 1.</p> <p>1МА. 2. 2. 2.</p> <p>1МА. 2. 2. 3.</p> <p>1МА. 2. 2. 4.</p> <p>1МА. 2. 2. 5.</p> <p>1МА. 2. 2.</p>	

	<p>запремину;</p> <p>- уочава однос јединица мере за запремину;</p> <p>- претвара јединице мере за запремину из веће у мању и обратно;</p> <p>- користи скраћенице за писање јединица мера;</p> <p>- решава проблемске задатке са јединицама мере</p>	<p>свесно биће (Физичке промене у пубертету;) ; Прошлост Србије (Живот у далекој прошлости; Српска држава за време владарске породице Немањића; Живот под турском влашћу; Настанак развој модерне српске државе; Србија у савремено доба) ; Ликовна култура – Споразумевање (Споразумевање сликом) ; Наслеђе (Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји; Познати уметници и најзначајнија дела) ; Елементи сценографије) ;</p>	<p>дужине децималним бројем са највише две децимале;</p> <p>- сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале;</p> <p>- чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима;</p> <p>- реши задатак применом различитих начина представљања проблема;</p>	<p>домаћих задатака;</p> <p>- Активност на часу;</p> <p>- Праћења остварености исхода учења;</p> <p>- Праћења нивоа остварености образовних стандарда;</p> <p>- Иницијални тест</p> <p>- Полугодишње тестирање;</p> <p>- Годишње тестирање;</p>	<p>6.</p> <p>1МА. 3. 2. 1.</p> <p>1МА. 3. 2. 2.</p> <p>1МА. 3. 2. 3.</p> <p>1МА. 3. 2. 4.</p> <p>1МА. 3. 2. 5.</p>	
--	---	--	--	---	--	--

		<p>Грађанско васпитање: Права потрошача (Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа.</p> <p>Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права) ; Потрошачко друштво (Стварне потребе и прекомерна потрошња) ;</p> <p>Пројектна настава (правилно рукује ИКТ уређајима; предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а;</p> <p>уреди краћи текст и сачува га на рачунару; направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје; користи</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Систематизације тема; - Чек листе за вредновање рада ученика у групном/ тимском раду; - Чек листа за самопроцену успешности рада; - Анализа (наставник, ученици) - Чек листа за вредновање рада групе/тима; - Примена техника самопроцењивања личног рада и 		
--	--	--	--	---	--	--

		интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог) ;		напредтка;		
--	--	--	--	------------	--	--

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО- МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Ради лакшег планирања наставе даје се оријентациони предлог броја часова по темама (укупан број часова за тему, број часова за обраду новог градива + број часова за утврђивање, увежбавање и систематизацију градива) . Приликом израде оперативних планова наставник распоређује укупан број часова предвиђен за поједине теме по типовима часова (обрада новог градива, утврђивање и увежбавање, понављање, проверавање и систематизација градива) , водећи рачуна о циљу предмета и исходима.

Бројеви (132; 42 + 90)

Геометрија (12; 4 + 8)

Мерење и мере (28; 9 + 19)

Напомена: за реализацију 4 писмена задатака (у трајању од по једног часа) , са исправкама, планирано је 8 часова.

Предложени редослед реализације тема:

Бројеви – први део (рачунске операције) ;

Мерење и мере – први део (површина квадрата и правоугаоника) ;

Бројеви – други део (једначине и неједначине) ;

Геометрија;

Бројеви – трећи део (разломци и децимални бројеви) ;

Мерење и мере – други део (површина и запремина квадра и коцке) .

Предложена подела тема и редослед реализације нису обавезни за наставнике, већ само представљају један од могућих модела.

Овакав предлог је дат због тога што је пожељно комбиновати алгебарске и геометријске садржаје.

Основа за писање исхода и избор садржаја је чињеница да се учењем математике ученици оспособљавају за: решавање разноврсних практичних и теоријских проблема, комуникацију математичким језиком, математичко резонување и доношење закључака и одлука. Исходи представљају основ за избор наставних садржаја, доприносе и лакшем избору наставних стратегија, метода и по ступака, чиме се олакшава дидактичко- методичко креирање процеса поучавања и учења. Достицањем исхода, ученици усвајају основне математичке концепте, овладавају основним математичким процесима и вештинама, оспособљавају се за примену математичких знања и вештина и комуникацију математичким језиком. Кроз исходе се омогућава остваривање образовних стандарда и међупредметних компетенција као што су комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња и компетенција за целоживотно учење.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм усмерава наставника да наставни процес конципира у складу са дефинисаним исходима, односно да планира како да ученици достигну исходе и да изабере одговарајуће методе, активности и технике за рад са ученицима. Дефинисани исходи показују наставнику и која су то специфична знања и вештине која су ученику потребна за даље учење и свакодневни живот. Приликом планирања часа, дате исходе треба разложити на мање и на основу њих планирати активности за конкретан час. Треба имати у виду да се исходи у програму разликују, да се неки могу лакше и брже достићи, док је за одређене исходе потребно више времена и активности, као и рада на различитим садржајима. Исходе треба посматрати као циљеве којима се тежи током једне школске године. Наставу у том смислу треба усмерити на развијање компетенција и не треба је усмерити само ка достизању појединачних исхода.

При обради нових садржаја треба се ослањати на постојеће искуство и знање ученика и настојати да ученици самостално откривају математичке правилности и изводе закључке. Основна улога наставника је да буде организатор наставног процеса, да подстиче и усмерава активност ученика. Ученике треба упућивати да користе уџбеник и друге изворе знања, како би усвојена знања била трајнија и шира, а ученици оспособљени за примену у решавању разноврсних задатака.

Приликом планирања наставе, треба имати у виду да, у овом узрасту, различите игралике активности, као и употреба едукативних софтверских алата у функцији сазнавања и учења, могу бити додатна мотивација за усвајање математичких садржаја. Због тога је важно да се ученицима првог циклуса омогући да развијају математичко мишљење у контексту играликих активности и употребе едукативних апликација на интернету и других електронских материјала. Поред тога, игралике активности и употреба едукативних апликација и електронских материјала значајно доприносе развијању интересовања за математику и позитивног става према математици.

На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом. Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Бројеви

У четвртном разреду проширује се блок бројева на коме се ради, упознавањем природних бројева већих од 1000 и формирањем појма скупа природних бројева N и скупа природних бројева са нулом N_0 . Упознају се својства скупа N_0 : уређеност, кардиналност, ограниченост са леве стране као и својства рачунских операција (замена места сабирака, здруживање сабирака, замена места чинилаца, 0 као сабирак, 1 као чинилац, множење збира и разлике бројем, сталност збира и разлике) . Бројеви се представљају у декадном запису као зборови вишеструких декадних јединица ($4\ 321 = 4000 + 300 + 20 + 1$) или збира производа једноцифрених бројева и декадних јединица ($4\ 321 = 4 \cdot 1000 + 3 \cdot 100 + 2 \cdot 10 + 1 \cdot 1$) . Одређује се месна вредност цифре у броју. Поступни развој појма броја подстиче се визуелним представљањем бројева на бројевној правој као и активностима одређивања најближе (вишеструке) декадне јединице.

Знања о рачунским операцијама даље се проширују писменим поступцима сабирања и одузимања, множења и дељења у скупу природних бројева, упознавањем поступака прво уз помоћ таблица месних вредности, а затим скраћеним поступцима са потписивањем. При увежбавању техника рачунања са вишецифреним бројевима треба водити рачуна о сврсисходности захтева и могућностима примене знања у реалним ситуацијама. Препоручљиво је да се брзина и сигурност у израчунавању збира и разлике бројева увежбава на примерима у блоку бројева до 1 000 000, а производа и количника на примерима множења, односно дељења (са и без остатка) највише двоцифреним бројем. Негује се и развија навика процењивања вредности израза и провере тачности рачуна. Ученике треба упутити да проверу тачности могу радити и калкулатором као и да могу користити апликације да би увежали технике рачунања.

Утврђују се својства операција која се изражавају реторички и симболички (формулама) . Кроз примере ученицима се указује на функционалну примену својстава операција при рачунању.

Поред утврђивања способности израчунавања вредности простих и сложених бројевних израза, код ученика се развија способност састављања бројевних израза и израза са променљивом на основу инструкција или математичког моделовања проблемске ситуације. Подразумева се познавање математичких термина (сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика, чинилац, дељеник, делилац, количник) .

Решавају се просте и сложене једначине ($a \cdot x \pm b = c$, $a - b \cdot x = c$, $x : a \pm b = c$, $a - x : b = c$, $a : x \pm b = c$, $a - b : x = c$, $a \cdot (x \pm b) = c$, $a \cdot (b - x) = c$, $(x \pm b) : a = c$, $(a - x) : b = c$, $a : (x \pm b) = c$, $a : (b - x) = c$) и просте неједначине (у којима су релацијски знаци $<$, $>$, $\leq$ или $\geq$) са решењима из скупа N_0 . Решавање једначина заснива се на познавању рачунских операција и њихове међусобне повезаности. Ученици се упућују да утврде вредности које би могла имати непозната у неједначини и у том скупу утврђује се за које вредности непознате се добија тачна неједнакост. Решавање неједначина заснива се на таблицама или на решавању одговарајућих једначина и познавања функционалне зависности резултата рачунских операција од њених компонената. Решења се записују уз коришћење симбола $\in$, $\{$ и $\}$. Разматрају се случајеви код којих неједначина има једно решење, има више решења или нема решења. Подстиче се навика провере решења и анализа „логичности“ решења с обзиром на природу проблема.

Решавање задатака у реалистичним и проблемским ситуацијама је контекст за утврђивање и проширивање знања о својствима рачунских операција и развој способности математичког моделовања. Проблеми се задају у текстуалној форми, сликом, табелом или графиком (стубичастим дијаграмом и сликовним дијаграмом у коме један симбол може представљати више од једног објекта) . У овим примерима, од посебног значаја је селекција значајних информација за решавање проблема и уочавање односа између познатих и непознатих компоненти које се представљају помоћу математичког апарата, најчешће писањем одговарајућих израза, једначина или неједначина. Развија се способност и навика ученика да усмено и писмено образложе поступке решавања задатка уважавајући чињеницу да често постоји више начина да се дође до решења. Ученици се подстичу да користе различите методе решавања проблема, укључујући и визуелно представљање проблемске ситуације (нпр. метод дужи, метод правоугаоника) . Важно је омогућити ученицима да решавају задатке који ће допринети даљем развијању математичко логичког мишљења и припреми за бављење појмом функције у наредним разредима. Зато су корисни задаци одређивања следећег члана низа, уочавања и описивања правила на основу започетог низа, формирања низа на основу заданог правила, као и осмишљавања новог правила за формирање низа.

Даље се развија појмовно разумевање разломка облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$) анализом визуелних представа помоћу правоугаоних модела, кружног дијаграма и др. Упоредивање разломака заснива се на визуелним представама при чему се прво обнавља упоређивање разломака са једнаким именицима, а затим се раде случајеви упоређивања разломака са једнаким бројцима. Уочавају се еквивалентни разломци. Сабирају се и одузимају разломци са једнаким именицима, представљени визуелно, при чему се раде само случајеви код који је резултат мањи или једнак два цела.

Упознаје се децимални запис бројева са највише две децимале у контексту мерења дужине. Поступци сабирања и одузимања бројева у децималном запису обухватају само једноставне случајеве бројева са истим бројем децимала код којих је збир цифара на истој позицији у бројевима који се сабирају или одузимају мањи од 10 (нпр. $1, 3 + 0, 2 = 1, 5$; $1, 37 + 0, 21 = 1, 58$ и $1, 7 - 0, 2 = 1, 5$; $1, 74 - 0, 21 = 1, 53$) .

Геометрија

Формирање геометријских идеја започето је, у првом разреду, посматрањем и описивањем предмета у реалном простору: полазећи од просторних облика познатих из свакодневног живота (коцка и лопта, квадар и ваљак, пирамида и купа) , најпре су издвојени равни геометријски облици (круг, квадрат, правоугаоник, троугао) , затим су издвојене линије којима су оивичени уочени облици и најзад тачке као пресеци линија. У четвртном разреду, заокружује се прва етапа учења геометрије анализом геометријских тела, заснованом на примени знања и вештина стечених учењем геометрије у ранијим разредима.

Иако је пожељно обновити основне просторне облике, централно место ове теме заузимају квадар и коцка, будући да се исходи односе на ова геометријска тела. За успешно остваривање исхода, обраду нових садржаја треба да прати обнављање свих важних геометријских појмова из претходних разреда. Важно је повезати појмове *фигура*, *линија*, *тачка* редом са појмовима *страна*, *ивица*,

теме, истаћи *паралелност* и *нормалност* међу појединим ивицама квадрата, односно *подударност* међу наспрамним странама квадрата. Својства квадрата и коцке треба повезати са својствима правоугаоника и квадрата, илуструјући одговарајуће везе и на моделима квадрата и коцке, и на њиховим мрежама.

Наставни садржаји који се односе на геометрију простора веома су важни за интелектуални развој ученика. Разноврсним примерима и задацима треба стимулирати оријентацију у простору, просторну визуелизацију, мисаоно сагледавање простора и томе слично. Наведене способности посебно се унапређују уочавањем веза између просторних односа и одговарајућих равних репрезентација. Зато је пожељно код ученика развијати вештину представљања геометријских тела цртањем одговарајућих слика у равни (слободном руком и геометријским прибором) . Веома је важно да ученици коректно употребљавају пуне и испрекидане линије за приказивање видљивих и невидљивих ивица тела у односу на изабрани правац посматрања, као и да уочавају елементе (пре свега праве углове) који нису веродостојно приказани на равnoj слици. Цртање у квадратној или тачкастој мрежи погодно је да се ученицима предоче разни начини представљања квадрата и коцке у зависности од правца посматрања. Развоју визуелне перцепције могу допринети задаци који се односе на тела састављена од коцки истих димензија и у којима се захтева бројање коцки и цртање фигура које се виде посматрањем тела са предње и задње стране, одозго и одоздо, слева и здесна. Довољно је посматрати тела сачињена од једноцифреног броја коцки.

Савремена технологија пружа изузетне могућности да се једноставно и ефектно прикажу просторни односи, па зато интерактивни геометријски софтвери постају корисно средство у реализацији геометријских тема. На пример, када је реч о настави геометрије у четвртом разреду, препоручљиво је одговарајућим софтверским апликацијама генерисати разноврсне мреже квадрата (коцке) и симулирати њихово склапање, приказивати слике истог тела из различитих правца посматрања итд. Употреба софтверских апликација (нпр. за виртуелно састављање коцке) не сме да замени ниједну од традиционалних наставних активности (нпр. прављење модела коцке од картона) , већ да буде додатак који ће допринети ефикаснијој реализацији наставног процеса. Треба имати на уму да за већину ученика самостална употреба неког софтвера представља додатно интелектуално ангажовање, па је неопходно унапред добро осмислити и припремити задатке у којима се захтева употреба софтверских апликација. Од ученика не треба очекивати вешту употребу софтвера, али је важно да уоче значај технологије и погодности које она омогућава.

Веза између геометрије и информатике може се остварити и задацима који су инспирисани једноставним програмима језика Лого: нпр. употребом наредби *горе*, *доле*, *лево*, *десно*, *напред*, *назад* описати путању „бубе- робота“ из једног темена коцке у неко друго теме (при чему је пожељно истицати све могуће путање, тј. размотрити и комбинаторне аспекте проблема) .

Исходи и одговарајући садржаји у вези са темом Геометрија веома су значајни и у научно- техничком и уметничком образовању. Зато је важно успоставити везе са другим предметима. На пример, повезивање са ликовном културом може се остварити истицањем ликовних ефеката којима се дочарава просторност. Корелација са природом и друштвом могла би се остварити кроз дискусију о просторном планирању, архитектури и грађевинарству и одговарајућим занимањима, уз посебно истицање значаја прецизног цртања и прављења макета. Корисно би било са ученицима уопштено анализирати план и макету неке познате грађевине.

Пожељно је реализовати и један пројектни задатак којим би се стимулисало функционално знање, повезивање и примена наученог. Пројектни задатак би могао бити прављење поједностављене макете учионице. Намештај у учионици би требало представљати у облику квадрата, односно коцке. Пре израде макете треба обавити мерење просторије и намештаја и погодно изабрати размеру.

Мерење и мере

Увођењу стандардних мерних јединица за површину (мм^2 , цм^2 , дм^2 , м^2 , а, ха, км^2) треба да претходи обнављање мерења дужине и одговарајућих стандардних јединица мере, као и подсећање на концепт мерења површине геометријских фигура, који су ученици упознали у трећем разреду без увођења стандардних јединица. Важно је да ученици овладају претварањем мерних јединица из већих у мање и обрнуто, вишеименованих у једноименоване и обрнуто, као и упоређивањем величина датих у истим или различитим мерним јединицама. Неопходно је да ученици повежу идеју поплочавања правоугаоника подударним квадратима са формулом за израчунавање површине правоугаоника. У задацима треба потенцирати правилан математички запис, прецизност и уредност приликом цртања и израчунавања. Реалним примерима треба развијати способност процене површина (просторија, станова, игралишта, парцела итд.) и њиховог међусобног односа.

Са практичног становишта веома су корисни задаци у којима треба израчунати површину фигуре која се једноставно може разложити на правоугаонике и квадрате. Овакви задаци су значајни и зато што непосредно повезују идеју поплочавања и примену формула за израчунавање површина. На њих се надовезује формирање појма површине квадрата и коцке и долажење до одговарајућих формула.

По аналогiji са развијањем концепта мерења дужине и површине, уводи се појам запремине коцке и квадрата и стандардне мерне јединице за запремину (мм^3 , цм^3 , дм^3 , м^3) . Формулу за израчунавање запремине квадрата треба повезати са идејом попуњавања квадрата истоветним коцкама.

У оквиру теме Геометрија истакнут је значај задатака који се односе на тела састављена од истоветних коцки и у којима се захтева бројање коцки, односно цртање фигура које се виде посматрањем тела са предње и задње стране, одозго и одоздо, слева и здесна. Пожељно је неколико оваквих задатака урадити и у контексту мерења, при чему бројање коцки треба повезати са запремином тела, а површину тела повезати са збиром површина одговарајућих фигура које се виде из различитих праваца.

Стандардне мерне јединице за запремину треба повезати са јединицама за мерење запремине течности (л, дл, цл, мл, хл) , које су уведене у трећем разреду. Пожељно је поменуте везе илустровати пресипањем воде из боце од 1 л у коцку странице 1 дм. Сипање воде из обичне кухињске мензуре може послужити за практично одређивање запремине посуда.

Тема Мерење и мере веома је важна за повезивање аритметичких и геометријских садржаја. Примене једначина треба илустровати погодним примерима и задацима у којима се примењују формуле за израчунавање површине и запремине. Поред тога, важно је подстицати и цртање геометријских репрезентација проблемских ситуација које се превасходно односе на аритметички контекст. Ово последње се посебно односи на примену тзв. методе дужи и методе правоугаоника при решавању аритметичких задатака.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Саставни део процеса развоја математичких знања у свим фазама наставе је и праћење и процењивање степена остварености исхода, које треба да обезбеди што поузданије сагледавање развоја и напредовања ученика. Тај процес треба започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.

Допунска настава - 18 часова

Тематска структура годишњег програма

Ред. број часа	Наставна јединица
1	Сабирање и одузимање до 1000
2	Множење и дељење до 1000
3	Упоредивање бројева до милион
4	Јединице мереза површину
5	Сабирање и одузимање преко 1000
6	Писмено сабирање и одузимање преко 1000
7	Израчунавање површине правоугаоника
8	Израчунавање површине квадрата
9	Редослед рачунских операција
10	Површина коцке
11	Писмено множење
12	Писмено дељење
13	Површина квадра

14	Једначинесамножењемидељењем
15	Неједначинесамножењем
16	Неједначинесадељењем
17	Разломци
18	Задацисаразломцима

Наставнатама: СКУППРИРОДНИХБРОЈЕВА

Садржај (наставнеј единице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање

Сабирање иодузима ње до 1000	Чита, пише и упоређује бројеве до милиона	Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко- синтетичка Истраживачка	Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање	посматрање праћење анга жовања ученика ауспмене провере белешке
Множење и дељење до 1000	Зна писмено да сабира иодузима преко 1000			
Упоредив ање бројева до милион	Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000			
Сабирање иодузима ње преко 1000	Зна особине рачунских операц ија, приоритет операц ија и употребу заграда			
Писмено сабирање иодузима ње преко 1000	Решава једноставне проб лемске ситуације			
Једначин е самноже њем идељење м				
Неједнач ине				

самноже њем Неједнач ине садељење м Разломци Задаци саразлом цима				
--	--	--	--	--

Наставнатама: МЕРЕЊЕИМЕРЕ

Садржај (наставнеједи нице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
---------------------------------------	-----------------------------------	--------------------	----------	--------------------

- Јединице мере заповршину	Зна да упоређује површи фигура Користи јединице мерезапо вршину	Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко- синтетичка Истраживачка	Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање Лењир Шестар	посматрање праћење анга жовања ученика аузме не провере белешке
----------------------------------	--	--	--	---

Наставна тема: ПОВРШИНА

Садржај (наставне јединице)	Циљеви, задаци (исходи)	Активности, методе	Средства	Праћење, оцењивање
Јединице мере заповршину Израчунавање површине правоугаоника Израчунавање површине квадрата	Израчунава површину правоугаоника квадрата Зна да црта мрежу квадра коцке Решава	Посматрање Графичко представљање Разговор Цртање Писање Индивидуални подстицај Аналитичко- синтетичка Истраживачка	Апликације Графофолије Дидактички материјал Уџбеник Креде у боји Оловке у боји Дијаграмске слике Прибор за цртање Лењир Шестар	посматрање праћење анга жовања ученика аузме не провере белешке

Површинакоцке	једноставног			
Површинаквадра	ичко-комбинаторнепроблеме			

ПРИРОДА И ДРУШТВО

ЦиључењаПрироде и друштвајесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Задаци:

- код ученика развијати осећај богатства у различитостима међу припадницима различитих националности указивањем напостојање људи који славе другачије празнике, имају различите обичаје, културу становања, исхрану, облачење и сл. ;
- да ученици развију уважавање различитости, толеранцију, хуманост, солидарност, емпатију;
- да ученици схвате да су и промене у њиховом и понашању њихових вршњака такође последица пубертета, али да ове промене не могу да буду изговор за непримерено понашање према другима;
- да ученици схвате безбедносне претње у дигиталном окружењу, односно на суочавање ученика са непримереним садржајима на интернету и адекватно реаговање (како и од кога ученик може да затражи помоћ) ;

Годишњи фонд часова: 72

Тема- садржај	Начин оstarивања	Корелација међупредметна повезаност	Исходи	Начин провере	Стандарди	Напомена
---------------	------------------	-------------------------------------	--------	---------------	-----------	----------

<p>Природне и друштвене одлике Србије</p> <p>- Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава ихимна) и национална валута;</p> <p>- Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме;</p> <p>- Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита;</p> <p>- Национални паркови Србије;</p> <p>- Друштвене карактеристике Србије (</p>	<p>Читање текстова из уџбеника;</p> <p>Читање текстова из енциклопедија;</p> <p>Истраживачки рад о обележјима државе;</p> <p>Певање државне химне;</p> <p>Цртеж (застава, грб) ;</p> <p>Читање података са географске карте;</p> <p>Читање података из легенди, табеле, графикана;</p> <p>Цртање карте на квадратној мрежи;</p>	<p>Природа и друштво -</p> <p>Унутарпредметно повезивање садржаја (Србија некада и сада, становништво некада и сада, попис становништва, делатности некада и сада) ;</p> <p>Српски језик (чита са разумевањем различите врсте текстова; укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове;) ;</p> <p>Математика (скуп природних бројева, читање и писање бројева, читање графикана и табела) ;</p> <p>Ликовна култура – Споразумевање (Хералдика – застава, грб, печат; Споразумевање сликом) ; Наслеђе (Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји; Познати уметници и најзначајнија дела)</p>	<p>– одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије;</p> <p>– одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије;</p> <p>– повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом</p>	<p>- Бројчано оцењивање;</p> <p>- Формативно праћење;</p> <p>- Континуирано праћење ученика;</p> <p>- Цртежи;</p> <p>- Записи у свескама;</p> <p>- Евалуације;</p> <p>- Тест;</p> <p>- Контролне вежбе;</p> <p>- Праћење израде домаћих задатака;</p> <p>- Активност</p>	<p>1ПД. 1. 1. 1.</p> <p>1ПД. 1. 1. 2.</p> <p>1ПД. 1. 1. 6.</p> <p>1ПД. 1. 2. 1.</p> <p>1ПД. 1. 2. 2.</p> <p>1ПД. 1. 2. 3.</p> <p>1ПД. 2. 2. 1.</p> <p>1ПД. 2. 2. 2.</p> <p>1ПД. 2. 2. 3.</p> <p>1ПД. 2. 2. 4.</p> <p>1ПД. 2. 4.</p>	<p>Образовни стандарди се преклапају по тематским целинама</p>
---	--	---	---	--	---	--

<p>становништво, насеља и делатности) . Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност) ;</p> <p>- Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима) ;</p> <p>- Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност</p>	<p>Пројектни задаци о одликама крајева;</p> <p>Истраживачки задаци;</p> <p>Венов дијаграм;</p> <p>ЖЗН табела;</p> <p>Чинквине;</p> <p>Кратак есеј;</p> <p>Мапе ума;</p> <p>Мождана олуја;</p> <p>Грозд појмова;</p> <p>Рад на задацима у уџбенику;</p> <p>Рад на задацима у радној свесци.</p>	<p>;</p> <p>Елементи сценографије) ;</p> <p>Музичка култура – Слушање музике (Музика у служби других медија) ; Извођење музике (Певање и свирање песама из нотног текста; Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима) ;</p> <p>Грађанско васпитање: Права потрошача (Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа.</p> <p>Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права) ;</p> <p>Пројектна настава (правилно рукује ИКТ уређајима; предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ- а;</p>	<p>насеља и делатностима људи;</p> <p>– уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;</p> <p>– представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету;</p> <p>– у дискусији даје предност</p>	<p>на часу;</p> <p>- Праћења остварености исхода учења;</p> <p>- Праћења нивоа остварено сти образовних стандарда;</p> <p>- Иницијални тест</p> <p>- Полугодишње тестирање;</p> <p>- Годишње тестирање;</p> <p>- Систематизације тема;</p>	<p>3.</p> <p>1ПД. 2. 4. 4.</p> <p>1ПД. 3. 4. 1.</p> <p>1ПД. 3. 5. 1.</p> <p>1ПД. 3. 5. 2.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

<p>биљног и животињског света) ;</p>		<p>уреди краћи текст и сачува га на рачунару; направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје; користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог) ;</p>	<p>коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; – повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ</p>	<p>- Чек листе за вредновање рада ученика у групном/ тимском раду; - Чек листа за самопроцену успешности рада; - Анализа (наставник, ученици) - Чек листа за вредновање рада групе/ тима; - Примена техника самопроцењивања личног рада и</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>уређаје;</p> <p>– затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима у дигиталном окружењу;</p> <p>– представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.) ;</p> <p>– пронађе и одабере потребне информације из различитих извора</p>	напредтка;		
--	--	--	--	------------	--	--

			(писаних, сликовних, дигиталних) ; – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима;			
Човек – природно и душтвено биће - Човек – природно, друштвено и свесно биће; - Физичке промене у пубертету; - Дигитална безбедност и последице	Читање текстова из уџбеника; Читање текстова из енцикло- педија; Истраживачки рад променама тела; Родна равноправност; Пројектни	Природа и друштво - Унутарпредметно повезивање садржаја; Српски језик (чита са разумевањем различите врсте текстова; укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове;) ; Математика (скуп природних бројева, читање и писање	– пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних) ; – повеже резултате рада са уложеним	- Бројчано оцењивање; - Формативно праћење; - Континуи- рано праћење ученика; - Цртежи; - Записи у свескама;	1ПД. 1. 5. 1. 1ПД. 1. 5. 2. насељу 1ПД. 1. 5. 3. 1ПД. 1. 5. 4. 1ПД. 1. 5. 5. 1ПД. 2. 5.	

<p>прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји;</p>	<p>задаци о родној равноправности;</p> <p>Истраживачки задаци;</p> <p>Венов дијаграм;</p> <p>ЖЗН табела;</p> <p>Чинквине;</p> <p>Кратак есеј;</p> <p>Мапе ума;</p> <p>Мождана олуја;</p> <p>Грозд појмова;</p> <p>Рад на задацима у уџбенику;</p> <p>Рад на задацима у радној свесци.</p>	<p>бројева, читање графикана и табела) ;</p> <p>Ликовна култура – Споразумевање (Споразумевање сликом) ; Наслеђе (Познати уметници и најзначајнија дела) ;</p> <p>Музичка култура – Слушање музике (Музика у служби других медија) ;</p> <p>Грађанско васпитање: Право на здраву животну средину</p> <p>Трећа генерација људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине; Мултикултуралност</p>	<p>трудом;</p> <p>– сарађује са другима у групи на заједничким активностима;</p> <p>– учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих;</p> <p>– планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ</p> <p>уређаје;</p> <p>– затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у</p>	<p>- Евалуације;</p> <p>- Тест;</p> <p>- Контролне вежбе;</p> <p>- Праћење израде домаћих задатака;</p> <p>- Активност на часу;</p> <p>- Праћења остварености исхода учења;</p> <p>- Праћења нивоа остварености образовних стандарда;</p>	<p>1. 1ПД. 2. 5. 2. 1ПД. 2. 5. 3.</p>	
---	---	--	---	---	---	--

		<p>и интеркултуралност</p> <p>Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима.</p> <p>Избеглице и мигранти</p> <p>Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет.</p> <p>Сусретање култура</p> <p>Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета.</p> <p>Пројектна настава (правилно рукује ИКТ уређајима; предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и</p>	дигиталном окружењу.	<ul style="list-style-type: none"> - Иницијални тест - Полугодишње тестирање; - Годишње тестирање; - Систематизације тема; - Чек листе за вредновање рада ученика у групном/ тимском раду; - Чек листа за самопроцену успешности рада; - Анализа (		
--	--	---	----------------------	---	--	--

		<p>могућности употребе ИКТ- а;</p> <p>уреди краћи текст и сачува га на рачунару; направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје; користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог) ;</p>		<p>наставник, ученици)</p> <p>- Чек листа за вредновање рада групе/тима;</p> <p>- Примена техника самопроцењивања личног рада и напредка;</p>		
<p>Материјали</p> <p>- Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух) ;</p> <p>- Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање) ;</p>	<p>Читање текстова из уџбеника;</p> <p>Читање текстова из енциклопедија;</p> <p>Истраживачки рад;</p> <p>Огледи и експерименти;</p>	<p>Природа и друштво -</p> <p>Унутарпредметно повезивање садржаја;</p> <p>Српски језик (чита са разумевањем различите врсте текстова; укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући идругачије ставове;) ;</p>	<p>– идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем;</p> <p>– испита електричну проводљивост</p>	<p>- Бројчано оцењивање;</p> <p>- Формативно праћење;</p> <p>- Континуирано праћење ученика;</p> <p>- Цртежи;</p>	<p>1ПД. 1. 3. 1.</p> <p>1ПД. 1. 3. 2.</p> <p>1ПД. 1. 3. 3.</p> <p>1ПД. 1. 3. 4.</p> <p>1ПД. 1. 3.</p>	

<p>- Наелектрисавање предмета од различитих материјала;</p> <p>- Електрична проводљивост – проводници и изолатори;</p> <p>- Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству;</p> <p>- Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају) ;</p>	<p>Читање података из табеле, графикона;</p> <p>Попуњавање табела на основу праћења појава и тока експеримената;</p> <p>Цртање;</p> <p>Пројектни задаци;</p> <p>Истраживачки задаци;</p> <p>Венов дијаграм;</p> <p>ЖЗН табела;</p> <p>Чинквине;</p> <p>Кратак есеј;</p> <p>Мапе ума;</p> <p>Мождана олуја;</p> <p>Грозд појмова;</p>	<p>Математика (скуп природних бројева, читање и писање бројева, читање графикона и табела) ;</p> <p>Ликовна култура – Споразумевање (Споразумевање сликом) ; Наслеђе (Познати уметници и најзначајнија дела) ;</p> <p>Музичка култура – Слушање музике (Музика у служби других медија) ;</p> <p>Грађанско васпитање: Права потрошача (Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа.</p> <p>Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права) ;</p> <p>Потрошачко друштво (</p> <p>Стварне потребе и прекомерна потрошња) ;</p> <p>Пројектна настава (правилно</p>	<p>материјала помоћу једноставног струјног кола;</p> <p>– наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије;</p> <p>– наведе примере употребе магнета у свакодневном животу;</p> <p>– наведе примере превенције и заштите од пожара;</p> <p>– представи ток и резултате истраживања (</p>	<p>- Записи у свескама;</p> <p>- Евалуације;</p> <p>- Тест;</p> <p>- Контролне вежбе;</p> <p>- Праћење израде домаћих задатака;</p> <p>- Активност на часу;</p> <p>- Праћења остварености исхода учења;</p> <p>- Праћења нивоа остварености образов</p>	<p>5.</p> <p>1ПД. 1. 3.</p> <p>6.</p> <p>1ПД. 2. 3.</p> <p>1.</p> <p>1ПД. 2. 3.</p> <p>2.</p> <p>1ПД. 2. 3.</p> <p>3.</p> <p>1ПД. 2. 3.</p> <p>4.</p> <p>1ПД. 2. 3.</p> <p>5.</p> <p>1ПД. 2. 3.</p> <p>6.</p>	
--	--	--	--	---	---	--

<p>- Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале) ;</p> <p>- Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања;</p> <p>- Опасност и заштита од пожара.</p>	<p>Рад на задацима у уџбенику;</p> <p>Рад на задацима у радној свесци.</p>	<p>рукује ИКТ уређајима; предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ- а;</p> <p>уреди краћи текст и сачува га на рачунару; направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје; користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог) ;</p>	<p>писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.) ;</p> <p>– пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних) ;</p> <p>– повеже резултате рада са уложеним трудом;</p> <p>– сарађује са другима у групи на заједничким активностима;</p>	<p>них стандарда;</p> <p>- Иницијални тест</p> <p>- Полугодишње тестирање;</p> <p>- Годишње тестирање;</p> <p>- Систематизације тема;</p> <p>- Чек листе за вредновање рада ученика у групном/ тимском раду;</p> <p>- Чек листа за самопроцену успешности</p>		
---	--	---	--	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима у дигиталном окружењу; 	<ul style="list-style-type: none"> рада; - Анализа (наставник, ученици) - Чек листа за вредновање рада групе/тима; - Примена техника самопроцењивања личног рада и напретка; 		
<p>Прошлост Србије</p> <ul style="list-style-type: none"> - Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин 	<p>Читање текстова из уџбеника;</p> <p>Читање текстова из енциклопедија;</p> <p>Истраживачки рад о обележјима</p>	<p>Природа и друштво -</p> <p>Унутарпредметно повезивање садржаја (Србија некада и сада, становништво некада и сада, попис становништва, делатности некада и сада) ;</p> <p>Српски језик (чита са разумевањем различите врсте</p>	<ul style="list-style-type: none"> – прикаже хронолошки наленти времена значајне историјске догађаје и личности; – опише начин 	<ul style="list-style-type: none"> - Бројчано оцењивање; - Формативно праћење; - Континуирано праћење 	<p>1ПД. 1. 6. 1.</p> <p>1ПД. 1. 6. 2.</p> <p>1ПД. 1. 6. 3.</p> <p>1ПД. 1. 6.</p>	

<p>живота) ;</p> <p>- Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота) ;</p> <p>- Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора) ;</p> <p>- Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота) ;</p>	<p>државе;</p> <p>Певање државне химне (Хеј Словени, Боже правде, Светосавска химна)</p> <p>Цртеж (застава, грб- некада и сада) ;</p> <p>Читање података са историјске географске карте;</p> <p>Читање података из легенди, табеле, графикана;</p> <p>Пројектни задаци о српској историји;</p> <p>Истраживачки задаци;</p>	<p>текстова; укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући идругачије ставове;) ;</p> <p>Математика (скуп природних бројева, читање и писање бројева, читање графикана и табела) ;</p> <p>Ликовна култура – Споразумевање (Хералдика – застава, грб, печат; Споразумевање сликом) ; Наслеђе (Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји; Познати уметници и најзначајнија дела) ;</p> <p>Елементи сценографије) ;</p> <p>Музичка култура – Слушање музике (Музика у служби других медија) ; Извођење музике (Певање и свирање песама из нотног текста; Свирање песама по слуху на</p>	<p>живота људи кроз време користећи различите изворе информација;</p> <p>– представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.) ;</p> <p>– пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних,</p>	<p>ученика;</p> <p>- Цртежи;</p> <p>- Записи у свескама;</p> <p>- Евалуације;</p> <p>- Тест;</p> <p>- Контролне вежбе;</p> <p>- Праћење израде домаћих задатака;</p> <p>- Активност на часу;</p> <p>- Праћења остварености исхода учења;</p> <p>- Праћења нивоа</p>	<p>4.</p> <p>1ПД. 1. 6. 5.</p> <p>1ПД. 1. 6. 6.</p> <p>1ПД. 2. 4. 5.</p> <p>1ПД. 2. 6. 1.</p> <p>1ПД. 2. 6. 2.</p> <p>1ПД. 2. 6. 3.</p> <p>1ПД. 2. 6. 4.</p> <p>1ПД. 2. 6. 5.</p> <p>1ПД. 2. 6. 6.</p> <p>1ПД. 2. 6.</p>	
--	--	---	---	---	--	--

<p>- Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота) .</p>	<p>Венов дијаграм; ЖЗН табела; Чинквине; Кратак есеј; Мапе ума; Мождана олуја; Грозд појмова; Рад на задацима у уџбенику; Рад на задацима у радној свесци.</p>	<p>дечјим инструментима и/или на другим инструментима) ; Грађанско васпитање: Права потрошача (Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права) ; Пројектна настава (правилно рукује ИКТ уређајима; предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ- а; уреди краћи текст и сачува га на рачунару; направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје; користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог) ;</p>	<p>дигиталних) ; – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима.</p>	<p>остварено сти образовних стандарда; - Иницијални тест - Полугодишње тестирање; - Годишње тестирање; - Систематизације тема; - Чек листе за вредновање рада ученика у групном/ тимском раду;</p>	<p>7. 1ПД. 3. 6. 1.</p>	
--	--	---	---	--	-----------------------------	--

				<ul style="list-style-type: none"> - Чек листа за самопроцену успешности рада; - Анализа (наставник, ученици) - Чек листа за вредновање рада групе/тима; - Примена техника самопроцењивања личног рада и напретка; 		
--	--	--	--	--	--	--

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО- МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм предмета Природа и друштво задржао је постојећи оквир, план наставе и учења од два часа недељно, односно 72 часа годишње и досадашњи завичајни принцип.

Принцип животне близине, тзв. завичајни принцип, одређује просторну и временску блискост природних и друштвених појава и процеса и као такав представља једну од суштинских одлика овог предмета. У првом разреду се креће од просторно и временски најближих феномена за ученика, док се у старијим разредима просторни и временски оквир постепено шири. Конкретно, оквир унутар ког се остварују предметни исходи у првом разреду чине садржаји из најближег и непосредног окружења ученика, у оквиру области под називом *Непосредно окружење ученика* – дом, школа, насеља/дела насеља у коме ученик живи, у другом разреду просторни оквир се проширује на *Насеље са околином*, у трећем разреду на *Крај у коме ученици живе*¹, а завршава се у четвртом разреду облашћу под називом *Моја отаџбина – Република Србија*.

Принцип животне близине овом програму обезбеђује високу осетљивост на контекст у коме ученици живе, односно отвореност за садржаје из учениковог окружења и флексибилност за уважавање карактеристика и одлика најразличитијих средина у којима деца из Србије живе. У том смислу предмет Природа и друштво подразумева отвореност и за садржаје од значаја за националне мањине у складу са простором проучавања природних и друштвених појава у четвртом разреду – *Моја отаџбина – Република Србија*. Поред тога, код свих ученика треба развијати осећај богатства у различитостима међу припадницима различитих националности указивањем на постојање људи који славе другачије празнике, имају различите обичаје, културу становања, исхрану, облачење и сл.

Основна интенција наставе Природа и друштво усмерена је на развој интелектуалних, психофизичких, когнитивно- конативних и социјално- афективних сфера личности ученика, што се одражава у наведеном циљу за крај циклуса и датим предметним исходима.

Предметни исходи Природе и друштва показују шта су ученици оспособљени да учине, предузму, изведу и обаве на крају разреда захваљујући знањима, ставовима и вештинама које су развили учењем овог предмета. Исходи се остварују у спрези садржаја, метода наставе и учења и активности ученика некад унутар једне теме, а најчешће кроз више тема. Зато границе међу темама проучавања треба схватити условно и флексибилно. Неки исходи су по својој природи међупредметни и оствариваће се кроз активности у оквиру више наставних предмета, као на пример исход: *по завршетку разреда ученик ће бити у стању да пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних)*. Треба, такође, имати у виду да је редослед програмских тема и груписаних садржаја унутар тема урађен искључиво ради прегледности препоручених програмских садржаја и не препоручује се као редослед приликом креирања годишњих и оперативних планова, већ као помоћ наставнику да их креира. Такође, није пожељно да структура садржаја уџбеника буде основ за планирање наставе.

Ученике треба оспособљавати да самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе. У зависности од исхода који се жели остварити, учитељ треба да подстакне ученике на различите врсте активности које ангажују како поједина чула, тако и више чула истовремено. Синхронизација чулних утисака даје целовиту слику објеката, процеса, појава и њихову интеграцију у комплексну слику света, а уважава различитости у склоностима ученика при упознавању света и процесу учења. Ипак, учење се не

завршава на чулним утисцима, већ се наставља уопштавањем ученог кроз описивање, поређење, формулисање закључака итд. У наставном процесу се, дакле, полази од несистематизованих искуствених сазнања и иде се ка општим, научно заснованим, систематизованим знањима из области природе, друштва и културе. Активности ученика потребно је прилагодити предметним исходима, специфичностима изабраних садржаја и узрасту ученика. Постепено треба повећавати ниво захтева и самосталности ученика приликом упознавања природних и друштвених појава.

Стварност (природна и друштвена) која нас окружује и из које произилази садржај овог програма, заснована је на *повезаности различитих појава и процеса*. Због тога садржаји предмета Природа и друштво морају да буду одраз те целовитости и повезаности појава које се изучавају. Ради формирања елементарних појмова и постављања мреже за систем појмова, при избору и распореду програмске грађе примењен је *спирално- узлазни модел*, у складу са узрастним карактеристикама ученика. То значи да се иста тематика из разреда у разред проширује, продубљује и посматра са различитих аспеката. Изградња система у настави последица је постојања система у стварности. Улога учитеља је да ствара прилике за учење, а не да наставне садржаје тумачи само као биолошке, географске, историјске и друге садржаје.

Поред тога, приступ настави и учењу треба да буде *повезан и са логиком и методологијом научне дисциплине* одакле произлази одређени садржај. Тако изучавање биолошких садржаја нужно треба да укључи посматрање и праћење биолошких феномена; изучавање садржаја хемије и физике – закључивање на основу спроведеног огледа или експеримента; изучавање прошлости – анализу историјских извора итд. Развијање система појмова подразумева континуиран рад учитеља на успостављању хоризонталне (унутар једног разреда) и вертикалне повезаности (између разреда) појмова унутар програма предмета Природа и друштво. Важно је да се кад год је могуће приступи интегрисаном приступу садржајима на међупредметном нивоу кроз наставне и ваннаставне облике рада и активности у школи и изван ње. Због природе садржаја предмета и датих исхода пожељно је активности организовати што чешће изван учионице, односно у природном и друштвеном окружењу. За потребе овог предмета посебно су погодни: организоване посете, шетње, излети, настава у природи.

Поред коришћења званично одобрених уџбеничких комплета, у остваривању програма предмета Природа и друштво препоручује се коришћење шире литературе и осталих извора информација: штампаних, аудио- визуелних и електронских медија. Посебно се препоручује коришћење аутентичних природних и друштвених извора, као најверодостојнијих показатеља стварности, појава и процеса у конкретном непосредном окружењу, као и дидактичких материјала који одражавају посебности датог окружења и краја у коме ученици живе.

Учитељ остварује постављени циљ и исходе кроз наставу и остале организационе форме рада у школи, без додатног оптерећења родитеља и њиховог обавезног ангажовања у остваривању програма. Родитељи могу бити добровољно ангажовани као расположиви потенцијал локалне средине, у зависности од њихових знања, могућности и хтења.

И ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Планирање обухвата креирање годишњег и оперативних планова, као и развијање припрема за час/дан/седмицу. *Годишњи план* креира се у форми гантограма и садржи број часова по темама распређених по месецима, а у складу са школским календаром, годишњим фондом часова, планираним фондом часова по темама.

Полазећи од датих предметних исхода и препоручених садржаја од наставника се очекује да дати програм контекстуализује према потребама конкретног одељења имајући у виду карактеристике ученика, уџбенике и друге наставне материјале које ће користити, техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже, као и друге ресурсе школе и локалне средине.

Приликом планирања наставе и учења потребно је руководити се:

индивидуалним разликама међу ученицима у погледу начина, темпа учења и брзине напредовања;

интегрисаним приступом у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и различитих наставних предмета;

партиципативним и кооперативним активностима које омогућавају сарадњу;

превасходно активним и искуственим методама наставе и учења;

уважавањем свакодневног искуства и знања које је ученик изградио ван школе, повезивањем активности и садржаја учења са животним искуствима ученика и подстицањем примене наученог у свакодневном животу;

неговањем радозналости, одржавањем и подстицањем интересовања за учење и континуирано сазнавање;

редовним и осмишљеним прикупљањем релевантних података о напредовању ученика, остваривању предметних исхода и постигнутом степену развоја компетенција ученика.

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре, као и до сада, креира свој годишњи (глобални) план рада из кога касније развија своје оперативне планове. Како су исходи дефинисани за крај наставне године, наставник треба да их операционализује прво у оперативним плановима, а потом и на нивоу конкретне наставне јединице.

ИИ ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Однос циља, исхода, препоручених програмских садржаја, метода наставе и учења и активности ученика

При остваривању циља и предметних исхода предмета Природа и друштво мора се имати увиду да су садржаји, методе наставе и учења и активности ученика неодвојиви у наставном процесу. Концепт наставе засноване на процесу и исходима учења подразумева наставу чији превасходни циљ није преношење предметних садржаја, већ изградња и развој знања као основе на којој се развијају разноврсна умења. У том смислу, програм наставе и учења нуди садржински оквир, а учитељ има слободу да уместо њих изабере и неке друге садржаје уколико сматра да су ти садржаји примеренији средини у којој ученици живе, узрасним и развојним карактеристикама ученика и њиховим интересовањима. Суштина је у томе да садржаји буду у функцији остваривања исхода, а не сами себи циљ. Учитељ има значајан простор за слободу избора и повезивање садржаја, метода наставе и учења и активности ученика како би водио ученике ка остваривању датог исхода.

Већина предметних исхода достиже се кроз непосредну истраживачку активност ученика уз континуирану подршку и подстицај од стране учитеља. Пожељне су активности које омогућавају интеракцију са физичком и социјалном средином, јер доприносе спознавању света који окружује ученике, тако што се откривају односи и упознају својства и карактеристике предмета, бића, појава и процеса и стичу се социјалне вештине. Најефикасније методе учења јесу оне методе које ученика стављају у адекватну активну позицију у процесу развијања знања. Потребно је стварање ситуација учења у којима ће доћи до изражаја различите активности ученика које омогућају различите начине учења. Значајне активности ученика у оквиру предмета Природа и друштво су:

посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика) ;

илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења;

описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања;

процењивање – самостално одмеравање;

груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања;

праћење – континуирано посматрање ради запажања промена;

бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања;

практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду;

експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик;

истраживање – испитивање природних и друштвених феномена;

сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења;

стварање – креативна продукција;

играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре;

активности у оквиру мини- пројекта – осмишљавање и реализација.

Ради прегледности препоручени садржаји су дати у темама.

Потребно је приликом тумачења исхода учења и препоручених садржаја у четвртном разреду имати у виду да се неки садржаји и одговарајући примери (првенствено они који се односе на природно- географске одлике и прошлост Србије) истражују и проналазе у просторном оквиру државе Србије.

Тема *Природне и друштвене одлике Србије* бави се распрострањеношћу природних и друштвених објеката и процеса у простору као и њиховом међузависношћу. У претходним разредима ученици су овладали основним појмовима који се односе на природне објекте (рељеф, воде) и друштвене објекте (становништво, насеља, привредне делатности) . Циљ наведене теме је да ученик примени усвојену појмовну апаратуру на изучавање садржаја у оквиру територије Републике Србије. За достизање исхода који се односи на одређивање положаја и границе Србије, положаја главног града и већих насеља на географској карти Србије, кључно је да ученик на географској карти сагледа простирање територије Републике Србије, да се упозна са основним садржајима који окружују њену

територију (суседне државе, међународне реке, итд.) , као и да разуме појам и функцију границе, којом је дефинисана територија Републике Србије. За достизање исхода из ове теме неопходно је да ученик изврши класификацију природних објеката (облици рељефа – планине, низије, котлине и водни објекти – реке, језера, извори) , именује их и позиционира на територији Србије. Методички приступ географској карти треба да се креће у правцу третирања карте као извора информација о Републици Србији, а не да карта буде „место“ на коме ученици само показују задате географске појмове. Код ученика је важно да се развије осећај о потреби очувања и заштите појединих репрезентативних природних објеката. У оквиру друштвених објеката, примарно је да се упозна са бројем становника који живи на територији Србије као и са етничком структуром. За ученика је важно да спозна негативну динамику промене броја становника као и узроке који су довели до тога (негативан природни прираштај, иселјавале, итд) . У погледу распореда становништва, важно је размотрити просторну поларизацију на релацији село – град и низијски – брдскопланински простори. За достизање исхода ове теме неопходно је указати на међузависност одређених природних објеката и процеса и човека. Та релација може бити позитивна, али и негативна. Пример позитивне интеракције је када одређени природни садржаји стимулишу развој одређених привредних делатности (пољопривреда и плодно низијско земљиште поред река) или позиционирање насеља на одређеној територији. Негативни природни процеси такође утичу, тако што доводе донеповољних последица на одређеним површинама. Као пример могу се узети простори који су изложени плављењу река и слично. Унутар ове теме, важно је подстицати ученике да уоче узајамна права и обавезе државе и грађана, као и да их препознају у правилима која регулишу односе у држави и обезбеђују једнака права свих њених грађана.

Природни ресурси Србије (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, биолошки диверзитет) разматрају се у контексту њихове одрживе употребе која треба да обезбеди здрав живот ученика и будућих генерација. У том смислу, ученике је потребно подстицати да узму учешће у локалним акцијама заштите животне средине. Проблематика одрживог развоја третира се и кроз анализу декларација производа које ученици уобичајено користе, са циљем промовисања коришћења локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћења обновљивих природних ресурса. Пуно разумевање концепта одрживог развоја могуће је тек на каснијем узрасту ученика, али је потребно да се континуирано развија, и то не само на нивоу знања, већ првенствено на нивоу развијања вредности, ставова и навика. На тај начин се утиче на развој ставова важних за опстанак и будућност.

Тема *Човек део природе*, односно исходи учења и препоручени садржаји унутар ове теме, наставља континуитет упознавања ученика са људским телом, али и увођење нових димензија у разматрању човека. У том смислу, садржаји о човеку се разматрају кроз три димензије:

Човек – природно, друштвено и свесно биће. Користећи сазнања стечена у претходним разредима о човеку, та сазнања се сада разматрају као дуализам природног и свесног друштвеног бића, уз развијање одговорног односа коју свако људско биће има према самом себи, другим људима и окружењу. У том смислу потребно је организовати активности које подржавају суживот кроз: уважавање различитости, толеранцију, хуманост, солидарност, емпатију. . .

Промене у пубертету – физичке и промене у понашању. Акцент је на упознавању ученика четвртог разреда са основним физичким променама које могу уочити на сопственом телу и одговорном односу према сопственом здрављу. Ученици треба да схвате да су и промене у њиховом и понашању њихових вршњака такође последица пубертета, али да ове промене не могу да буду изговор за непримерено понашање према другима.

Дигитална безбедност је нови аспекти безбедносне културе који се уводи у четвртом разреду. Ова проблематика има две димензије. Прва се односи на количину времена које ученици проводе користећи дигиталне технологије (често науштрб физичке активности, учења, дружења) , односно на оспособљавању ученика да планирају своје активности и време проведено уз ИКТ, узимајући у обзир последице које прекомерно коришћење информационо- комуникационих технологија може да донесе, како на физичко здравље, тако и на односе са другима. Друга димензија односи се на безбедносне претње у дигиталном окружењу, односно на суочавање ученика са непримереним садржајима на интернету и адекватно реаговање (како и од кога ученик може да затражи помоћ) .

Исходи учења и садржаји који се односе на *Материјале* фокусирани су на уочавање магнетних и електричних промена материјала које, за разлику од прва три разреда, нису чулима тако непосредно доступне. Уводе се магнетна и електрична својства материјала, с тим што треба имати у виду да је разумевање суштине ових појава захтевно за ученике овог узраста. Због тога се треба задржати на појавним облицима магнетизма и електрицитета у природи, свакодневном животу, кроз огледе или експерименте. Испитивање електричне проводљивости материјала реализује се помоћу једноставног струјног кола са батеријом и сијалицом, путем којег ученици стичу прву слику о току електричне струје, деловима струјног кола (извор, проводник, потрошач електричне струје) , као и о разлозима због којих се струјни каблови праве од метала, а облажу пластиком и/или гумом (проводници/изолатори електричне струје) . Разумевање електричне проводљивости материјала представља основу за разумевање безбедносних ризика коришћења електричне струје, на примерима руковања електричним апаратима у домаћинству.

Сагоревање као неповратна промена материјала сада се разматра кроз истраживање ваздуха – кисеоника као чиниоца сагоревања. Ради лакшег разумевања ове чињенице, препоручује се извођење демонстрационих огледе са свећом и (поклопљеном) чашом. Ова проблематика и огледи повезани са њом представљају добар увод у разумевање фактора који доводе до пожара, превенције и заштите од пожара. Када су превенција и заштита у питању, значајно би било ученике упознати са последицама претераног излагања сунцу и могућим мерама заштите. Осим наведеног, ученици истражују различите смеше из окружења (течности, храна, земљиште, ваздух) и практикују различите начине раздвајања састојака тих смеша (просејавање, одливање, цеђење, испаравање) .

Преко исхода учења и садржаја теме *Прошлост Србије* омогућује се сналажење ученика у времену и простору. Проналажењем информација из различитих историјских извора (писаних, материјалних или усмених) сагледавају се поједини догађаји и личности из прошлости и одређује се њихов редослед, првенствено помоћу ленте времена. Помоћу ленте времена прати се развој државе Србије само у најелементарнијим контурама (јачање, слабљење, нестајање, оживљавање модерне српске државе. . .) , без оптерећивања ученика непотребном фактографијом. У том смислу предлаже се учитељима да примењују наративни приступ у приближавању прошлости ученицима, јер је форма приче блиска ученицима овог узраста. Ради добијања што објективније слике протеклих збивања морају се сагледати и околности – контекст догађања. На овај начин омогућује се ученицима да стекну комплексну

слику времена у коме се радња (догађај) дешава, увиде узрочно- последичне везе праћених збивања из протеклих времена и то је пут ка поступном схватању развоја одређених друштвених збивања.

У оквиру ове теме потребно је посебну пажњу обратити на начин живота људи кроз истраживање ученицима блиских и релевантних тема из свакодневног живота (на пример, занимања људи у крају, насеља, одевање, празници и сл.) уз стално поређење начина живота у прошлости са садашњошћу (као ученицима блиске и познате) . Није потребно да се истраже сви наведени аспекти свакодневног живота, него они за које су ученици највише заинтересовани и за које постоје доступни историјски извори примерени ученицима овог узраста. Однос прошлости и садашњости не треба сагледати само кроз уочавање сличности и разлика међу њима, већ и кроз уочавање (остатака) прошлости у садашњости, односно у свакодневном животу (називи улица, споменици, храна и сл.) . Податке прикупљене малим историјским истраживањима ученик може да представи на неки од начина које одабере (усмено, помоћу ленте времена, породичног стабла, презентације, постера. . .) . Такође, ученике треба стављати у ситуације да користе до сада усвојене временске одреднице (посебно годину, деценију и век) приликом описивања догађаја из прошлости, с тим што је пожељно двоструко „ мерити“ време – у том веку/те године, односно пре толико векова/година (Први српски устанак десио се почетком 19. века, односно пре нешто више од два века) .

Приликом изучавања природних и друштвених феномена нужно је и даље примењивати истраживачки приступ и оспособљавати ученике за различите начине прикупљања података о окружењу, њихову анализу, сврставање у групе и категорије по различитим карактеристикама, вођење белешки и закључивање. Учествовање у једноставним огледима/експериментима који се реализују на основу упутства – индивидуално, у пару или групи, кроз повезивање резултата огледа/експеримента са објашњењем или закључком. У четвртном разреду се посебна пажња обраћа на различите начине бележења и каснијег презентовања резултата истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др) .

ИИИПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика само је део праћења и вредновања образовно- васпитне праксе. Резултате целокупног праћења и вредновања наставник узима као основу за планирање наредних корака у раду са ученицима и развијању своје образовно- васпитне праксе.

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Циљ:

Циљ васпитно- образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно- визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;
- развијати моторичке способности ученика.
- разликују и повезују дводимензионалне и тродимензионалне облике;
- граде искуства и критеријуме према захтевима програма, ликовних уметности и ликовних појава у животу;
- усвоје знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја;
- складе ликовни рад са другим медијима (звуком, покретом, литерарним изразом и сценским амбијентима) .

Литература: Милутин Мићић, Гордана Мићић, Ликовна култура 4, уџбеник за четврти разред основне школе.

Издавачка кућа „Нови Логос“, Београд, 2021.

Р. БР.	ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ	КОРЕЛАЦИЈА МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	НАЧИН ОСТАРИВАЊА	НАЧИН ПРОВЕРЕ
-----------	------	-------------------------------	--------	---	---------------------	------------------

	КОМПОЗИЦИЈА	<p>САРАДЊА КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ</p> <p>КОМУНИКАЦИЈА</p> <p>ЕСТЕТИЧКА</p> <p>РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА</p> <p>РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА</p> <p>ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; 	<p>музичка култура (слушање композиција)</p> <p>српски језик (композиција књижевног дела)</p> <p>грађанско васпитање (сарадња, тимски рад)</p> <p>математика (кораци у решавању задатака)</p> <p>природа и друштво (материјали)</p>	<p>КОРАЦИ У НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВЕ:</p> <p>ФАЗА САЗНАЊА</p> <p>ФАЗА ПОДСТИЦАЊА – МОТИВАЦИЈЕ</p> <p>ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА</p> <p>ФАЗА ОТКРИЋА</p> <p>ФАЗА СТВАРАЛАШТВА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ</p> <p>ПОНАВЉАЊЕ АНАЛИЗА РАДОВА И ПРОВЕРА ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање ученичког учешћа, практични рад, закључивање и одговарање на постављена питања; - закључивање на основу ученичких запажања о уметничким делима, изгледу предмета и објеката и облика из окружења; сагледавање нивоа постигнућа ученика у односу на ниво знања, вештина и ставова, као и на ниво креативности коју су ученици изградили и применили у свом раду на претходним часовима.
--	-------------	--	--	--	--	---

2.	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	<p>САРАДЊА КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ</p> <p>КОМУНИКАЦИЈА</p> <p>ЕСТЕТИЧКА</p> <p>РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА</p> <p>РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА</p> <p>ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ</p>	<p>– тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота; изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;</p>	<p>музичка култура (музика у служби споразумевања)</p> <p>српски језик (разумевање прочитаног)</p> <p>грађанско васпитање (решавање проблема разговором и изражавањем осећања)</p> <p>математика (математички симболи)</p> <p>природа и друштво (информациони саобраћај)</p>	<p>КОРАЦИ У НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВЕ: ФАЗА САЗНАЊА ФАЗА ПОДСТИЦАЊА – МОТИВАЦИЈЕ ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА ФАЗА ОТКРИЋА ФАЗА СТВАРАЛАШТВА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПОНАВЉАЊЕ АНАЛИЗА РАДОВА И ПРОВЕРА ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА</p>	<p>посматрање ученичког учешћа, практични рад, закључивање и одговарање на постављена питања; - закључивање на основу ученикових запажања о уметничким делима, изгледу предмета и објеката и облика из окружења; сагледавање нивоа постигнућа ученика у односу на ниво знања, вештина и ставова, као и на ниво креативности коју су ученици изградили и применили у свом раду на претходним часовима.</p>
----	---------------	--	--	--	--	---

3.	НАСЛЕЂЕ	<p>САРАДЊА КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ</p> <p>КОМУНИКАЦИЈА</p> <p>ЕСТЕТИЧКА</p> <p>РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА</p> <p>РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА</p> <p>ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ</p>	<p>– разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; укаже на сличности разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;</p>	<p>музичка култура (извођење музике)</p> <p>српски језик (едукативни и књижевни текстови)</p> <p>грађанско васпитање (култура и традиција)</p> <p>природа и друштво (прошлост)</p>	<p>КОРАЦИ У НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВЕ: ФАЗА САЗНАЊА ФАЗА ПОДСТИЦАЊА – МОТИВАЦИЈЕ ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА ФАЗА ОТКРИЋА ФАЗА СТВАРАЛАШТВА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПОНАВЉАЊЕ АНАЛИЗА РАДОВА И ПРОВЕРА ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА</p>	<p>посматрање ученичког учешћа, практични рад, закључивање и одговарање на постављена питања; - закључивање на основу ученикових запажања о уметничким делима, изгледу предмета и објеката и облика из окружења; сагледавање нивоа постигнућа ученика у односу на ниво знања, вештина и ставова, као и на ниво креативности коју су ученици изградили и применили у свом раду на претходним часовима.</p>
----	---------	--	--	--	--	---

4.	СЦЕНА	<p>САРАДЊА КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ</p> <p>КОМУНИКАЦИЈА</p> <p>ЕСТЕТИЧКА</p> <p>РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА</p> <p>РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА</p> <p>ОДГОВОРНО УЧЕШЋЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ</p>	<p>распоређи облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.</p>	<p>музичка култура (позоришна музика)</p> <p>српски језик (драмски текстови)</p> <p>грађанско васпитање (правила понашања, самопоуздање)</p> <p>математика (решавање проблема)</p> <p>природа и друштво (прошлост)</p>	<p>КОРАЦИ У НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВЕ: ФАЗА САЗНАЊА ФАЗА ПОДСТИЦАЊА – МОТИВАЦИЈЕ ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА ФАЗА ОТКРИЋА ФАЗА СТВАРАЛАШТВА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПОНАВЉАЊЕ АНАЛИЗА РАДОВА И ПРОВЕРА ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА</p>	<p>посматрање ученичког учешћа, практични рад, закључивање и одговарање на постављена питања; - закључивање на основу ученичких запажања о уметничким делима, изгледу предмета и објеката и облика из окружења; сагледавање нивоа постигнућа ученика у односу на ниво знања, вештина и ставова, као и на ниво креативности коју су ученици изградили и применили у свом раду на претходним часовима.</p>
----	-------	--	---	--	--	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање) ;
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике) ;
- упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа;
- развијање критичког мишљења;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају песме по слуху;
- певају песме солмизацијом;
- обраде просте и сложене тактове;
- усвајају основе музичке писмености;
- свирају на дечјим музичким инструментима;
- изводе дечје, народне и уметничке игре;
- импровизишу мелодије на задани текст;
- упознају звуке разних инструмената;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике.

Литература: Нови Логос, уџбеник

Р. Бр.	ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ	КОРЕЛАЦИЈА МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (технике и методе)	НАЧИН ПРОВЕРЕ
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	- Компетенција за целоживотно учење	- опише своја осећања у вези са	- Српски језик - Математка	- Кооперативна - Интерактивна	- активност на часу

		- Комуникација	слушањем музике;	- Ликовна култура	- Перцептивне	- самостални рад ученика
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	- Дигитална компетенција	- препознаје народну и уметничку музику;	- Природа и друштво	- Амбијентално учење	- примена стеченог знања
		- Решавање проблема	- опише улогу музике у медијима;	- Физичко и здравствено васпитање	- Игра	- практични радови
3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	- Сарадња	- разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;	- Драмска секција	- Учење кроз игру	- усмени одговори
		- Одговорно учешће у демократском друштву	- повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности;	- Фолклорна секција	- Демонстрација (показивање)	- контролне вежбе
		- Одговоран однос према здрављу	- уочи контраст и понављање у музичком делу;		- Разговор	- петнаестоминутне бвежбе
		- Естетичка компетенција	- пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;		- Учење по моделу	- домаћи задаци
		- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- примени изражајне		- Учење по слуху	- систематско праћење
					- Пројектна настава	- белешке

			<p>музичке елементе;</p> <ul style="list-style-type: none"> - осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; - осмисли музички одговор на музичко питање; - осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; - изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; - коментарише своје и туђе извођење музике; - самостално или уз			
--	--	--	---	--	--	--

			помоћ одраслих користи предности дигитализације: - учествује у школским приредбама и манифестацијама.			
АКТИВНОСТИ						
а) Ученик			б) Наставник			
<ul style="list-style-type: none"> - Уочава на примерима у окружењу; - Активно слуша музику; - Говор у ритму, певање, свирање, покрет уз музику; - Открива, тј. препознаје изражајне елементе песме; - Правилно и пажљиво слуша композицију; - Изражајно изводи песму; - Препознаје песму коју слуша; - Компонује мелодију на задати текст; Илуструје доживљај музике; <ul style="list-style-type: none"> - Истраживачи, креатори, извођачи; - Правилно изговарање – дикција; 			<ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује начине презентовања садржаја; - Обезбеђује квалитетно искуство ученику; - Усмерава на одређене делове садржаја; - Даје јасно формулисана упутства; - Подстиче ученике да се музички изражавају и да импровизују; - Демонстрира део по део песме па спаја у целину; - Указује на тонску повезаност инструмената са музичким садржајем; - Објашњава како се треба понашати током слушања песме; - Омогућује примену наученог 			

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд: 108

Недељни фонд: 3

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученику напређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	Остало	Свега
1.	ФИЗИЧКЕСПОСОБНОСТИ	/	6	/	6
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТИ СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	44	51	/	95
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	7	/		7
Укупно		51	57	/	108

Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИЈА ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
примени опште припремне вежбе (вежбе обликовања); правилно изводи вежбе, разноврсна природна и	ФИЗИЧКЕСПОСОБНОСТИ (6)	Вежбе за развој снаге сареквизитима и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости сареквизитима и без реквизита. Вежбе за развој	Музичка култура Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.	1. Компетенција за цело животно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама б. Сарадња Одговорно учешће у	- редовно вежбање - постепено увећање термина везаних за вежбање - истицање неопходности поштовања правила понашања

<p>изведена кретања; комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; одржава равнотежу у различитим кретањима;</p>		<p>аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Национална батерија тестова за праћење</p>	<p>Српски језик Књижевност: Информативни</p>	<p>демократском друштву Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка</p>	<p>током вежбања - организовање одређених и такмичења на нивоу генерације - указивати на значај вежбања - примењивати</p>
<p>правилно држителом; самостално коригује неправилно држање; правилно подиже, носи и спушта терет;</p>		<p>физичког развоја и моторичких способности. Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности</p>	<p>текстови о физичкој и здравственој култури Природа и друштво Природа, човек, друштво: Начини преношења и мерезаштите од заразних болести Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења</p>	<p>компетенција</p>	<p>одговарајуће облике и методе рада</p>

			окурење) , утицајна здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју) .		
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ					
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
- прати напредовање ученика и упућује ученике како да развију физичке способности, мотивише ученике да се баве спортом и побољшају моторичке вештине, демонстрира, вреднује			- планирају време које ће провести у вежбању, реализују вежбе, активно учествују у реализацији задатака на часу		

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
--------	----------------------	----------	--------------------------	----------------------------	------------------------------

				ИЈЕ	ПРОГРАМА
изведе кретања, вежбеи саставе уз музичкупратњу; изведе дечји инародниплес; користи терминологију	МОТОРИЧКЕВЕ ШТИНЕ, СПОРТ ИСПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	АтлетикаТехнике трчања. Истрајнотрчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацањелоптицеиззалета. Скок увис прекорачномтехником. Тробој.	Музичка култураИзвођење музике: Правилан начин певања – држањетелаидисање. Правилнадикција. Певање песама по слухуразличитогсадржајаи	Компетенција зацеложивотно учење Комуникација3. Рад с подацимаи информацијамаб. Сарадња 7. Одговорно	- редовно вежбање - постепено увећењетермина везаних завежбање - истицање неопходност поштовања правилапонашањаато ком
вежбања; поштује правилапонашања навежбалиштима; поштујеме безбедности токомвежбања; одговорно се односипремаобјектима	(95) Атлетика, Спортска гимнастика, Основе тимских, спортских елементарнихига	Спортска гимнастикаВежбе на тлу: вежбе икомбинације. Прескоци и скокови (прескокразношка) . Вежбе у вису, вежбе у упору ивежбе са променама висова иупора. Вежбе равнотеже на	карактера. Српски језикКњижевност: Информативнитекстовиофиз ичкој и здравственојкултури Природа и друштвоПрирода, човек,	учешће у демократскомдру штву 8. Одговораноднос премаздрављу9. Одговораноднос премаоколини10. Естетичкакомпете нција	Вежбања - организовањеодеље њска и такмичења на нивоугенерације - указивати на значајвежбања -

<p>справама реквизитима; поштује и примени правила игре; навија и бодри учеснике у игри на начин којим никог не вређа; прихвати победу и пораз као саставни део игре такмичења; сагледа резултате физичких способности;</p>	<p>ра, Плес ритмика, Пливање, Полигони</p>	<p>шведској клупи и инској греди. Проширени садржаји Вежба на тлу: – летећи колути из места. Основе тимских, спортских и елементарних игара Мини–рукомет. Футсал – „мали фудбал“. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јацент, са упрошћеним правилима Плеси ритмика Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежба са обручем.</p>	<p>друштво: Начини преношења и мере заштите од заразних болести Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење) , утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју) .</p>	<p>примењивати одговарајуће облике и методе рада</p>
---	--	---	--	--

		Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школаналази. Пливање Основна обукапливања. Скокнаноге. Полигони: Полигон у складусареализованим моторичкимсадржајима.			
--	--	--	--	--	--

АКТИВНОСТИУНАСТАВНОМПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТНАСТАВНИКА

- прати напредовање ученика и упућује ученике како да развију физичкеспособности, мотивише ученике да се баве спортом и побољшајумоторичкевештине, демонстрира, учествујеувежбањуиигри, вреднује

АКТИВНОСТУЧЕНИКА

- планирајувреме којеће провестиуприроди, реализујувежбеи учествује у игри, активно учествујуу реализацији задатака на часу исарађује савршњацима

ИСХОДИ	НАСТАВНАТЕ МА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТН ОПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТН ЕКОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИОСТВАР ИВАЊА ПРОГРАМА
--------	-------------------------	----------	-----------------------------	-------------------------------	--

<p>уредно одлаже своје ствари према након вежбања;</p> <p>прати промене у сопственој тежини и висини;</p> <p>препозна здравствено стање када не треба да вежба;</p> <p>примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама;</p> <p>уредно одржава простор у коме живи и борави;</p> <p>увиди значај правилне исхране за вежбање;</p> <p>повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;</p> <p>препозна лепоту покрета и кретања;</p> <p>користи научена вежбања у рекреацији породице;</p>	<p>ФИЗИЧКА ИЗДРАВСТВЕ НАКУЛТУРА</p> <p>(7)</p>	<p>Култура вежбања и играња</p> <p>Основна правила вежбања. Основна правила мини-рукомета, фудбала, кошарке, мини-кошарке и одбојке.</p> <p>Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе) .</p> <p>Чување и одржавање материјалних добара.</p> <p>Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање.</p> <p>„Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција) . Значај вежбања у породици.</p>	<p>Музичка култура</p> <p>Извођење музике:</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање.</p> <p>Правилна дикција.</p> <p>Певање песама по слуху различитог састава и карактера.</p> <p>Српски језик</p> <p>Књижевност: Информативни текст</p> <p>Физичкој и здравственој култури</p> <p>Природа и друштво</p> <p>Природа, човек, друштво:</p> <p>Начин преношења</p>	<p>1. Компетенција</p> <p>целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>6. Сарадња</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран однос према околини</p> <p>10. Естетичка компетенција</p>	<p>редовно вежбање</p> <p>организовање боравка у природи</p> <p>организовати дане здраве исхране</p> <p>организовати ситуационе игре везаних за бригу о здрављу</p>
--	---	--	---	---	---

<p>правилно реагује у случају повреде у школи;</p> <p>вредну је сопствена и туђа постигнућа у вежбању;</p> <p>учествује у предлагању садржаја и начина рада.</p>		<p>Вежбање у слободно време.</p> <p>Здравствено васпитање Правилно држање тела из здравље.</p> <p>Значај вежбања за правилан рад срца и плућа.</p> <p>Мишићи из глобовитела.</p> <p>Хигијена простора за вежбање.</p>	<p>и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке – Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење) , утицај на здравље и живот кроз правила понашања које доприносе одрживом развоју) .</p>		
<p>АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ</p>					
<p>АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА</p>			<p>АКТИВНОСТ УЧЕНИКА</p>		
<p>- мотивише ученике да се баве спортом, проверава колико ученици знају оздрављују и начину очувања, учествује у вежбању и игри, вреднује</p>			<p>- слушају, примењују, проналазе различите изворезнања, правилно се</p>		

	хране и примењују здраве стилове живота
--	---

ПЛАНЕВАЛУАЦИЈЕ				
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика)	Поступак праћења и оцењивања	Инструментизација праћења и оцењивања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	<p>- Предмет Физичког и здравственог васпитања:</p> <p>Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствену претходну постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.</p> <p>А) Критеријуми оцењивања</p> <p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <p>— у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;</p>	<p>- иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе</p> <p>- вођење прописане педагошке документације у којима су видне</p>	<p>Евиденција : белешке о елементима за проценавање и оцењивање</p> <p>Чек- листе са скалом процене и протоколу посматрања</p>	<p>Белешке са часова током године</p> <p>Пресек стања на месечном нивоу</p> <p>Пресек стања</p>

<p>Б) Ангажовање ученика у настави</p>	<ul style="list-style-type: none"> – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност у изузетно високој степену активности и ангажовања. <p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p>	<p>белешке о нивоу ангажованости, вежбању у адекватној опреми, постигнућима у моторичким вештинама и индивидуалном нап</p>	<p>Упитници (за групни и рад у пару)</p> <p>* Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима)</p>	<p>по тромесечјима</p> <p>Процена о напретку на крају школске године</p>
<p>В) Самосталност у раду</p>	<ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке које заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и уз знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност у високој степену активности и ангажовања. <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – удовољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – уз знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају 	<p>ретку сваког ученика</p> <p>заједничковредновање ученика и наставника</p> <p>самопроцена оценои ангажовања</p>	<p>задатака (област; скала по нивоима)</p> <p>* Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу . . .)</p>	

	<p>на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;</p> <p>– удовољној мери критички расуђује;</p> <p>– показује делимични степен активности и ангажовања.</p> <p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <p>– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;</p> <p>– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;</p> <p>– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;</p> <p>– показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који:</p> <p>– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;</p> <p>– не изводи закључке који се заснивају на подацима;</p> <p>– критички не расуђује;</p> <p>– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.</p>	<p>од стране ученика</p> <p>тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p> <p>рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p> <p>*вођење</p> <p>евиденције</p> <p>учешће ученика на такмичењима</p>	<p>– Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела. . .)</p>	
--	--	---	---	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ и задаци наставе "Грађанско васпитање- Сазнање о себи и другима" јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

У образовно- васпитном раду на реализацији овог предмета разликујемо неколико основних група задатака:

- Задаци који се односе на разумевање, усвајање следећих најважнијих појмова: - дечја и људска права и слободе
- познавање својих права, препознавање најважнијих категорија дечјих и људских права, упознавање Конвенције о дечјим и људским правима, разумевање односа између људских права, демократије, мира и развоја;
  - идентитет - разумевање појма идентитет, препознавање својих потреба и жеља, схватање себе у друштвеном контексту, схватање разлике између појединачног и групног, мањинског и грађанског идентитета;
  - Завод за унапређивање образовања и васпитања друштвена одговорност - разумевање појма одговорности, схватање разлике између одговорности према себи, другим људима, заједници;
  - различитост култура - познавање најважнијих обележја своје културе и схватање утицаја своје културе на лично понашање, разумевање узрока културних разлика и подстицање схватања да је различитост култура темељ богатства света, разумевање односа између културних разлика, људских права и демократије, препознавање и превазилажење стереотипа и предрасуда;
  - једнакост - познавање појма једнакости у контексту расних, културних, националних, верских и других разлика;
  - право и правда
  - разумевање значења појмова права и правде, схватање односа између права и правде; познавање улоге права у осигурању појединачне и друштвене сигурности, познавање основних последица непоштовања правних норми;
  - мир, сигурност и стабилност
  - разумевање значења појмова мир, схватање улоге коју сарадња и мирно решавање сукоба има за лични, национални и глобални развој, познавање неких основних поступака мирног решавања сукоба;
  - демократија - познавање основних обележја демократског процеса и разумевање односа између демократије и дечјих и људских права.

Задаци који се односе на вештине и способности:

- примена појмова - примерена употреба појмова у комуникацији;
- критичко мишљење - преиспитивање утемељености информација, поставки и ставова;
- јасно и разговетно исказивање личних ставова;
- самостално доношење одлука и извођење закључака - одговорност у просуђивању и тумачењу;
- саосећајна комуникација - изношење својих осећања, потреба, мишљења и слушање, разумевање и уважавање туђих;
- истраживање - избор, прикупљање, критичка анализа и провера података из више извора као начин решавања проблема;
- тимски рад - прилагођавање свога мишљења групи ради изналажења заједничког решења;
- ненасилно решавање сукоба - дијалог, преговарање, аргументовано излагање, који су усмерени према заједничким циљевима;

руковођење - одговорно управљање групом према критеријуму опште добробити; - учешће - укључивање у процес одлучивања од заједничког интереса.

Задаци који се односе на ставове и вредности:

- приврженост демократским начелима и поступцима - дечја и људска права, једнакост, правда, друштвена одговорност, плурализам, солидарност, приватност; - приврженост мирољубивом, партиципативном и конструктивном решавању проблема; - спремност на заступање и заштиту својих и туђих права; - спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке; - заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама; - спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи; - спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди.

Кључни појмови: равноправност, стереотипи и предрасуде, дискриминација, локална заједница, солидарност, волонтирање.

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА БРОЈ ЧАСОВА И САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
<p>- разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; - се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса;</p> <p>- образложи важност информисања о стању животне средине и</p>	<p>ЉУДСКА ПРАВА - 12 часова</p> <p>Ја и други на планети Земљи</p> <p>Планета Земља припада свима који на њој живе</p> <p>Узајамни утицај природе и човека. Потребе појединца и опште добро – задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – Мисли глобално делуј локално.</p>	<p>Природа и друштво – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот) . Српски језик – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)</p> <p>Ликовна култура – Споразумевање: Говор тела.</p>	<p>1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка</p>

<p>начинима њене заштите; - аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; - наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; - образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; - наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; - - дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа,</p>	<p>Право на здраву животну средину</p> <p>Трећа генерација људских права.</p> <p>Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски</p> <p>азвој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине.</p> <p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО – 10 часова</p> <p>Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе.</p> <p>Културни идентитет</p> <p>Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање</p>	<p>Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.</p>	<p>предузетништву</p>
---	--	---	-----------------------

	<p>традиције и културе других.</p> <p>Мултикултуралност и интеркултуралност</p> <p>Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти</p> <p>Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу.</p> <p>Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације.</p> <p>Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет.</p> <p>Сусретање култура</p> <p>Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета</p>		
--	--	--	--

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА БРОЈ ЧАСОВА И САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
препознаје примере прекомерне потрошње; - препознаје у медијима поруке	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ – 8	Природа и друштво – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4.

<p>које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; - процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; - испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; - учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању</p>	<p>часова</p> <p>Потрошачко друштво</p> <p>Стварне потребе и прекомерна потрошња. Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа. Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура Поруче медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама. Права потрошача</p> <p>Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ – 6 часова</p> <p>Планирање и извођење</p>	<p>права и обавезе; обичаји; суживот) . Српски језик – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) Ликовна култура – Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.</p>	<p>Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>
--	---	--	---

	еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције.		
--	---	--	--

Начини и поступци ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
<p>- примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције - примена искуственог учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи</p> <p>- постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;</p>	<p>планира, истиче циљ теме и часова прати, пружа подршку и усмерава подстиче ученике на стваралачко истраживање подстиче сарадњу и тимски рад ученика заједно са ученицима вреднује резултате процеса рада у току часова</p>	<p>слушају, износе своје мишљење, заједнички формулишу закључке дискутују, глуме, истражују примењују научено у новим ситуацијама учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада</p>

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода- формативно и сумативно оцењивање: оцењује се описном оценом: истиче се, добар, задовољава

Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
<p>- иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика - заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене од стране ученика</p> <p>* тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p> <p>* рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима</p>	<p>Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу. . .) - Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела. . .)</p>	<p>Белешке са часова током године Пресек стања након завршетка пројекта Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године</p>

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ

За ученике којима је потребна додатна подршка због тешкоћа у приступању, укључивању и учествовању у образовању и васпитању планирају се и спроводе мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (мере индивидуализације) , односно доноси индивидуални образовни план. Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка: - просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих. . .) - што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима - размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи. . . - и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Литература: Република Србија Министарство просвете и спорта, Грађанско васпитање за четврти разред основне школе.

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању је стедапружи целовит православно погледна свети живот, уважавајући две димензије: историјских хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног) . Тозначи да ученици систематски упознају православно веру у једној доктринарној, литургијској, социјалној мисионарској димензији, причем у сехришћансковиђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама освету, којим се настоји показати да хришћансковиђење (литургијско, као и покретно и живо) Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Кроз изучавање садржаја верске наставе, у складу са циљевима наставе, остварују се општи циљеви образовања и васпитања дефинисани у званичним документима националног нивоу. У том смислу циљеви обухватају: развој потенцијала ученика; индивидуални, социјални, морални и физички развој; стицање знања, вештина и умења; развој критичког мишљења; развој креативности; поштовање културе и других народа; поштовање хуманистичких демократских вредности; припрему за живот у грађанском, демократском друштву и за светрада; стварање темеља за даљешколовање и за доживотно учење.

Кључни појмови: Црква, светитељи, Бог, човек, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, вера, Божић, врлине, апостоли, молитва.

<p>Цркве и сваке друге заједнице; • уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; • знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани да је Црква њихова заједница; • знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква; • уочити да изван Цркве</p>	<p>је есхатолошка као литургијска заједница: јединство свих створених бића међусобно и крајус Богом, преко Богочовека Исуса Христа. Циљ због којег је створено и зашто је створено на овај начин, откривено је као Црква, односно као конкретна литургијска заједница. Овим се постижу врло важна знања: - да се истина света смешта у есхатон као заједницу свих створених бића са Богом Оцем преко Христа да је она мерило свих историјских догађаја у</p>	<p>оспособљена самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. Естетичка компетенција • Препознаје и развија сопствене</p>	<p>- Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика са циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. - Реализација програматребало би да се одвија у складу са принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и</p>
--	--	--	--

<p>светне може постојати вечно.</p> <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве; • бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји; • бити подстакнут да препознаје Живот Вечника као Божји дар. 	<p>који масуделује Бог, а Бог суделује у њим историјским догађајима који воде као во мциљу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - даје Литургија икона Царства Божијег <p>које ће се тек у будућности остварити;</p> <ul style="list-style-type: none"> - даје човеку одговор за историју и постојање природе и дату одговорност истински остварује једино ако живи таквим начином живота који је утемељен на будућем Царству Божијем и његовој структури; - да се Богу човеку Христу, односно Литургији, неодвојиви, јер Бог преко Христа суделује у остварењу будућег Царства Божијег, односно Бога преко људи, који су чланови Цркве као литургијске заједнице, чини присутним то Царство историји, јер Литургију конституише Дух Свети. - Прича “Недостајати“ (за заједницу као основ живота) Т. Телехтон - Песма Св. Владике Николаја, „Заједничарење са небом“ 	<p>стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.</p> <p>Комуникација</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. <p>Одговоран однос према околини</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сагледава које 	<p>проблемски приступ садржајима тема. У току реализације ставља тина гласак више на доживљајно информативно, а мањена сазнајно информативно.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
---	---	---	---

<p>ИИИ Когнитивни аспект: •уочити данас Христос позивау лични однос – заједницу љубави; •увидети да су апостоли људи које јесу слични нама; •уочити да је вера основ заједнице са Богом; •увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом;</p>	<p>ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ</p>	<p>Наведена знања биће потребна у контексту каснијег упоређења овако виђене истине света спроблемом греха исмрти, односно у осветљавању питања колико литургијски начин постојања реално пружа одговорна проблем смрти. Јер, ако се анализира смрт сваког бића понаособ, она је присутна зато што је природа сваког бића смртна, а то је због тога што је она створена из чега. Носиоци, пак, те природе, тј. конкретна бића, пресега људске личности, својим природним рођењем указују на чињеницу да</p>	<p>Решавање проблема •Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем различитих предмета и ваншколским искуством. Компетенција за учење •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична</p>	<p>- Имајући у виду захтев наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичко решења, наставник би требало да води рачуна и опсихолошким чињеницама извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене</p>
<p>•разумети значај Христовог оваплоћења (рађања) ; - У својити текст мелодију песме „Звезда сезасја“ Афективни аспект: •бити подстакнут да доживи Христа као Личност којанам идеу сусрет.</p>	<p>природа постоји и пре њих, јер они прерођења нису постојали док је људска природа постојала и пре њиховог рођења. Натај начин свисмо наследници смрти зато што смо наследници природе. Истовремено ова чињеница указује и на разлику између природе и личности ког човека, као и</p>	<p>интересовања. Одговорно учешће у демократском друштву •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Компетенција за</p>	<p>наставна наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. - Настава је успешна реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и</p>	

	<p>нато да је постојање сваког човека по природи изазов његовој слободи.</p> <p>Овај проблем се може превазићи једино кроз једно новорођење, Крштење, где је вечно постојање природе израз наше слободе изражене као заједништво с Богом Христу. На глобалном плану, смрт прети читавој творевини сведотле док је она одвојена од Бога, односно док не постоји слободно односу на своје законе кроз једну личност која је једињује с Богом. Литургија је икона постојања створене природе у личности Христовој, односно њеног слободног постојања, а слобода се изражава као љубав према Богу и према другим људима и бићима, превазилази смрт и остварује се бесмртност за сву природу.</p> <p>- Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола;</p> <p>- Новозаветна прича о ап. Петру када тоне;</p> <p>- О делима Апостола;</p> <p>- „Мали принц“, А. С. Егзипери- одломци</p> <p>- Песма „Звезда сезасја“</p>	<p>цело животно учење</p> <p>- разликује чињенице од ставова, веровања и имишљења.</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>• Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу напредити стање и квалитет животне средине и природе.</p> <p>Сарадња</p> <p>• активной</p>	<p>пуноћа његовог живота.</p>
--	--	--	-------------------------------

<p>ИВКогнитивни аспект: • поступно изграђивати свестотомекосу светитељи; • увидети да су сви позвани да буду светитељи; • уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом; • знати каква је важност Савинеречи и дела имају за нас данас; • уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; • знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу</p>	<p>ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМ А СВОЈИМ</p>	<p>Теме: Циљ због кога је Бог створио свет и Првородни грех треба реализовати преко описа Литургије, која садржи све: целокупну природу кроз природне дарове, хлеб, вино, уље, воду; молитве којима се молимо за благорастворење ваздуха, за изобилје плодова земаљских. . . итд; људе који су сви сједињени у Христу и постоје слободно од природних закона и окренути ка Богу Оцу. Објашњавајући службу епископа (свештеника) у Литургији, треба указати на задатак првоствореног човека Адама у природи, а самим тим и свих људи, да је човек створен да буде свештенику природи и да сједини природу са Богом Оцем, као и на суштину човековог пада, односно греха, која се огледа у одбијању човека да то учини. Последица тога греха је стеснута природика оразједињење свега на</p>	<p>Одговорно учешће у демократском друштву • Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Естетичка компетенција Комуникација • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос</p>	<p>Вредновање самостално грађанина; - Праћење рада на часу; - Комбиновање више врста дидактичког материјала; - Илустрација, шеме, мапа ума; - ППТ презентације; - Коришћење веб-алата;</p>
---	--	--	---	---

<p>са Богом; • препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (исве оно) што волимо. Афективни аспект: • бити подстакнут да следује светитељима Божјими да буде добар човек; • бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину.</p>		<p>саставне делове и опасност да се природа врати у небитије, али којаније казна Божија, већостајање природе, злом вољом човека, несједињен са Богом, тј. постојање природе у човеку Адаму на основу њених закона који јој проузрокују смрт. (Како потврду да природан може постојати сама за себе, без заједничности, односно слободу човека како јасно изражава како љубав према Богу, треба навести искуство личности и како ствари и природа изгледају у тој искуству. На пример, треба указати на искуство да кад нам неко кога волимо из љубави подари било коју ствар, она за нас постаје значајна, иако дотада нисмо ни примећивали да постоји. Како помоћну литературу треба</p>		<p>према околини • Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе. Решавање проблема Предузетничка компетенција - уме да идентификује и адекватно представи своје вештине и способности.</p>

		<p>користитистудију: Ј. Зизиулас, Тваркаоевхаристија, каои другесличнестудије) . - Прилагођенаипрепричанаанека житија светих; - Причеиз живота СветогаСаве; - Приповест о Светом Сави, његовимделима и духовним подвизима; - Указатинанекеоднајважнијихпоу ка из књига којеје Свети Саванаписао (Житије Св. Симеона, Законоправило, Хиландарски типик, Студенички типик,) - Одломакизкњиге Михајла Пупина,, Сапашњака до научењака“ (одломакукомесеговори о нашојвери и СветомеСави) - Прича о Закхеју–препричанаи</p>		
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег • сједињујемо се са Богом; - упознати садржај молитве „Царенебески“; • увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље. Афективни аспект: • код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; - бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; • бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда 	<p>ЈЕБОГ рођендан Цркве;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Молитва Царенебески; - Кроз доломке из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама и фресака, приказати домо строј спасења. 	<p>демократском друштву</p> <ul style="list-style-type: none"> • Понашасе одговорно, хумано и толерантно у друштву; • Негујесвоју националну културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу. Комуникација • Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Рад са подацима и информацијама - уме да процењује поузданост података и препозна могуће узроке грешке. Дигитална компетенција 	<p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе)</p> <p>наставник ће остварити на дванаест на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ процењивање реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова. Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање; ☐ посматрање понашања ученика;
--	---	--	--

основне школе.				
----------------	--	--	--	--

Међупредметно повезивање

По садржајима верских наставе, међупредметно повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета: Српски језик, Природа и Друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Народна традиција, Чувар природе.

Активности у наставном процесу

Активности наставника Активности ученика

- испитује предзнања ученика; • слободно изражава њемишљења и ставова;
- упознаје се са интелектуалним могућностима • усваја - сазнаје;
- ученика; • развија ње вештина комуникација;
- развија и одржава комуникацију; • повезивање сопственог искуства са тематиком;
- подстиче интеракцију, пружа повратну информацију; • дискусија; • уважава и реагује на потребе групе и појединаца; • слуша
- дели одговорност • посматра;
- одабира поступке за наставни рад; • црта; • прилагођава методе и облике рада индивидуалним • рецитије;
- способностима деце; • упоређује;
- организује наставне активности; • смишља;
- организује посете православним храмовима • доцртава;
- слаже;
- разговара; • решава; • испуњава; • пише;
- посећивање верских институција; • организовање квизова; • израда радова и панора.

12

План провере оставрености исхода

Шта пратимо	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
оцењивања	Непосредно опиисно оцењивање ученика може-	Број јављања:	Свакодневно
бележење	Свакодневно	Зајављање+	бележење
активности	свршити кроз:	Зајављање више пута++	током године
☐ Усмено испитивање; ученика на часу	свеску евиденције	Завише јављања,	одговоре, активност/
☐ Писмено испитивање;	наставника.	истиче се	Конечно одговор-
☐ Посматрање понашања ученика;	- Формативно		
☐ Редовно доношење домаћег задатка;	свакодневно		
☐ Прегледање свеске;			

оцењивање усмених одговора ☐ Вођење евиденције од стране ученика. наставника о јављању на часовима			
Оцену истиче добија ученик који: - лако логички повезује чињенице и појмове; - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	- Комисија ученика и Наставника.	Активност на часу (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима) ; Учесталост по месецима.	Пресек стања по тромесечју
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; - показује изузетну самосталност и изузетно високу степен ангажовања; - показује одговоран однос према раду/	- Усмено одговарање.	Свеобухватност одговора; Хронолошка и појмовна прецизност; Хоризонталнои	По потреби, бар једном у полугодишту

припремљен је за час.		вертикално повезивање градива; Самосталности одговарању.	
-----------------------	--	---	--

<p>Оцену добар добија ученик који: - увеликој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;</p> <p>- самостално изводи закључке које заснивају на подацима;</p> <p>- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и узнатној мери критички расуђује;</p> <p>- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.</p> <p>Оцену задовољава добија ученик који:</p> <p>- удовољној мери показује способност употребе информација;</p> <p>- узнатној мери логички повезује чињенице и појмове;</p> <p>- већим делом самостално изводи закључке које заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;</p>	<p>- Описно оцењивање.</p> <p>- Редовност доношења домаћег.</p> <p>- Прегледање свески.</p> <p>- Писане провере (једному полугођу) , свеска евиденције.</p> <p>- Групирање (посматрање наставника, излагање група) , свеска евиденције.</p> <p>- Раду пару</p>	<p>На основу целокупног рада ученика током полугођа.</p> <p>За три недеље доношења домаћег минус свеску, а на основу помене и дневник као активност.</p> <p>Уредност; Све забележено са часова.</p> <p>На основу целокупног рада ученика током полугодишта.</p> <p>Сарадња у групи (свичлановису укључени, сви имају задато забележено у свескама. . .)</p>	<p>На крају полугодишта и школске године Свакодневно током године, праћење/ пресека стања на тромесечју Три пута у једном полугођу По потреби По потреби</p>
--	---	---	--

<p>- удоволној мери критичкирасуђује; - показуједелимичнистепенактивностии ангажовања.</p>	<p>(посматрање наставника, излагањепарова, проценаосталих ученика) . - Вредновање самосталнограда ученика: ППТ,</p>	<p>Степен знањасвихчланова групе Квалитативной квантитативно процењивањерезултата рада, продукатагрупа (пано, табела. . .)</p>	
--	---	---	--

	<p>истраживање о да тој личности- догађају. - Провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова. - Формативно оцењивање.</p>	<p>Хоризонтално вертикално повезивање градива - Број и квалитет добровољног учешћа у различитим наставним ваннаставним активностима (израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација. . .)</p>
--	--	--

<p>Ангажовање ученика у настави:</p> <p>Процењујете одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање имотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави</p>	<p>–показује изузетну самосталност и изузетно висок степен активности и ангажовања (истиче се)</p> <p>–показује делимични степен активности и ангажовања (добар)</p> <p>–показује мањи степен активности и ангажовања (задовољава)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника:</p> <p>– Јављању на часовима (учесталости активност) ;</p> <p>– Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) ;</p> <p>– Посета културно-историјским институцијама и догађајима;</p> <p>– Израда панора, ПП</p>	<p>– Свешто јерађено на часу налази се у свескама и уредно је написано;</p> <p>– Учесталост јављања и активност по месецима;</p> <p>– Учествоје, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продуктерада;</p> <p>– Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним ваннаставним активностима (такмичења, израда панора, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација. . .) ;</p>	<p>Насваком часу током школске године.</p> <p>Пресека стања по тромесечјима.</p>
---	---	--	--	--

<p>сарадњу са другима.</p>		<p>презентација, различитих врста излагања.</p>	<p>- Иницијатива и квалитет продукта</p>	
--------------------------------	--	---	--	--

Пројектна настава

У плану је реализација пројектне наставе на тему „Васкрсење Христово.“ На првом месту упознати ученике са припремним седмицама којима се посвећене одређеним светитељима и догађајима из живота Цркве, ако је могуће уна припреме за Васкрс. Са ученицима у наставку обрадити период поста као и догађаја којима је посвећена свака седмица великог поста. Нарочити акценат је посвећен страдалној седмици, првој Литургији, распећу и на крају Васкрсењу. Циљ детаљне обраде ове теме кроз пројектну наставу је стицање свести о највећем значају овог празника, јер без васкрсења не би било ни хришћанства. Кроз радове ученика, филмове, упознавање са обичајима, истраживање и друге видове рада, ученици ће проћи једно путовање откривајући смисао и значај Христовог Васкрсења за нас данас.

Начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка

- Просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака. . .)
- Већа индивидуализација наставе;
- Размена искустава и сарадња са члановима Већа стручних сарадника у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА		
АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ		НАЧИН ПРИМЕНЕ И ПРАЋЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА
УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА	

<ul style="list-style-type: none"> * самостално проналажење информација, прикупљање потребног материјала, видео клипова, фотографија, текстова, * активно слушају, учествују, израђују * самостално учење, процењивање * рад у групи- сарадња * критички однос према властитом и туђем раду * доношење одлука, презентације, квиз, ребуси * аргументовање * усвајање нових, другачијих начина рада и метода * планирање * поштовање рокова 	<ul style="list-style-type: none"> * прати и усмерава рад ученика * подстиче њихову активност * формира групе водећи рачуна о интересовањима ученика * припрема потребне ресурсе * упућује ученике како да среде податке * подстиче сарадњу * објашњава, помаже, показује, води, предвиђа, доприноси јачању одељењске кохезије, упознаје јаке и слабе стране ученика, прилагођава задатке могућностима ученика * успоставља сарадњу са родитељима и локалном заједницом * упућује на коришћење информационих технологија * организује презентацију * процењује резултате реализованих активности и ефекат свог рада 	<ul style="list-style-type: none"> *разговор и примена знања *представљање ситуација, осећања и доживљаја цртежом *однос према групи *сарадња међу ученицима *активност на часу * континуирано праћење напредовања ученика * У овом предмету продукти ученичких активности имају
--	--	---

		<p>посебан значај.</p> <p>Они могу бити различите врсте као што су постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања и друго.</p> <p>Могу се користити при интеграцији или рекапитулацији обрађених садржаја, процени напредовања ученика.</p>
--	--	--

Месец	Број часова	Понуђене теме	Број часова по теми
Септембар	4	Разгледница мога краја	2
		Вишенаменска учионица	2
Октобар	4	Одељенске збирке задатака	2
		Најлепши споменици природе	2
Новембар	4	Корисна и фина еко- куповина	2
		Култура живљења	2
Децембар	4	Култура живљења	2
		Ознаке за поклоне	2
Јануар	2	Покретне слике на радост публике	2

Фебруар	4	Трагом прошлости. И рукотворине су умотворине.	3+1
		И рукотворине су умотворине. Од жара до пожара	1+3
Март	4	Од жара до пожара.	1
		Наше кућице	3
Мај	2	Млади извиђачи	1
		Трагање је знање	1
Јун	4	Извори светлости. Летопис нашег одељења	2 +2

Начин остваривања програма (пројектна настава)

одређивање циља повезан са интересима ученика

повезан садржај са осталим предметима

ослањање на постојећа знања, тимски рад, умеће коришћења рачунара, занатске и мороричке вештине

указивање на изворе додатних информација

решавање постављених задатака,

консултације међу ученицима и међу ученика и наставника

превазилажење тешкоћа

превазилажење слабости

конструкција пројекта

презентација пројекта

демонстрација урађеног

анализа урађеног пројекта кроз све етапе

оцењивање позитивних страна које се могу још побољшати

јасноћа и занимљивост самог пројекта

усвојеност и применљивост нових сазнања

коришћење пројектног зида као подршка пројектној настави, планирање и дизајнирање

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Разгледница мога краја	2	Ученик ће бити у стању да: учествује у прикупљању фотографија, материјалних, писаних и обичајних извора прошлости свога краја, осмисли дизајн разгледнице свога краја, сними видео- клип о знаменитости свога краја и да га опише кроз мини-репортажу.	Српски језик, Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура	Фотографије, филм, разгледница, изложба, културно- уметнички програм
Вишенаменска учионица	2	Ученик ће бити у стању да: изради учионачки кутак одређене намене, прати активности у оквиру одређене секције,	Српски језик, ПИД, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање	Полица за књиге, библиотека, плакат, предмети од рециклажног материјала, цветни аранжман, дипломе, лабораторијски прибор, снимци изведених огледа, снимак представе

		планира и реализује учioniчки догађај, процењује успешност одређеног догађаја.		
--	--	---	--	--

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Одељењске збирке задатака*	2	Ученик ће бити у стању да: саставља програмске задатке; усклађује графичке и сликовне приказе као помоћ у изради задатка и додатна појашњења, дизајнира насловну страну и корице збирке, бодује задатке и израђује скале за оцењивање.	Српски језик, Природа и друштво, Математика, Ликовна култура	Задаци, корице, одељењске збирке (штампани и дигитални облик), илустрације, графички прикази
Најлепши споменици природе	2	Ученик ће бити у стању да: претражи на интернету споменике природе,	Природа и друштво, Српски језик, Ликовна култура	Фотографије, текстови, ППТ презентација

		разврста, прикупи фотографије и текстове о њима, представи их у облику презентације широј јавности.		
--	--	--	--	--

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Корисна и фина еко-куповина	2	Ученик ће бити у стању да: анализира декларацију производа, препозна ознаке којима утврђује да ли је производ еколошки, препозна који производ је здравији за људску употребу, препозна која је амбалажа производа биоразградива и погодна за рециклажу. - развија еколошку свест и одговоран однос према природи у	Српски језик, Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање	Декларације производа, табела за анализу декларације производа, извештаји, колекције еко-производа, ППТ презентација

		складу са начелима одрживог развоја и шири еко- маркетинг.		
Култура живљења	2	Ученик ће бити у стању да: направи колекцију фотографија одевних комбинација, направи колекцију фотографија обуће по врсти, формира збирку фотографија уређења ентеријера, направи минијатурни ћилим од вунице, извезе фигуру на тканини, извезе гоблен.	Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање	Збирка фотографија, албуми, ћилим, везена фигура, снимак модне ревије, производи од употребних предмета

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Култура живљења	2	Ученик ће бити у стању да: направи колекцију	Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање	Збирка фотографија, албуми, ћилим, везена фигура, снимак модне ревије, производи од употребних предмета

		<p>фотографија одевних комбинација,</p> <p>направи колекцију фотографија обуће по врсти,</p> <p>формира збирку фотографија уређења ентеријера,</p> <p>направи минијатурни ћилим од вунице,</p> <p>извезе фигуру на тканини,</p> <p>извезе гоблен.</p>		
Ознаке за поклоне	2	<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>изабере материјал за рад,</p> <p>да одреди намену ознаке за поклоне,</p> <p>да користи одговарајућу сликарску технику,</p> <p>да осмисли и креира изглед ознаке за</p>	Ликовна култура, Српски језик, Природа и друштво, Математика	Ознаке за поклоне, поклони, изложба, фотографије

		поклоне, развија смисао за естетику при стварању употребног предмета.		
--	--	--	--	--

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Покретне слике на радост публике	2	Ученик ће бити у стању да: разликује неми и звучни филм, разликује одређене филмске жанрове, уочавају повезаност уметности глуме, фотографије и музике у филму, заузимају критички став према уметничким делима.	Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Природа и друштво	Колажни приказ фотографија, плакат, процесни пано, биоскопска представа, анкета, ППТ презентација

--	--	--	--	--	--	--

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Трагом прошлости	3	Ученик ће бити у стању да: прикупи информације и фотографије о одређеним догађајима из прошлости Србије, хронолошки прикаже и изложи информације о догађајима из прошлости, пронађе занимљивости и анегдоте из живота славних личности наше прошлости, одглуми личност из прошлости (монодрама, играказ. . .) .	Ликовна култура, Природа и друштво, Математика, Српски језик	Фотографије, текст, снимак играказа, монодраме, ППТ презентација
И рукотворине су умотворине	1	Ученик ће бити у стању да: – направи оригами фигуру,	Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање	Фотографије, филм, разгледница, изложба, културно- уметнички програм

		<ul style="list-style-type: none"> – направи киригами фигуру, – истка вунени ћилим, – направи цветни аранжман (икебану) , – направи изложбу радова, – направи електронски албум, – постави рад на сајт школе. 		
--	--	--	--	--

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
И рукотворине су умотворине	1	Ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> – направи оригами фигуру, – направи киригами фигуру, – истка вунени ћилим, – направи цветни 	Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање	Фотографије, филм, разгледница, изложба, културно- уметнички програм

		<p>аранжман (икебану)</p> <p>,</p> <p>– направи изложбу радова,</p> <p>– направи електронски албум,</p> <p>– постави рад на сајт школе.</p>		
Од жара до пожара	3	<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>– разликује врсте пожара,</p> <p>– препозна гориве материје,</p> <p>– научи ознаке за обележавање горивих материја,</p> <p>– примени основне мере заштите од пожара.</p>	Природа и друштво, Српски језик, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање	Текстови, процесни пано, фотографије, ППТ презентација, снимак и фотографије предавања, снимак гашења пожара

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Од жара до пожара	1	Ученик ће бити у стању да: разликује врсте пожара, препозна гориве материје, научи ознаке за обележавање горивих материја, примени основне мере заштите од пожара.	Природа и друштво, Српски језик, Ликовна култура, Физичко и здравствено васпитање	Текстови, процесни пано, фотографије, ППТ презентација, снимак и фотографије предавања, снимак гашења пожара
Наше кућице	3	Ученик ће бити у стању да: прошири знања о врстама кућа кроз време, развија способност за израду макета, усвоји технику израде макета и креативност, као и испољавање естетике у раду, организује изложбу стваралаштва.	Природа и друштво, Ликовна култура, Математика, Српски језик	Решење скривалице, цртежи – идеје ученика, макете кућица фотографије, ППТ презентација

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Млади извиђачи	1	Ученик ће бити у стању да: учествује у организацији камповања, склопи и расклопи шатор, храни се у природи, обавља дужности извиђача у кампу, води дневник извиђача, обликује природне материјале у сувенире.	Ликовна култура, природа и друштво	Фотографије, снимци, химна, природни сувенири, дневник извиђача
Трагање је знање	1	уочи, прати и приказује трагове биљака и животиња у природи, класификује трагове према изгледу, опише открића у вези са траговима, направи збирку слика са информацијама о траговима,	Природа и друштво, Ликовна култура, Српски језик	Игра меморије, апликације – симболи група, фотографије, збирка пера, ППТ презентација, снимци, пано

		сними трагове, направи калуп трага животиња.		
Извори светлости	1	– разликује својства природних и вештачких извора светлости, – зна настанак и развој вештачких извора светлости и њихово коришћење, – правилно употребљава природне и вештачке изворе светлости (превенција, економичност, еколошки приступ) .	Пид, ЛК, Српски језик	ППТ презентација, свеће, слике, неонске сијалице, ласер, флуоросцентне цеви, фотографије, пано
Летопис нашег одељења	1	– направи хронолошки приказ догађаја кроз збирке фотографија, презентацију, дипломе, записе и сл.	Пид, ЛК, Српски језик	ППТ презентација, програм за крај школске године

Пројектна тема	Број часова	Исходи	Међупредметно повезивање	Пројектни производи
Извори светлости	1	Ученик ће бити у стању да: разликује својства природних и вештачких извора светлости, зна настанак и развој вештачких извора	Пид, ЛК, Српски језик	ППТ презентација, свеће, слике, неонске сијалице, ласер, флуоросцентне цеви, фотографије, пано

		светлости и њихово коришћење, правилно употребљава природне и вештачке изворе светлости (превенција, економичност, еколошки приступ) .		
Летопис нашег одељења	1	Ученик ће бити у стању да: направи хронолошки приказ догађаја кроз збирке фотографија, презентацију, дипломе, записе и сл. , учествује у одељењском програму.	ПиД, ЛК, Српски језик	ППТ презентација, програм за крај школске године

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

1. Поново у школи
2. Мој портфолио
3. Ми смо тим
4. Како да откријем своје способности –интересовања
5. Кад порастем бићу...
6. Наши рођендани
7. Како да учимо и стекнемо навике у учењу
8. Мој рад је мој успех – како да стигнемо до свог циља
9. Моје слободно време
10. Бонтон у учионици
11. Поштујемо правила – поштујемо правила у школи
12. Учимо о пријатељству
13. Како чувати неговати пријатељство
14. Тегла врлина

15. и 16. Новогодишњи маскенбал
17. Божић
18. Свети Сава
19. Да ли смо испунили досадашњи циљ –да ли смо постигли резултате које смо до сада поставили
20. Толеранција према разликама
21. Здрава храна
22. Честитка за маму, баку
23. Здравље на уста улази – чиме треба да се хранимо
24. Здрава храна – квиз
25. Дан шале
26. Дан школе
27. Пушење или здравље
28. Недеља здравих уста и зуба
29. Ускршњи вашар
30. Моја осећања
31. и 32. Игре без граница
33. Шта треба да читамо
34. Моје четворогодишње путовање
35. Научили смо
36. Желим да се представим

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ

ДРАМСКО- РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

1. Покажи шта знаш
2. Рецитовање песама по избору
3. Сценски приказ
4. Изражајно казивање текста
5. Најлепше песме о јесени
6. Активности поводом дечје недеље
7. „Тежак случај“ читање песама по улогама
8. „Тежак случај“ сценски приказ
9. Лирске песме- читање

10. Лирске песме- рецитовање
11. , , Вашар у Тополи“- читање
12. , , Вашар у Тополи“- рецитовање
13. Рецитовање песама по избору
14. , , Опклада“- читање по улогама
15. , , Опклада“- сценски приказ
16. Изражајно казивање текста- монолог
17. Изражајно казивње текста- монолог
18. Рецитал посвећен Светом Сави
19. Рецитал посвећен Светом Сави
20. Епске песме- читање
21. Епске песме- читање
22. Епске песме- казивање
23. Епске песме- казивање
24. Народне бајке- читање
25. Народне бајке- читање
26. Драматизација , , Пепељуге“
27. Драматизација , , Пепељуге“
28. Драматизација, , Пепељуге“
29. Народне умотворине
30. Народне умотворине
31. Најлепше лирске песме- читање
32. Најлепше лирске песме- казивање
33. Драмски текст по избору- читање по улогама
34. Драмски текст по избору- сценски приказ
35. Одабир текстова за завршни час
36. Покажи шта знаш

Учитељице: Мирјана Стојановић, Стаменка Борисављевић и Јелена Орашанин

Директор школе
Лазар Чикириз